

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

www.program-podezelja.si

INVESTICIJSKI PROGRAM (IP)

Naziv investicijskega projekta

VZPOSTAVITEV PROTIVETRNE ZAŠČITE NA OBMOČJU OBČINE AJDOVŠČINA

Investitor:
OBČINA AJDOVŠČINA
Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina

Župan
Tadej Beočanin

Datum izdelave:
Marec 2024

NI-BO Robert Likar s.p.; Vipavska cesta 17, 5270 Ajdovščina
Telefon: 041 993 612, e-mail: info@nibo-es.si, www.nibo-es.si

SPLOŠNI PODATKI O INVESTICIJSKEM PROJEKTU

NAZIV PROJEKTA	VZPOSTAVITEV PROTIVETRNE ZAŠČITE NA OBMOČJU OBČINE AJDOVŠČINA	
INVESTITOR	OBČINA AJDOVŠČINA, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina	
Predmet ukrepa	zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov)	
Namen projekta	<p>Osnovni namen izvedbe projekta je vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.</p>	
Cilji projekta	<p>Glavni cilj projekta je stvarne narave, in sicer na območju občine Ajdovščina v načrtovanem obdobju vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha (odprta kmetijska zemljišča znašajo 277,76 ha oz. 62,69%).</p>	
Lokacija	Občina:	Občina Ajdovščina
	Naziv območja protivetrne zaščite:	Dolinsko dno Vipavske doline na območju Občine Ajdovščina
	Katastrske občine:	2379 Budanje, 2380 Šturje, 2381 Lokavec, 2383 Vrtovin, 2388 Kamnje, 2390 Dobravlje, 2391 Vipavski Križ, 2392 Ajdovščina, 2393 Ustje in 2394 Velike Žablje
Časovni načrt	Začetek operacije (sklep o potrditvi DIIP):	01/2024
	Izvedba zasaditve in primopredaja izvedenih del:	07/2024-05/2025
	Predaja izvedenih del namenu (v upravljanje):	05/2025
	Zaključek projekta (finančni zaključek):	06/2025
Vrednost projekta	Vrednost projekta brez DDV:	798.439,81 EUR
	Upravičeni stroški:	941.279,04 EUR
	Sofinancirani upravičeni stroški:	927.368,51 EUR
	Vrednost projekta z DDV	974.096,58 EUR
Viri financiranja	Lastni viri Občine Ajdovščina	46.728,07 EUR
	Javni viri RS (MKGP): Nepovratna sredstva	927.368,51 EUR
	PP 140021 Program razvoja podeželja 2014-2020-EU	695.526,39 EUR
	PP 140022 Program razvoja podeželja 2014-2020-slovenska udeležba	231.842,12 EUR
Datum izdelave	Marec 2024	

Kazalo vsebine

---

o	UVODNO POJASNILO S PREDSTAVITVIJO INVESTITORJA IN IZDELOVALCA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA, NAMENA IN CILJEV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA TER POVZETEK PREDHODNO IZDELANE INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE.....	1
0.1	UVODNO POJASNILO	1
0.2	PREDSTAVITEV INVESTITORJA	1
0.3	PREDSTAVITEV IZDELOVALCA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA.....	4
0.4	NAMEN IN CILJI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	5
0.5	POVZETEK PREDHODNO IZDELANE INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE.....	6
0.6	NASTALE SPREMEMBE DO IZDELAVE INVESTICIJSKEGA PROGRAMA.....	7
0.6.1	Sprememba obsega zasaditev ter posledično sprememba fizičnih kazalnikov/ciljev investicijskega projekta ...	7
0.6.2	Sprememba vrednosti investicijskega projekta	8
0.6.3	Sprememba dinamike in virov financiranja investicijskega projekta	8
0.6.4	Sklep na podlagi upoštevanja navedenih sprememb	9
1	POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	10
1.1	INVESTICIJSKA NAMERA IN CILJI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	10
1.2	STROKOVNE PODLAGE TER ZAKONODAJNI IN INSTITUCIONALNI OKVIR	10
1.3	KRATKA PREDSTAVITEV UPOŠTEVANIH SCENARIJEV TER UTEMELJITEV IZBORA OPTIMALNEGA SCENARIJA IZVEDBE.....	12
1.3.1	Scenarij »brez investicije«.....	12
1.3.2	Scenarij »z investicijo«	12
1.3.3	Izbor optimalnega scenarija izvedbe	13
1.4	PODATKI O ODGOVORNIH OSEBAH NA INVESTICIJSKEM PROJEKTU	14
1.5	PREDVIDENA ORGANIZACIJA IZVEDBE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	14
1.6	OCENJENA VREDNOST INVESTICIJSKEGA PROJEKTA TER FINANČNA KONSTRUKCIJA.....	15
1.7	ZBIRNI PRIKAZ REZULTATOV IZRAČUNOV TER UTEMELJITEV UPRAVIČENOSTI IZVEDBE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	16
2	PODATKI O INVESTITORJU IN NOSILCU PROJEKTA, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU TER NAVEDBA STROKOVNIH DELAVCEV OZIROMA SLUŽB ODGOVORNIH ZA PRIPRAVO IN NADZOR	18
2.1	INVESTITOR IN NOSILEC PROJEKTA.....	18
2.2	IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE.....	19
2.3	UPRAVLJAVEC	19
2.4	STROKOVNI DELAVCI IN SLUŽBE ODGOVORNI ZA PRIPRAVO, IZVEDBO IN NADZOR	20
3	ANALIZA OBSTOJEČEGA STANJA S PRIKAZOM POTREB IN RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO	21
3.1	PROTIVETRNI PASOVI VIPAVSKE DOLINE.....	21
3.2	RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO.....	23
4	OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA TER USKLAJENOST Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	25
4.1	RAZVOJNE MOŽNOSTI IN CILJI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	25
4.2	USKLAJENOST INVESTICIJSKEGA PROJEKTA Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	26

4.2.1	Usklajenost investicijskega projekta z občinskimi razvojnimi strategijami, politikami, dokumenti in programi ...	26
4.2.2	Usklajenost investicijskega projekta z drugimi razvojnimi strategijami, politikami, dokumenti in programi v Sloveniji in EU	26
5	ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI IN CILJNEGA TRGA	29
6	TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI OPIS INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	30
6.1	VRSTA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	30
6.2	SPLOŠNI PODATKI O PREDVIDENIH POSEGIH	30
6.3	OPIS PREDVIDENIH POSEGOV	31
7	ANALIZA ZAPOSLENIH	40
8	OCENA VREDNOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	41
8.1	NAVEDBA OSNOV IN IZHODIŠČA ZA OCENO VREDNOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	41
8.2	VREDNOST INVESTICIJSKEGA PROJEKTA PO STALNIH CENAH	42
8.3	VREDNOST INVESTICIJSKEGA PROJEKTA PO TEKOČIH CENAH	42
9	ANALIZA LOKACIJE	43
9.1	OPIS IN ANALIZA LOKACIJE.....	43
9.1.1	Makro lokacija	43
9.1.2	Mikro lokacija	43
9.2	PROSTORSKI AKTI NA OBMOČJU POSEGOV TER OPIS SKLADNOSTI PROJEKTA Z ZAHTEVAMI, KI IZHAJAJO IZ PROSTORSKIH AKTOV ..	45
10	ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE	46
11	ČASOVNI NAČRT IZVEDBE PROJEKTA Z DINAMIKO INVESTIRANJA TER ANALIZA IZVEDLJIVOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	49
11.1	ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	49
11.2	DINAMIKA INVESTIRANJA	49
11.3	ANALIZA IZVEDLJIVOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA.....	50
11.3.1	Podatki o investitorju in organizacijska rešitev vodenja projekta.....	50
11.3.1.1	Investitor in kadrovska organizacijska shema izvedbe projekta	50
11.3.1.2	Zmogljivosti investitorja za izvedbo projekta	53
11.3.2	Način in postopek izbire ponudnikov oziroma izvajalcev del	56
11.3.3	Izvedljivost načrtovanih aktivnosti z vidika ključnih mejnikov	57
11.3.4	Seznam že pridobljene in pregled še potrebne investicijske, projektne in druge dokumentacije	58
11.3.5	Način končnega prevzema, vzpostavitev obratovanja in upravljanja investicijskega projekta ter način in pristojnosti vzdrževanja med obratovanjem	58
11.3.6	Kazalniki spremljanja uresničevanja ciljev projekta in način spremljanja	59
11.3.7	Vrednotenje investicijskega projekta	60
11.3.7	Sklep analize izvedljivosti	61
12	NAČRT FINANCIRANJA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	62
13	PROJEKCIJA PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA TER DRUŽBENO-EKONOMSKIH (CBA/ASK) KORISTI PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	65
13.1	EKONOMSKA DOBA	65

13.2	PROJEKCIJA PRIHODKOV PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI	65
13.2.1	Enkratni prihodki.....	65
13.2.2	Prihodki iz obratovanja investicijskega projekta.....	65
13.3	PROJEKCIJA ODHODKOV PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI	66
13.3.1	Investicijski/kapitalski stroški (enkratni odhodki).....	66
13.3.2	Odhodki/stroški iz poslovanja	66
13.3.2.1	Operativni odhodki/stroški iz obratovanja	66
13.3.2.2	Stroški amortizacije.....	68
13.4	PROJEKCIJA PRIHODKOV IN ODHODKOV PROJEKTA NA PODLAGI ANALIZE STROŠKOV IN KORISTI (EKONOMSKE ANALIZE)	68
13.4.1	Davčni popravki.....	69
13.4.2	Popravek cen (pretvorba tržnih cen v obračunske cene)	69
13.4.3	Popravek zaradi eksternalij	70
13.5	PREOSTALA VREDNOST NALOŽBE/PROJEKTA	73
14	PRESOJA UPRAVIČENOSTI IZVEDBE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI Z IZDELAVO FINANČNE IN EKONOMSKE ANALIZE	74
14.1	PREDPOSTAVKE ZA IZDELAVO FINANČNE IN EKONOMSKE ANALIZE	74
14.2	FINANČNA ANALIZA.....	75
14.2.1	Finančna analiza denarnih tokov projekta	75
14.2.2	Finančni kazalniki upravičenosti izvedbe investicijskega projekta	79
14.2.3	Sklep finančne analize	80
14.3	EKONOMSKA ANALIZA	80
14.3.1	Ekonomska analiza denarnih tokov projekta	80
14.3.2	Ekonomske kazalniki upravičenosti izvedbe investicijskega projekta	82
14.3.3	Sklep ekonomske analize	82
15	ANALIZA OBČUTLJIVOSTI IN TVEGANJ	83
15.1	ANALIZA OBČUTLJIVOSTI	83
15.1.1	Občutljivost finančne interne stopnje donosa (FIRR) in finančne neto sedanje vrednosti (FNPV) na spremembo ključnih spremenljivk	83
15.1.2	Občutljivost ekonomske interne stopnje donosa (EIRR) in ekonomske neto sedanje vrednosti (ENPV) na spremembo ključnih spremenljivk	84
15.1.3	Izračun mejnih vrednosti za kritične spremenljivke.....	84
15.1.4	Rezultati in sklep analize občutljivosti.....	84
15.2	ANALIZA TVEGANJ.....	85
15.2.1	Opis faktorjev tveganja s predvidenimi ukrepi za omejitev tveganj.....	85
15.2.2	Točkovanje in rangiranje faktorjev tveganja	87
15.2.3	Rezultati in sklep analize tveganj.....	87
15.2.4	Upravljanje in zmanjševanje tveganj (matrika tveganj)	88
16	PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV	92

Kazalo tabel

Tabela 1:	Osebna izkaznica Občine Ajdovščina.....	3
Tabela 2:	Predstavitev scenarija »brez investicije«.....	12
Tabela 3:	Predstavitev scenarija »z investicijo«.....	12
Tabela 4:	Vrednost investicijskega projekta po stalnih in tekočih cenah, v EUR.	15
Tabela 5:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika investitorja Občine Ajdovščina, v tekočih cenah, v EUR z DDV.	15
Tabela 6:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP, v tekočih cenah, v EUR z DDV.	15
Tabela 7:	Zbirni prikaz rezultatov investicijskega projekta.	16
Tabela 8:	Vrednost investicijskega projekta po stalnih cenah, 03/2024, v EUR.	42
Tabela 9:	Vrednost investicijskega projekta po tekočih cenah, v EUR.	42
Tabela 10:	Vplivi investicijskega projekta na okolje.	46
Tabela 11:	Časovni načrt izvedbe investicijskega projekta.....	49
Tabela 12:	Specifikacija dinamike nastajanja investicijskih stroškov, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, v tekočih cenah, v EUR z DDV.	50
Tabela 13:	Finančni podatki Občine Ajdovščina za obdobje 2018-2022.	55
Tabela 14:	Izvedljivost načrtovanih aktivnosti z vidika ključnih mejnikov.....	57
Tabela 15:	Ciljne vrednosti fizičnih ter finančnih in ekonomskih kazalnikov za spremljanje projekta.	59
Tabela 16:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika Občine Ajdovščina po tekočih cenah, v EUR z DDV....	62
Tabela 17:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika Občine Ajdovščina, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, po tekočih cenah, v EUR z DDV.....	63
Tabela 18:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP po tekočih cenah, v EUR z DDV.	63
Tabela 19:	Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, po tekočih cenah, v EUR z DDV.....	64
Tabela 20:	Prikaz dodatnih operativnih odhodkov/stroškov vzdrževanja in upravljanja novih protivetrnih pasov za obdobje od 01.07.2025 do 30.06.2030, v EUR brez DDV in z DDV.	67
Tabela 21:	Prikaz dodatnih operativnih odhodkov/stroškov vzdrževanja in upravljanja novih protivetrnih pasov za obdobje od 01.07.2030 do 31.12.2039, v EUR brez DDV in z DDV.	67
Tabela 22:	Prikaz stroškov letne amortizacije, obračunane amortizacije v ekonomski dobi projekta ter ponderirane življenjske dobe projekta, v stalnih cenah, v EUR z DDV.	68
Tabela 23:	Prikaz konverzijskih faktorjev za posamezne odhodke/stroške v okviru projekta.....	69
Tabela 24:	Prikaz investicijskih stroškov glede na vrsto stroška po letih, ki je podlaga za izvedbo popravka cen, ter prikaz izračuna investicijske vrednosti projekta po izvedbi popravka cen, stalne cene, v EUR brez DDV.	69
Tabela 25:	Prikaz ocene družbeno-ekonomskih ovrednotenih koristi investicijskega projekta v ekonomski dobi projekta za potrebe izdelave ekonomske analize (CBA/ASK), stalne cene, v EUR.	72
Tabela 26:	Izračun preostale vrednosti naložbe v okviru finančne in ekonomske analize, stalne cene, v EUR brez DDV.	73
Tabela 27:	Finančni oziroma realni denarni tok investicijskega projekta po finančni analizi v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.	77
Tabela 28:	Likvidnostni tok investicijskega projekta v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.	78
Tabela 29:	Finančni oziroma realni denarni tok za izračun donosnosti lastnega kapitala investicijskega projekta po finančni analizi v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.	79
Tabela 30:	Finančni kazalniki upravičenosti investicijskega projekta.	79

Tabela 31: Ekonomski denarni tok investicijskega projekta po ekonomski analizi v ekonomski dobi projekta, v EUR.	81
Tabela 32: Ekonomski kazalniki upravičenosti investicijskega projekta.....	82
Tabela 33: Analiza občutljivosti FIRR in FNPV na spremembo ključnih spremenljivk.....	83
Tabela 34: Analiza občutljivosti EIRR in ENPV na spremembo ključnih spremenljivk.....	84
Tabela 35: Mejne vrednosti za posamezne kritične spremenljivke v okviru finančne in ekonomske analize.....	84
Tabela 36: Opis faktorjev tveganja s predstavitvijo ukrepov za omejitev tveganj.	85
Tabela 37: Izračun stopnje tveganja investicijskega projekta.....	88
Tabela 38: Legenda matrike tveganj.....	89
Tabela 39: Stopnja tveganja/verjetnost nastopa tveganja (kombinacija naštetih dejavnikov tveganj).....	89
Tabela 40: Matrika tveganj projekta z identifikacijo tveganj in ukrepi za njihovo zmanjšanje.	89

Kazalo slik

Slika 1: Organizacijska shema organov Občine Ajdovščina in Občinske uprave.	2
Slika 2: Zemljevid Občine Ajdovščina.	4
Slika 3: Ohranjen protivetrni pas na polju Lokavec posajen leta 1984.	22
Slika 4: Prikaz lokacije Občine Ajdovščina v Sloveniji.	43
Slika 5: Prikaz predvidenih območij protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina.	44
Slika 6: Kadrovska organizacijska shema izvedbe investicijskega projekta (organizacija izvedbe).....	51

Seznam kratic in okrajšav

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
ASK	Analiza stroškov in koristi
CBA	Cost Benefit Analysis
CF	Konverzijski faktor
DDV	Davek na dodano vrednost
DIC	Diskontirani investicijski stroški
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta
DNR	Diskontirani neto prihodki
EIRR	Ekonomska interna stopnja donosa
EIRR/K	Ekonomska interna stopnja donosa lastnega kapitala
eK/S	Ekonomski količnik relativne koristnosti
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ENPV	Ekonomska neto sedanja vrednost
ENPV/K	Ekonomska neto sedanja vrednost lastnega kapitala
ERNPV	Ekonomska relativna neto sedanja vrednost
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
EU	Evropska unija
EUP	Enota urejanja prostora
FIRR	Finančna interna stopnja donosa
FIRR/K	Finančna interna stopnja donosa lastnega kapitala
fK/S	Finančni količnik relativne koristnosti
FNPV	Finančna neto sedanja vrednost
FNPV/K	Finančna neto sedanja vrednost lastnega kapitala
FRNPV	Finančna relativna neto sedanja vrednost
FT	Faktor tveganja
GERK	Grafična enota rabe kmetijskega gospodarstva
GIS	Geografski informacijski sistem
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
GZ-1	Gradbeni zakon
ha	Hektar
ID	Investicijska dokumentacija
IP	Investicijski program
IRR	Interna stopnja donosa
IZS	Inženirska zbornica Slovenije
JN	Javno naročilo
JR	Javni razpis
k.o.	Katastrska občina
km/h	Kilometer na uro
KRZS	Kohezijska regija zahodna Slovenija
KSD	Komunalno stanovanjska družba
kW	Kilovat
m	Tekoči meter
m ²	Metri kvadratni
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NPV	Neto sedanja vrednost
NRP	Načrt razvojnih programov
OE	Območna enota
OPN	Občinski prostorski načrt
OZN	Organizacija Združenih narodov

PD	Projektna dokumentacija
PP	Proračunska postavka
PRP 2014-2020	Program za razvoj podeželja Republike Slovenije v obdobju 2014-2020
PVO	Poročilo o vplivih na okolje
RD	Razpisna dokumentacija
RKG	Register kmetijskih gospodarstev
RNPV	Relativna neto sedanja vrednost
RS	Republika Slovenija
SDS	Socialna diskontna stopnja
SLO	Slovenija
SPRS	Strategije prostorskega razvoja Slovenije
SRS 2030	Strategija razvoja Slovenije 2030
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UE	Upravna enota
UEM	Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
ZDDV-1	Zakon o davku na dodano vrednost
ZFisP	Zakon o fiskalnem pravilu
ZFO-1	Zakon o financiranju občin
ZIPRS	Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije
ZJF	Zakon o javnih financah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZLS	Zakon o lokalni samoupravi
ZUreP-3	Zakon o urejanju prostora
ZVO-2	Zakon o varstvu narave

o UVODNO POJASNILO S PREDSTAVITVIJO INVESTITORJA IN IZDELOVALCA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA, NAMENA IN CILJEV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA TER POVZETEK PREDHODNO IZDELANE INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE

---

o.1 Uvodno pojasnilo

Investicijski program (IP) »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina« obravnava izvedbo investicijskega projekta, ki zajema izvedbo **zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 23.185 m**, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako **vzpostavitev območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha**, od tega površine **vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha**, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.

Poseg v prostor je opredeljen kot zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov). Investicija predstavlja ekonomsko nedeljivo celoto aktivnosti in izpolnjuje natančno določeno funkcijo ter ima jasno opredeljene cilje. **Investicija je v javnem interesu in ne predstavlja državne pomoči.**

Za izvedbo projekta ni potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, saj gre za zasaditev posameznih dreves in grmičevja. Za izvedbo projekta mora investitor pridobiti projektne pogoje, ki bodo izhajali iz mnenj soglasodajalcev. V času priprave tega dokumenta so vsa mnenja in soglasja že pridobljena. Po izvedbi projekta se bo izvedlo primopredajo izvedenih del ter izdalo se bo zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.

Po zaključku projekta bo z novo vzpostavljeno protivetrno zaščito upravljala Občina Ajdovščina, ki bo tudi ustrezno skrbela za vzdrževanje le-te.

Investicijski program (IP) v skladu s 13. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) obravnava podrobno razčlenjen optimalen scenarij »z investicijo«, ki predvideva vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina. Scenarij »z investicijo« je bil v dokumentu identifikacije investicijskega projekta (DIIP) opredeljen in izbran kot optimalen scenarij izvedbe operacije. Investicijski program (IP) vsebuje vse obvezne vsebine določene v točki 4 13. člena predhodno navedene uredbe.

Investicijski program (IP) je izdelan v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16).

o.2 Predstavitev investitorja

Investitor oziroma **nosilec** obravnavanega investicijskega projekta je **Občina Ajdovščina**. Občina Ajdovščina je organizirana po Zakonu o lokalni samoupravi in je temeljna lokalna samoupravna skupnost prebivalcev naselij, ki so povezana zaradi skupnih potreb in interesov njihovih prebivalcev. Sedež občine je v Ajdovščini, in sicer na naslovu Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina.

Odgovorna oseba Občine Ajdovščina je župan občine Tadej Beočanin. Občinski svet Občine Ajdovščina šteje 26 članov, ki so izvoljeni za 4 leta. Aktualna sestava Občinskega sveta Občine Ajdovščina je svoj mandat pričela konec leta 2022,

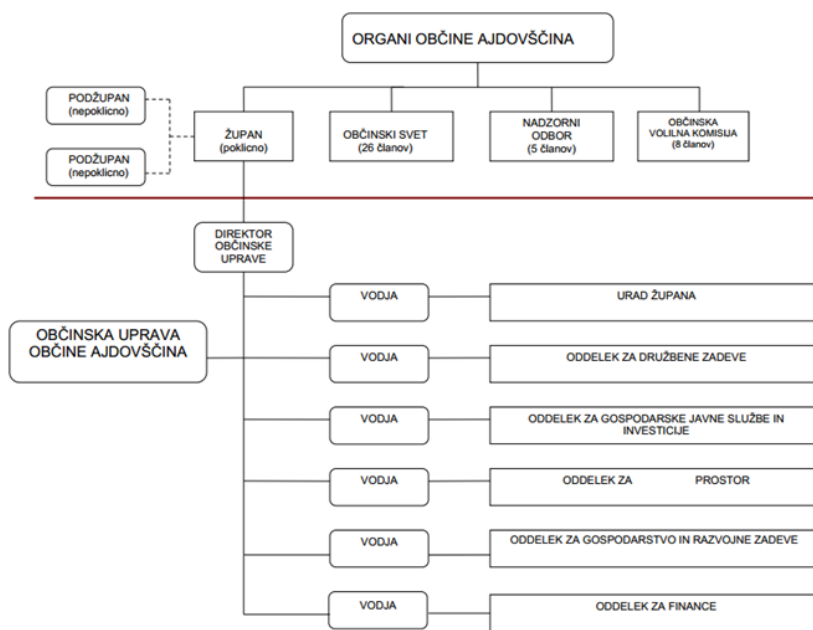
zaključila pa ga bo konec leta 2026. Občinski svet Občine Ajdovščina je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti. Organizacija občinske uprave je prilagojena poslanstvu, nalogam občinske uprave in organizacijskim procesom. Njeno delo je javno. Predstojnik občinske uprave je župan, ki usmerja in nadzira njeno delo. Delo občinske uprave pa neposredno vodi direktor občinske uprave. Občinska uprava, ki šteje več kot 40 oseb, obsega:

- urad župana
- oddelek za družbene dejavnosti
- oddelek za prostor
- oddelek za finance
- oddelek za gospodarske javne službe in investicije
- oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve

Občinska uprava je glede izvrševanja odločitev Občinskega sveta odgovorna Občinskemu svetu, v zadevah, ki jih nanjo prenese država, pa pristojnemu ministrstvu.

Slika 1: Organizacijska shema organov Občine Ajdovščina in Občinske uprave.

Vir: Spletna stran Občine Ajdovščina.

Občina Ajdovščina je gospodarsko, izobraževalno in kulturno središče Vipavske doline v zahodni Sloveniji ob meji z Italijo (80 km od Ljubljane, 150 km od Benetk). Že od najstarejših časov ima občina Ajdovščina pomembno prometno vlogo. Skozi dolino pelje magistralna in hitra cesta, kar Ajdovščino postavlja med prometno najdstopnejša mesta v regiji. Reliefnost je ajdovska občina zelo razgibana. Zajema osrednji del Vipavske doline, ki jo od vzhoda proti severu oklepajo visoke planote Nanosa, Hrušice in Trnovskega gozda, na jugu pa Vipavski griči. Območje je eno najrodovitnejših področij v Sloveniji, saj vegetacijska doba v teh krajih traja skoraj dva meseca dlje kot v osrednji Sloveniji. Večji del občine je odprt proti zahodu, od koder vanjo prodirajo močni vplivi sredozemskega podnebja, zaradi česar je vegetacijska doba za dva meseca daljša kot v osrednji Sloveniji. Na severnih visokih planotah pa je podnebje tipično celinsko, pozimi tudi z visoko snežno odejo. Prepletanje sredozemskih in celinskih vplivov se odraža tudi v pestrosti živalskih in rastlinskih vrst. Pomemben dejavnik oblikovanja tega prostora je tudi bogata prepredenost doline

z vodnim omrežjem, ki se zliva v reko Vipavo. Največ vode dovaja reka Hubelj, ki teče skozi glavno mesto občine - Ajdovščino in je pomemben vodni vir za večino naselij tudi sosednjih občin. Poleg tega pa je ta reka predstavljala tudi pomemben energetski potencial številnih obratov in s tem razvoja mesta in tudi širšega območja doline.

Občina Ajdovščina je ena izmed 13-ih občin Severnoprimske regije (Goriške statistične regije). Ustanovljena je bila leta 1994 ter predstavlja gospodarsko in kulturno središče Vipavske doline. Leži na zahodnem delu Slovenije, v Zgornji Vipavski dolini, na strateško zelo pomembnem prehodu iz Furlanske nižine v Italiji, v osrednjo Slovenijo. Občina Ajdovščina je razdeljena na 27 krajevnih skupnosti, ki zajemajo 45 naselij. Občina je s 245,2 km² po svoji površini ena izmed večjih občin v Sloveniji in se med slovenskimi občinami uvršča na 18 mesto po površini. Zanj je značilna podpovprečna naseljenost (81,1 prebivalca na km²).

Tabela 1: Osebna izkaznica Občine Ajdovščina.

občina	OBČINA AJDOVŠČINA
površina	245,2 km²
središče občine (sedež)	Ajdovščina
število krajevnih skupnosti	27
krajevne skupnosti	Ajdovščina, Batuje, Brje na Vipavskem, Budanje, Cesta, Col, Črniče, Dobravlje, Dolga Poljana, Gabrje, Gojače-Malovše, Kamnje-Potoče, Lokavec, Otlica-Kovk, Plače, Planina, Podkraj, Predmeja, Selo, Skrilje, Šmarje, Stomaž, Ustje, Velike Žablje, Vipavski Križ, Vrtovin, Žapuže
število naselij v občini naselja	45 Ajdovščina, Batuje, Bela, Brje, Budanje, Cesta, Col, Črniče, Dobravlje, Dolenje, Dolga Poljana, Gabrje, Gojače, Gozd, Grivče, Kamnje, Kovk, Kožmani, Križna Gora, Lokavec, Male Žablje, Malo Polje, Malovše, Otlica, Plače, Planina, Podkraj, Potoče, Predmeja, Ravne, Selo, Skrilje, Stomaž, Šmarje, Tevče, Ustje, Velike Žablje, Vipavski Križ, Višnje, Vodice, Vrtovče, Vrtovin, Zavino, Žagolič, Žapuže
število prebivalcev v občini (2023)	19.898
gostota naseljenosti občine (2023)	81,1 prebivalcev na km²
število gospodinjstev v občini (2021)	7.379
povprečna velikost gospodinjstva (2021)	2,6 prebivalcev na gospodinjstvo
število družin v občini (2021)	5.513
indeks staranja prebivalstva občine (2023)	121,3
povprečna starost preb. občine (2023)	43,0 let
naravni prirast občine (2022)	-17
skupni prirast občine (2022)	88

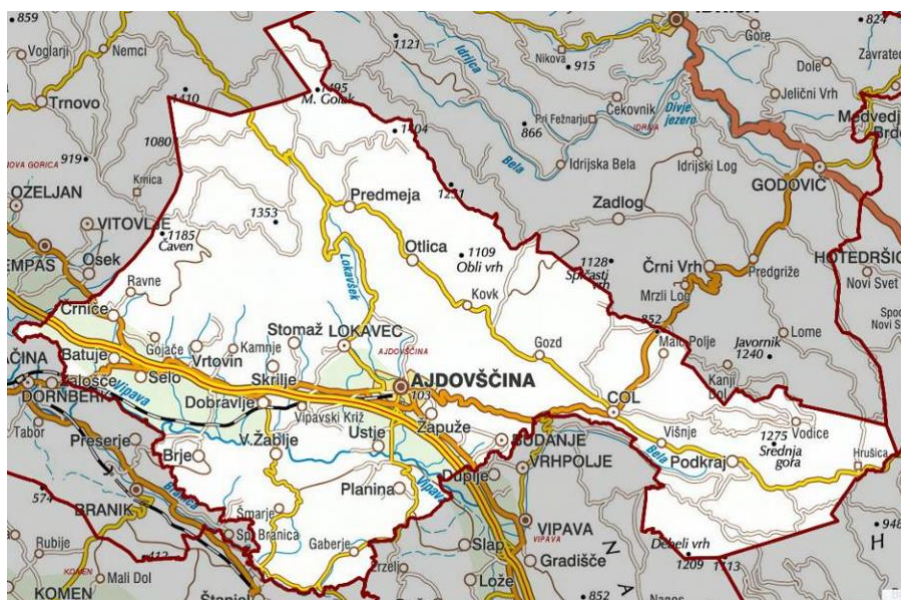
Vir: DIIP, 01/2024.

Število prebivalcev občine iz leta v leto stalno narašča. Danes v občini živi 19.898 prebivalcev, in sicer 10.214 moških in 9.684 žensk. Ti tvorijo 7.379 gospodinjstev, pri čemer povprečna velikost gospodinjstva znaša 2,6 oseb. Število prebivalcev občine narašča predvsem zaradi visokega naravnega prirasta in selitvenega prirasta s tujino. Skupni prirast prebivalstva Občine Ajdovščina je od leta 2010 do leta 2020 bil skoraj vsako leto pozitiven, z izjemo leta 2012 in 2013, ko je bil negativen predvsem zaradi selitve prebivalcev občine v druge občine v Sloveniji. V letih 2021 in 2022 pa je bil naravni prirast občine po mnogih letih negativen (-6 prebivalcev v letu 2021; -17 prebivalcev v letu 2022), zmanjšal pa se je tudi selitveni prirast s tujino ter selitveni prirast med občinami. Posledično je bil skupni prirast prebivalcev v letu 2021 veliko nižji kot v preteklih letih (21 prebivalcev) oziroma v letu 2022 je znašal skupni prirast 88 prebivalcev (na račun ponovno višjega selitvenega prirasta s tujino). Starostna struktura prebivalstva je za slovenske razmere še razmeroma dobra. Povprečna starost prebivalstva občine znaša 43,0 let, kar je nižje kot povprečje regije (45,6 let) in povprečje

države (44,1 let). Ravno tako je v občini še ugoden indeks staranja prebivalstva, ki znaša 121,3, in je nižji od povprečja regije (166,0) in povprečja države (145,4).

Občina je razdeljena na tri značilna območja: Gora, Dolinsko dno in Vipavske griče. Območje Gore se nahaja med skalnatim robom Trnovske planote in verigo vrhov Trnovskega gozda, z značilnimi razloženimi naselij in samotnimi kmetijami. Rodovitna zemlja, močni vplivi sredozemskega podnebja, bogati vodni viri ter ugodna prometna lega so ustvarili idealne pogoje za razvoj kmetijskih dejavnosti, industrije in podjetništva. Značilnost Vipavske doline je burja, severovzhodni veter, ki odganja oblake in čisti zrak, zato ima dolina največ sončnih dni na leto v Sloveniji in za dva meseca daljšo vegetacijsko dobo kot je v notranjosti Slovenije. Zaradi vseh teh naravnih pogojev imenitno uspeva vinska trta, ki daje vrhunska vina, vipavske češnje, marelice in breskve pa dozorevajo prve v Sloveniji. V Vipavski dolini se je zato razvila močna živilsko predelovalna industrija, ki še danes kljubuje krizi, medtem ko so lesna in tekstilna branža ter gradbeništvo zašle v težave - je pa ostalo bogato znanje in veliko strokovnjakov predvsem tehničnih profilov. V zadnjem času so zrastle tudi mlada visokotehnološka podjetja. Ajdovščina je tudi univerzitetno mesto.

Slika 2: Zemljevid Občine Ajdovščina.

Vir: GIS Občine Ajdovščina.

Bogata industrijska dediščina na ozemlju današnje občine Ajdovščina sega v 16. in 17. stoletje. Že Valvasor omenja takratno obrtno dejavnost ob Hublju, kjer so delovale fužine in kovačije za železo. Na teh temeljih se je po vojni razvil bogat nabor industrijskih obratov, od lesnih, kovinskih in gradbenih, do živilskih in tekstilnih. Ugodna prometna lega v zahodni Sloveniji, bližina državne meje z Italijo, naravno bogato in urejeno okolje za številne turistične, izobraževalne, kulturne in gospodarske dejavnosti predstavljajo le nekaj prednosti za uspešen razvoj novih podjetij. S ponudbo komunalno opremljenih poslovnih in obrtnih con, predvsem v okolici hitre ceste skozi Vipavsko dolino, občina nudi potencialnim investitorjem idealne pogoje za uresničitev njihovih vizij.

0.3 Predstavitev izdelovalca investicijskega programa

Podjetje NI-BO Robert Likar s.p. s sedežem na Vipavski ulici 17, 5270 Ajdovščina je bilo ustanovljeno v letu 2011. V okviru podjetja delujejo strokovnjaki in zunanji svetovalci z ekonomskega in tehničnega področja z dolgoletnimi izkušnjami na področju prijav oziroma pridobivanja EU sredstev, koordiniranja in spremljanja odobrenih projektov, v okviru različnih evropskih programov ter vrsto pridobljenih in uspešno izvedenih projektov. Posameznim partnerjem

zagotavljajo tako popolno storitev od pridobivanja in izdelovanja projektne, prijavne in investicijske dokumentacije, do pomoči pri sami izvedbi projekta, vodenju projekta, opravljanju strokovnega gradbenega nadzora, njegovem spremljanju izvajanja ter končnem poročanju o doseženih rezultatih. Podjetjem in javnim institucijam zagotavlja pomoč pri svetovanju in oblikovanju projektih skupin, oblikovanju organizacijske strukture projektov, iskanju ustreznih virov financiranja (predvsem se osredotoča na nepovratna sredstva), ponuja pa tudi strokovno-tehnično in administrativno podporo pri pripravi javnih naročil, pri prijavi projektov na javne razpise, spremljanje v fazi vodenja in izvajanja projektov in po zaključku, vrednotenja programov in projektov ter na pripravo podpornih dokumentov, kot npr. poslovnih načrtov, študij izvedljivosti, investicijskih programov, strategij ipd.

Podjetje je v zadnjih letih razširilo svojo dejavnost in svojim strankam nudi tudi storitve s področja energetike in s področja preventive in sanacije radona. Na področju energetike za svoje stranke opravlja tako poenostavljene kot tudi razširjene energetske preglede. Podjetje NI-BO je pridobilo licenco za pooblaščenega izdajatelja energetskih izkaznic z zaposlenim neodvisnim strokovnjakom za izdelavo energetskih izkaznic. Licenca mu je bila podeljena s strani Ministrstva za infrastrukturo RS. Odgovorna oseba podjetja je v letu 2015 pridobila tudi licenco energetskega svetovalca mreže Ensvet, za izvajanje energetskega svetovanja občanom. Na področju »radona« pa izvaja preventivne meritve ter in v primeru povečane koncentracije le-tega svetuje svojim strankam preventivne ukrepe in predlaga sanacije, ki bi bile najbolj optimalne za posamezen objekt.

Podjetje NI-BO sodeluje tako z javnim (občine, razvojne agencije ter ostali javni zavodi) kot tudi z zasebnim sektorjem.

0.4 Namen in cilji investicijskega projekta

Osnovni namen izvedbe projekta je **vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina**. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Glavni cilj projekta je stvarne narave, in sicer **na območju občine Ajdovščina** v načrtovanem obdobju **vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m**, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k **vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha**, od tega površine **vplivnega območja protivetrne zaščite¹ 443,04 ha**, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.

Ostali cilji investicijskega projekta in njegovi sinergijski učinki so predstavljeni v nadaljevanju tega dokumenta, in sicer v poglavju 4.1.

---

¹ Vplivno območje protivetrne zaščite je območje na zavetni strani protivetrnega pasu glede na prevladujočo smer vetra, ki je od protivetrne zaščite oddaljeno največ deset drevesnih višin oziroma 150 m, pri čemer se šteje, da višina drevesa znaša 15 m.

0.5 Povzetek predhodno izdelane investicijske dokumentacije

Do izdelave investicijskega programa (IP) je bil januarja 2024 izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP): Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina. Izdelan je bil skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16). Skladno z UEM je odgovoril na bistvena vprašanja in dileme glede investicijskega projekta.

V dokumentu identifikacije investicijskega projekta (DIIP) se je izhajalo iz dejstva, da je investicija smiselna predvsem z vidika zagotavljanja ustrezne protivetrne zaščite kmetijskih in drugih zemljišč ter objektov na območju občine Ajdovščina, prilagajanja na podnebne spremembe ter krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Navedeno so bili tudi glavni razlogi za investicijsko namero.

Osnovni namen izvedbe projekta v okviru DIIP je bil vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Glavni cilj projekta v okviru DIIP je bil stvarne narave, in sicer na območju občine Ajdovščina v načrtovanem obdobju vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 27.699 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (75.764 dreves in 118.329 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 974,08 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 529,49 ha.

V okviru DIIP je bilo predvideno, da se bo izvedlo zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 27.699 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (75.764 dreves in 118.329 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 974,08 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 529,49 ha.

V okviru DIIP sta bila opredeljena naslednja scenarija izvedbe projekta:

- ⇒ Scenarij »brez investicije« (izhodiščni scenarij: Investicija se ne bo izvedla)
- ⇒ Scenarij »z investicijo« (Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina)

Kot optimalen scenarij izvedbe projekta je bil izbran scenarij »z investicijo«. Opis obeh scenarijev izvedbe projekta je predstavljen v poglavju 1.3 tega dokumenta.

Vrednost investicijskega projekta izbranega optimalnega scenarija v okviru DIIP, t.j. scenarija »z investicijo«, je znašala po stalnih cenah 934.167,66 EUR brez DDV oziroma 1.139.684,54 EUR z DDV; po tekočih cenah 952.983,30 EUR brez DDV oziroma 1.162.639,64 EUR z DDV, od tega so znašali upravičeni stroški 1.133.584,54 EUR.

V DIIP je bilo predvideno financiranje projekta z lastnimi proračunskimi sredstvi Občine Ajdovščina v višini 162.639,64 EUR ter s pridobitvijo nepovratnih sredstev, t.j. javnih virov RS (MKGP) v okviru 1. Javnega razpisa za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, v skupni višini

1.000.000,00 EUR, od tega iz PP 140021 Program razvoja podeželja 2014-2020-EU v višini 750.000,00 EUR in iz PP 140022 Program razvoja podeželja 2014-2020-slovenska udeležba višini 250.000,00 EUR.

Predviden čas izvedbe projekta je bil od januarja 2024 (sklep o potrditvi DIIP in uvrstitvev projekta v NRP občine) pa do 30.06.2025, ko je bil predviden finančni zaključek projekta.

Na podlagi DIIP se je ugotovilo, da je izvedba projekta upravičena ter da je smiselno nadaljevati s pripravo nadaljnje projektne in investicijske dokumentacije ter z izvajanjem predvidenih aktivnosti v okviru projekta »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina«.

Glede na vrsto in ocenjeno vrednost projekta je bilo v DIIP ugotovljeno, da je potrebno v skladu s 4. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) pripraviti naslednjo investicijsko dokumentacijo:

- ⇒ Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP)
- ⇒ Investicijski program (IP)

0.6 Nastale spremembe do izdelave investicijskega programa

V času od izdelave dokumenta identifikacije investicijskega projekta (DIIP; 01/2024) pa do izdelave tega dokumenta (IP; 03/2024) je prišlo do naslednjih sprememb, in sicer:

- ⇒ spremembe obsega zasaditev ter posledično spremembe fizičnih kazalnikov/ciljev investicijskega projekta,
- ⇒ spremembe vrednosti investicijskega projekta ter
- ⇒ spremembe dinamike in virov financiranja investicijskega projekta.

0.6.1 Sprememba obsega zasaditev ter posledično sprememba fizičnih kazalnikov/ciljev investicijskega projekta

V okviru DIIP (01/2024) je bilo predvideno, da se bo izvedlo zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 27.699 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (75.764 dreves in 118.329 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako vzpostavilo območja protivetrne zaščite površine 974,08 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 529,49 ha. Navedeno so bili tudi ključni fizični kazalniki / glavni cilji investicijskega projekta v okviru DIIP.

Do izdelave tega dokumenta je bil pripravljen nov Elaborat zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki ga je izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin (datum izdelave: marec 2024), iz katerega izhaja zmanjšan obseg zasaditev od predvidenega v DIIP (01/2024).

V okviru IP (03/2024) je tako predvideno, da se bo izvedlo zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako vzpostavilo območja protivetrne zaščite skupne površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.

V nadaljevanju so prikazane spremembe kazalnikov projekta od izdelave DIIP (01/2024) pa do izdelave tega dokumenta. Iz prikaza vidimo, da se bo dolžina protivetrnih pasov skrajšala za 4.514 m, da se bo zasadilo 11.703 manj dreves in 20.095 grmovnic, da se površina območja protivetrne zaščite manjša za 104,69 ha, da se površina vplivnega območja

protivetrne zaščite manjša za 86,45 ha, da se površina odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju manjša za 39,33 ha ter da se večja delež površine odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju za 2,81%.

Prikaz spremembe fizičnih kazalnikov / glavnih ciljev projekta:

Kazalniki učinka in rezultata	DIIP (01/2024)	IP (03/2024)	Sprememba (IP - DIIP)
Dolžina protivetrnih zaščitnih pasov (v m)	27.699	23.185	-4.514
Število zasajenih dreves (kos)	75.764	64.061	-11.703
Število zasajenih grmovnic (kos)	118.329	98.234	-20.095
Območje protivetrne zaščite (v ha)	974,08	869,39	-104,69
Vplivno območje protivetrne zaščite (v ha)	529,49	443,04	-86,45
Odporna kmetijska zemljišča na vplivnem območju (v ha)	317,09	277,76	-39,33
Delež odprtih kmetijskih zemljišč (v %)	59,89%	62,69%	2,81%

0.6.2 Sprememba vrednosti investicijskega projekta

Vrednost investicijskega projekta je bila v DIIP (01/2024) ocenjena po stalnih cenah na vrednost po stalnih cenah 934.167,66 EUR brez DDV oziroma 1.139.684,54 EUR z DDV; po tekočih cenah 952.983,30 EUR brez DDV oziroma 1.162.639,64 EUR z DDV, od tega so znašali upravičeni stroški 1.133.584,54 EUR.

Do izdelave tega dokumenta (IP; 03/2024) je prišlo zaradi spremembe obsega zasaditev v okviru projekta ter tudi do pridobitve novega Elaborata zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki ga je izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin (datum izdelave: marec 2024), v okviru katerega je bil pripravljen nov, natančnejši projektantski popis predvidenih del.

V okviru IP (03/2024) znaša vrednost investicijskega projekta po stalnih cenah 776.540,19 EUR brez DDV oziroma 947.379,04 EUR z DDV, po tekočih cenah pa 798.439,81 EUR brez DDV oziroma 974.096,58 EUR z DDV, od tega znašajo upravičeni stroški 941.279,04 EUR, sofinancirani upravičeni stroški pa 927.368,51 EUR.

Prikaz spremembe vrednosti projekta po stalnih in tekočih cenah:

	DIIP (01/2024)		IP (03/2024)		Sprememba (IP - DIIP)	
	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene	Stalne cene	Tekoče cene
VREDNOST PROJEKTA brez DDV	934.167,66 €	952.983,30 €	776.540,19 €	798.439,81 €	-157.627,47 €	154.543,49 €
VREDNOST PROJEKTA z DDV	1.139.684,54 €	1.162.639,64 €	947.379,04 €	974.096,58 €	-192.305,50 €	188.543,06 €
UPRAVIČENI STROŠKI	1.133.584,54 €	1.133.584,54 €	941.279,04 €	941.279,04 €	-192.305,50 €	192.305,50 €
SOFINANCIRANI UPRAVIČENI STROŠKI	1.000.000,00 €	1.000.000,00 €	927.368,51 €	927.368,51 €	-72.631,49 €	72.631,49 €

Iz navedenega vidimo, da se je vrednost investicijskega projekta v IP (03/2024) znižala tako po stalnih kot tudi po tekočih cenah, in sicer so stroški po tekočih cenah padli za 188.543,06 EUR z DDV, upravičeni stroški za 192.305,50 EUR ter sofinancirani upravičeni stroški za 72.631,49 EUR glede na DIIP (01/2024), kar bo vplivalo tudi na NRP Občine Ajdovščina 2024-2027.

0.6.3 Sprememba dinamike in virov financiranja investicijskega projekta

S spremembo obsega predvidenih del ter vrednosti investicijskega projekta, se je spremenila tudi višina, dinamika in struktura virov financiranja.

V DIIP (01/2024) je bilo predvideno financiranje projekta z lastnimi proračunskimi sredstvi Občine Ajdovščina v višini 162.639,64 EUR ter s pridobitvijo nepovratnih sredstev, t.j. javnih virov RS (MKGP) v okviru 1. Javnega razpisa za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, v skupni višini 1.000.000,00 EUR, od tega iz PP 140021 Program razvoja podeželja 2014-2020-EU v višini 750.000,00 EUR in iz PP 140022 Program razvoja podeželja 2014-2020-slovenska udeležba višini 250.000,00 EUR, kot sledi (denarni tok občine):

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	127.120,19 €	35.519,45 €	162.639,64 €	14,0%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	162.375,96 €	837.624,04 €	1.000.000,00 €	86,0%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	121.781,97 €	628.218,03 €	750.000,00 €	64,5%
Proračun Republike Slovenije	40.593,99 €	209.406,01 €	250.000,00 €	21,5%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	289.496,15 €	873.143,49 €	1.162.639,64 €	100,0%

V IP (03/2024) je predvideno financiranje projekta z lastnimi proračunskimi sredstvi Občine Ajdovščina v višini 46.728,07 EUR ter s pridobitvijo nepovratnih sredstev, t.j. javnih virov RS (MKGP) v okviru 1. Javnega razpisa za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, v skupni višini 927.368,51 EUR, od tega iz PP 140021 Program razvoja podeželja 2014-2020-EU v višini 695.526,39 EUR in iz PP 140022 Program razvoja podeželja 2014-2020-slovenska udeležba višini 231.842,12 EUR, kot sledi (denarni tok občine):

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	8.397,58 €	38.330,49 €	46.728,07 €	4,8%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	153.171,65 €	774.196,86 €	927.368,51 €	95,2%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	114.878,74 €	580.647,65 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	38.292,91 €	193.549,21 €	231.842,12 €	23,8%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	161.569,23 €	812.527,35 €	974.096,58 €	100,0%

Prikaz spremembe virov financiranja projekta:

Viri financiranja	DIIP (01/2024)	IP (03/2024)	Sprememba (IP - DIIP)
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	162.639,64 €	46.728,07 €	- 115.911,57 €
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	1.000.000,00 €	927.368,51 €	- 72.631,49 €
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	750.000,00 €	695.526,39 €	- 54.473,61 €
Proračun Republike Slovenije	250.000,00 €	231.842,12 €	- 18.157,88 €
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	1.162.639,64 €	974.096,58 €	- 188.543,06 €

Iz primerjave strukture virov in dinamike financiranja projekta vidimo, da bo Občina Ajdovščina za izvedbo projekta po IP (03/2024) v lastnem proračunu v letu 2024 in 2025 morala zagotoviti za 115.911,57 EUR manj lastnih proračunskih sredstev za izvedbo projekta. Iz zgornjih tabel tudi vidimo, da bo Občina Ajdovščina glede na DIIP (01/2024) prejela tudi manj nepovratnih sredstev v okviru JR MKGP (iz EKSRP in RS) v skupni višini 72.631,49 EUR.

o.6.4 Sklep na podlagi upoštevanja navedenih sprememb

Ob upoštevanju vseh predhodno navedenih sprememb so preveritve v IP-ju potrdile, da bo izvedba projekta pomembno pripomogla k uresničevanju zastavljenih dolgoročnih ciljev Občine Ajdovščina ter vseh ostalih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev, ki so navedeni v prihodnjih poglavjih tega dokumenta.

Pri izdelavi investicijskega programa (IP) ni prišlo do drugih odstopanj oziroma sprememb glede na ugotovitve iz predhodno izdelane in potrjene investicijske dokumentacije (DIIP), zato so ostali podatki v predhodno izdelani investicijski dokumentaciji (DIIP) in v investicijskem programu (IP) identični oziroma usklajeni glede na nov predviden obseg del.

1 POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

1.1 Investicijska namera in cilji investicijskega projekta

Osnovni namen izvedbe projekta je vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Glavni cilj projekta je stvarne narave, in sicer na območju občine Ajdovščina v načrtovanem obdobju vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.

Ostali cilji investicijskega projekta in njegovi sinergijski učinki so predstavljeni v nadaljevanju tega dokumenta, in sicer v poglavju 4.1.

1.2 Strokovne podlage ter zakonodajni in institucionalni okvir

Strokovne podlage

- ⇒ Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP): Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina, ki ga je januarja 2024 izdelalo podjetje NI-BO Robert Likar s.p., Vipavska cesta 17, 5270 Ajdovščina.
- ⇒ Elaborat zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki ga je izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin (datum izdelave: marec 2024).

Zakonodajni in institucionalni okvir (pravne in programske podlage)

- ⇒ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 480/2014 z dne 3. marca 2014 o dopolnitvah Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2015/616 z dne 13. februar 2015 in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2019/886 z dne 12. februar 2019 (v nadaljevanju: *Delegirana uredba Komisije (EU) št. 480/2014*).
- ⇒ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 2015/207 z dne 20. januarja 2015 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vzorci za poročilo o napredku, predložitve informacij o velikem projektu, skupni akcijski načrt, poročila o izvajanju za cilj „naložbe za rast in delovna mesta“, izjavo o upravljanju, revizijsko strategijo, revizijsko mnenje in letno poročilo o nadzoru ter metodologijo, ki se uporabi pri izvajanju analize stroškov in koristi, in v skladu z Uredbo (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in

- Sveta v zvezi z vzorcem za poročila o izvajanju za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“, spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2018/277 z dne 23. februar 2018, Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2019/256 z dne 13. februar 2018 in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2021/436 z dne 03. marec 2021 (v nadaljevanju: *Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 2015/207*).
- ⇒ Gradbeni zakon (GZ-1) (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22-ZZNŠPP in 133/23; v nadaljevanju: GZ-1).
  - ⇒ Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020 (European Commission, december 2014).
  - ⇒ Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS) (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07-ZPNačrt, 61/17-ZUreP-2 in 199/21-ZUreP-3; v nadaljevanju: *OdSPRS*).
  - ⇒ Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 5/22 in 10/22-popr.).
  - ⇒ Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03).
  - ⇒ Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15).
  - ⇒ Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09-ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22-ZZNŠPP, 149/22 in 106/23).
  - ⇒ Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, 15. sprememba, RS Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, januar 2024 (v nadaljevanju: *PRP 2014-2020*).
  - ⇒ Strategije razvoja Občine Ajdovščina do 2030, junij 2017.
  - ⇒ Strategija razvoja Slovenije 2030, RS Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, 2017 (v nadaljevanju: *SRS2030*).
  - ⇒ Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16; v nadaljevanju: *UEM*).
  - ⇒ Uredba o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17–popr., 19/18, 82/18, 89/20, 152/20, 121/21, 11/22, 155/22, 12/23, 50/23 in 103/23).
  - ⇒ 1. Javni razpis za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev (Uradni list RS, št. 124/23) (v nadaljevanju: *JR MKGP*).
  - ⇒ Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) (Uradni list RS, št. 13/11–UPB, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21–ZDOsk, 3/22, 29/22–ZUOPDCE, 40/23-ZDavPR-B in 122/23; v nadaljevanju: *ZDDV-1*).
  - ⇒ Zakon o financiranju občin (ZFO-1) (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15–ZUUJFO, 71/17, 21/18–popr., 80/20–ZIUOOPE, 189/20–ZFRO, 207/21 in 44/22–ZVO-2; v nadaljevanju: *ZFO-1*).
  - ⇒ Zakon o fiskalnem pravilu (ZFisP) (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20–popr. in 129/22; v nadaljevanju: *ZFisP*).
  - ⇒ Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2023 in 2024 (ZIPRS2324) (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76-23-ZJF-I, 97/23 in 123/23-ZIPRS2425; v nadaljevanju: *ZIPRS2324*).
  - ⇒ Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425) (Uradni list RS, št. 123/23; v nadaljevanju: *ZIPRS2425*).
  - ⇒ Zakon o javnih finančah (ZJF) (Uradni list RS, št. 11/11-UPB, 14/13-popr., 101/13, 55/15-ZFisP, 96/15-ZIPRS1617, 13/18, 195/20-odl. US, 18/23-ZDU-1O in 76/23; v nadaljevanju: *ZJF*).
  - ⇒ Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22-odl. US, 100/22-ZNUZSZS, 28/23 in 88/23-ZOPNN-F; v nadaljevanju: *ZJN-3*).
  - ⇒ Zakon o lokalni samoupravi (ZLS) (Uradni list RS, št. 94/07–UPB, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12–ZUJF, 14/15–ZUUJFO, 11/18–ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20–ZIUZEOP-A in 80/20–ZIUOOPE; v nadaljevanju: *ZLS*).
  - ⇒ Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23-ZDU-1O, 78/23-ZUNPEOVE in 95/23-ZIUOPZP; v nadaljevanju: *ZUreP-3*).
  - ⇒ Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23–ZDU-1O in 78/23-ZUNPEOVE; v nadaljevanju: *ZVO-2*).

1.3 Kratka predstavitev upoštevanih scenarijev ter utemeljitev izbora optimalnega scenarija izvedbe

1.3.1 Scenarij »brez investicije«

Tabela 2: Predstavitev scenarija »brez investicije«.

Scenarij »brez investicije«	Investicija se ne bo izvedla
Vrsta posega	Ohranitev obstoječega stanja
Tehnični vidik	Stanje ostaja nespremenjeno. Ne bo se izvedlo protivetrnih zaščitnih pasov na območju občine.
Vsebinski vidik	Scenarij »brez investicije« ne izboljšuje trenutnega stanja in obstoječe problematike vetrne erozije, temveč se stanje slabša in obstoječe problematike le še povečujejo. Na območju bo še vedno prihajalo do izredne vetrne erozije tal zaradi vremenskih razmer (burje), kar pa bo negativno vplivalo tako na gospodarstvo (kmetijstvo), naravo in prostoživeče živali na območju. S tem se ne bo prispevalo k zmanjšanju posledic vetrne erozije, ne bo se prilagajalo podnebnim spremembam ter s tem se ne bo niti krepilo biotske raznovrstnosti. Na območju občine bo še vedno zaznati izredno negativne posledice ekstremnih vremenskih razmer, predvsem pa posledice uničujoče burje, tako na zemljo, zemljišča, objekte kot tudi na prostoživeče živali in ljudi. Ne bo se prispevalo k dvigu kakovosti življenjskega, delovnega in bivalnega prostora, k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje, izboljšanju videza in privlačnosti območja ter ne bodo vzpostavljeni pogoji za nadaljnji okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski in demografski razvoj občine.
Prednosti	Sredstva ostanejo na razpolago za druge projekte Občine Ajdovščina.
Slabosti	Scenarij »brez investicije« prinaša obstoječemu in občasnemu prebivalstvu obravnavanega območja padec kakovosti življenjskega standarda, padec kakovosti varovanja okolja, kar je nemogoče ustrezno ovrednotiti. Ne bo se zagotovilo ustreznih pogojev za zaščito proti vetrni eroziji in vsem njenim posledicam ter s tem se ne bo prispevalo k prilagajanju podnebnim spremembam in h krepitvi biotske raznovrstnosti. Poleg tega pa ta scenarij tudi pomeni, da se ne bodo izboljšali pogoji za kmetijsko pridelavo ter ne bodo se vzpostavili ustrezni pogoji za ustvarjanje življenjskega prostora za prostoživeče živali. Ne bo se izboljšal videz in privlačnost območja ter ne bodo vzpostavljanje možnosti za nadaljnji razvoj občine, tako okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski kot tudi demografski. Negativne učinke scenarija »brez investicije« gre iskati zlasti v hitrem nazadovanju območja in kmetijskih površin, katerega verižne posledice bodo prizadele tako občino kot njene prebivalce. Neustrezno urejena okoljevarstvena infrastruktura gotovo ne pripomore k razvoju obravnavanega območja, k večjemu številu kmetijskih gospodarstev, obrtnikov, k ohranjanju oziroma rasti prebivalstva, kar tudi ni v skladu z razvojno vizijo občine. Tovrstne stroške ni mogoče natančno prikazati, se pa nanašajo na primanjkljaj v občinskem proračunu zaradi pričakovanega vse manjšega števila kmetov, obrtnikov, zaradi vse manjšega števila obstoječega in občasnega prebivalstva. Poleg vseh negativnih posledic, ki jih prinaša scenarij »brez investicije«, pa je nujno izpostaviti tudi visoko okoljsko tveganje. Scenarij »brez investicije«, upošteva navedeno, dolgoročno prinaša mnogo več negativnih učinkov v primerjavi s stroški izvedbe projekta, t.j. scenarija »z investicijo«.
Usklajenost s strategijami in politikami ter doseganje ciljev projekta	Scenarij »brez investicije« ni v skladu z občinskimi, regionalnimi, državnimi in EU strategijami in politikami ter ne uresničuje ciljev investicijskega projekta.
Gradbeno dovoljenje	Ni potrebno.
Trajanje izvajanja	o mesecev

1.3.2 Scenarij »z investicijo«

Tabela 3: Predstavitev scenarija »z investicijo«.

Scenarij »z investicijo«	Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina
Vrsta posega	zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov)
Tehnični vidik	Scenarij »z investicijo« predvideva izvedbo zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako vzpostavitev

	<p>območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%. Zasaditev je predvidna na območju Občine Ajdovščina, in sicer v k.o. 2379 Budanje, 2380 Šturje, 2381 Lokavec, 2383 Vrtovin, 2388 Kamnje, 2390 Dobravlje, 2391 Vipavski Križ, 2392 Ajdovščina, 2393 Ustje in 2394 Velike Žablje.</p> <p>Poseg v prostor je opredeljen kot zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov). Investicija predstavlja ekonomsko nedeljivo celoto aktivnosti in izpolnjuje natančno določeno funkcijo ter ima jasno opredeljene cilje. Investicija je v javnem interesu in ne predstavlja državne pomoči. Za izvedbo projekta ni potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, saj gre za zasaditev posameznih dreves in grmičevja. Za izvedbo projekta mora investitor pridobiti projektne pogoje, ki bodo izhajali iz mnenj soglasodajalcev. Le-ta so v času priprave tega dokumenta že pridobljeni. Po izvedbi projekta se bo izvedlo primopredajo izvedenih del ter izdalo se bo zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.</p>
Vsebinski vidik	<p>Z izvedbo scenarija »z investicijo« se bo zagotovilo vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. S tem se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Zmanjšalo se bo tudi samo hitrost vetra in njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Scenarij »z investicijo« pa omogoča tudi izboljšanje biodiverzitet pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v protivetrnih zaščitnih pasovih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane. Z izvedbo scenarija »z investicijo« se bo prispevalo k dvigu kakovosti življenjskega, delovnega in bivalnega prostora, zmanjšalo negativne vplive na okolje, izboljšalo videz in povečalo privlačnost območja ter vzpostavilo možnosti/pogoje za nadaljnji okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski in demografski razvoj občine. Scenarij »z investicijo« občini in občanom prinaša mnoge koristi, ki se kažejo na dolgi rok in jih je težko ustrezno ovrednotiti, saj ima večina teh koristi indirektnen vpliv na blagostanje prebivalstva ter razvoj občine. Le-ta nedvomno pripomore k napredku območja in občine ter je zato družbeno-ekonomsko upravičena.</p>
Prednosti	<p>Zagotovljeni bodo ustrezni pogoji za zaščito proti vetrni eroziji in vsem njenim posledicam ter s tem se bo prispevalo k prilagajanju k podnebnim spremembam in h kreptitvi biotske raznovrstnosti. Izboljšali se bodo pogoji za kmetijsko pridelavo ter vzpostavili se bodo ustrezni pogoji ustvarjanje življenjskega prostora za prostoživeče živali. Izboljšal se bo videz in privlačnost območja ter vzpostavile se bodo možnosti za nadaljnji razvoj občine, tako okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski kot tudi demografski. Z izvedbo projekta se bodo vzpostavili ustrezni pogoji za uresničitev dolgoročnih, strateških ciljev Občine Ajdovščina. Zagotovljena so proračunska sredstva Občine Ajdovščina. Izdelana je bila sistemska in načrtna celostna rešitev.</p>
Slabosti	<p>Angažiranje velikih finančnih sredstev investitorja za izvedbo investicijskega projekta.</p>
Usklajenost s strategijami in politikami ter doseganje ciljev projekta	<p>Scenarij »z investicijo« omogoča doseganje zastavljenih ciljev in razvojnih možnosti iz poglavja 4.1 ter ciljev Občine Ajdovščina. Le-ta predstavlja stanje, ki je usklajeno z razvojnimi strategijami in sprejetimi programi in resolucijami na občinski, regijski, državni in EU ravni. Projekt je usklajen z občinskimi, regionalnimi, državnimi ter EU strateškimi razvojnimi cilji, strategijami, politikami in programi ter uresničuje javni interes tako na občinski, regionalni, državni in EU ravni.</p>
Gradbeno dovoljenje	<p>NE (ni potrebno)</p>
Trajanje izvajanja	<p>01/2024 (sklep o potrditvi DIIP) – 06/2025 (zaključek projekta)</p>

1.3.3 Izbor optimalnega scenarija izvedbe

Po primerjavi možnih scenarijev izvedbe projekta lahko zaključimo, da le scenarij »z investicijo« omogoča doseganje zastavljenih ciljev, ki so navedeni v poglavju 4.1. Primerjava scenarijev pokaže, da je scenarij »z investicijo« razvojno bolj smiseln, saj v širše okolje prinese pomembne družbeno-ekonomske koristi, kar upravičuje vlaganje javnih sredstev. Hkrati pa scenarij »z investicijo« uresničuje cilje in strategije razvojnih strategij in politik na občinski, regionalni, državni in EU ravni ter izpolnjuje vse zakonske zahteve. Scenarij »z investicijo« je boljši od scenarija »brez investicije«, saj je glede na trende in razvojne možnosti ter potrebe z vidika investitorja, t.j. Občine Ajdovščina, veliko bolj sprejemljiv. Projekt v okviru scenarija »z investicijo« zelo dobro uresničuje javni interes na področju zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilaganja podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti, t.j. pripomore k doseganju kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev občine, regije, države in EU. Že samo s tega vidika je veliko boljši scenarij »z investicijo«. Scenarij »z investicijo« pa tudi omogoča uresničevanje strateških ciljev občine, regije, države in EU in je

tako bolj usklajen z občinskimi, regijskimi, državnimi in EU strategijami in cilji, z veljavnimi zakonskimi predpisi in normativi kot scenarij »brez investicije«.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da je izvedba projekta pod scenarijem »z investicijo« nujno potrebna oziroma, da scenarij »brez investicije« ne rešuje problema na dolgoročno vzdržen način ter dolgoročno prinaša mnogo več negativnih učinkov v primerjavi z investicijskimi stroški, predvidenimi v okviru scenarija »z investicijo«. Zaključimo lahko, da scenarij »brez investicije« ni sprejemljiv, saj ne bi reševal trenutne, obstoječe problematike pomanjkanja vetrne erozije in njenih škodljivih posledic na kmetijstvo, okolje in podnebje na območju občine. **Glede na vse ugotovitve, se je za najprimernejši, optimalni scenarij izvedbe izkazal scenarij »z investicijo«, scenarij »brez investicije« pa je prepoznan kot neprimeren oziroma neustrezen.** Namreč le s pristopom k izvedbi investicijskega projekta (scenarij »z investicijo«) se bodo izpolnila vsa pričakovanja in zastavljeni cilji, ki so navedeni v tem dokumentu.

Zaradi vsega navedenega v nadaljevanju tega dokumenta obravnavamo in podrobneje predstavljamo scenarij »z investicijo«, saj je optimalnejši z okoljskega, gospodarskega, socialnega in tudi družbenega vidika kot scenarij »brez investicije«.

1.4 Podatki o odgovornih osebah na investicijskem projektu

Odgovorna oseba investitorja/lastnika	Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina <i>Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina</i>
Odgovorni vodja projekta s strani investitorja	Janez Furlan, univ. dipl. inž. zoot. vodja Oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve <i>Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina</i>
Odgovorna oseba s strani izdelovalca investicijske dokumentacije	Robert Likar, u.d.i.s., IZS S-1431 <i>NI-BO Robert Likar s.p., Vipavska cesta 17, 5270 Ajdovščina</i>
Odgovorna oseba s strani upravljavca	Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina <i>Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina</i>

1.5 Predvidena organizacija izvedbe investicijskega projekta

Za izvedbo projekta ni predvidene posebne organizacije. Investitor Občina Ajdovščina je s svojimi zaposlenimi tudi odgovorni nosilec celotnega projekta. Projekt bo investitor izvajal tudi s pomočjo zunanjih sodelavcev. Dela se bodo oddala v skladu z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3). Finančna realizacija naložbe bo potekala v skladu z Zakonom o javnih financah (ZJF) ter veljavnim Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije (ZIPRS).

Pripravo, izvedbo in spremljanje projekta bo vodila strokovna/delovna skupina investitorja (Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve in Oddelek za gospodarske javne službe in investicije) v okviru obstoječih kadrovskih in prostorskih zmogljivosti. Investitor bo vodenje projekta zagotovil z lastnimi viri v okviru občinske uprave, saj že zaposluje ustrezno usposobljen kader, ki že ima izkušnje z izvedbo podobnih projektov. Odgovorna oseba investitorja je župan Občine Ajdovščina Tadej Beočanin. Za izvedbo projekta je in bo tudi v prihodnje zadolžen Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve na Občini Ajdovščina. Odgovorni vodja za izvedbo celotnega projekta (skrbnik projekta) je Janez Furlan, vodja Oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve na Občini Ajdovščina. Pregled, koordinacijo in nadzor nad izvajanjem aktivnosti izdelave investicijske in ostale dokumentacije ter nad izvedbo del, t.j. vzpostavitvijo protivetrnih zaščitnih pasov, je in bo še naprej vodil Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve v sodelovanju z Oddelki za gospodarske javne službe in investicije na Občini Ajdovščina. Aktivnosti zaposlenih se bodo izvajale v prostorih Občine Ajdovščina in

na terenu. Podrobnejša razčlenitev aktivnosti in organizacija izvedbe investicijskega projekta je predstavljena v poglavju 11.3 tega dokumenta.

1.6 Ocenjena vrednost investicijskega projekta ter finančna konstrukcija

Tabela 4: Vrednost investicijskega projekta po stalnih in tekočih cenah, v EUR.

	STALNE CENE	TEKOČE CENE
VREDNOST PROJEKTA brez DDV	776.540,19 €	798.439,81 €
VREDNOST PROJEKTA z DDV	947.379,04 €	974.096,58 €
UPRAVIČENI STROŠKI	941.279,04 €	941.279,04 €
SOFINANCIRANI UPRAVIČENI STROŠKI	927.368,51 €	927.368,51 €

Podrobnejša specifikacija vrednosti investicijskega projekta in dinamika nastajanja investicijskih stroškov je predstavljena v poglavju 8.

V tabelah v nadaljevanju so predstavljeni viri financiranja investicijskega projekta po tekočih cenah. Podrobna finančna konstrukcija investicijskega projekta je predstavljena v poglavju 12.

Tabela 5: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika investitorja Občine Ajdovščina, v tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	8.397,58 €	38.330,49 €	46.728,07 €	4,8%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	153.171,65 €	774.196,86 €	927.368,51 €	95,2%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	114.878,74 €	580.647,65 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	38.292,91 €	193.549,21 €	231.842,12 €	23,8%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	161.569,23 €	812.527,35 €	974.096,58 €	100,0%

Tabela 6: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP, v tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	8.397,58 €	38.330,49 €	46.728,07 €	4,8%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	- €	927.368,51 €	927.368,51 €	95,2%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	- €	695.526,39 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	- €	231.842,12 €	231.842,12 €	23,8%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	8.397,58 €	965.699,00 €	974.096,58 €	100,0%

1.7 Zbirni prikaz rezultatov izračunov ter utemeljitev upravičenosti izvedbe investicijskega projekta

Upravičenost izvedbe projekta smo merili tako, da smo izračunali denarne tokove za finančno in ekonomsko analizo (Analizo stroškov in koristi) ter zanj izračunali pripadajoče dinamične in statične kazalnike upravičenosti le-tega. Pri analizi smo skušali ugotoviti, kakšne finančne in ekonomske rezultate (rezultate na podlagi ASK) bo prinesel projekt. Finančno in ekonomsko analizo upravičenosti izvedbe projekta smo opravili za scenarij »z investicijo«, saj je bil scenarij »z investicijo« v okviru primerjave možnih scenarijev izvedbe projekta prepoznan za najprimernejši oziroma optimalen scenarij izvedbe projekta (poglavje 1.3 IP).

Tabela 7: Zbirni prikaz rezultatov investicijskega projekta.

Finančni in ekonomski kazalniki	Ciljna vrednost
Vrednost projekta po tekočih cenah brez DDV	798.439,81 EUR
Vrednost projekta po tekočih cenah z DDV	974.096,58 EUR
Vrednost upravičenih stroškov projekta	941.279,04 EUR
Višina sofinanciranih upravičenih stroškov projekta	927.368,51 EUR
Finančna neto sedanja vrednost projekta brez sofinanciranja (FNPV)	-1.717.718,72 EUR
Finančna neto sedanja vrednost projekta s sofinanciranjem (donos lastnega kapitala) (FNPV/K)	-826.018,23 EUR
Finančna interna stopnja donosa projekta brez sofinanciranja (FIRR)	<0,0% (ni izračunljiva)
Finančna interna stopnja donosa projekta s sofinanciranjem (donos lastnega kapitala) (FIRR/K)	<0,0% (ni izračunljiva)
Finančni koeficient relativne koristnosti (f K/S)	0,0000
Ekonomska neto sedanja vrednost projekta (ENPV)	2.003.711,54 EUR
Ekonomska interna stopnja donosa (EIRR)	20,86%
Ekonomski koeficient relativne koristnosti (e K/S)	4,0532

Izračunani finančni kazalniki projekta so pokazali, da je obravnavani projekt gledano samo s finančnega vidika nerentabilen in s tem tudi neupravičen za izvedbo, saj vsi finančni kazalniki ne dosegajo vrednosti, ki bi potrjevale upravičeno izvedbo projekta. Projekt je na podlagi izvedene finančne analize in izračunanih dinamičnih in statičnih finančnih kazalnikov neupravičen za izvedbo, zato ga posledično upravičujemo na podlagi širših družbeno-ekonomskih koristi oziroma z izvedbo ekonomske analize (Analize stroškov in koristi), saj le-ta predstavlja vlaganja v javno, okoljsko, protivetrno zaščito območja ter širšo družbo in ga zato ne moremo primerjati s tržnimi kazalniki upravičenosti izvedbe.

Predmetni projekt je po ekonomski analizi rentabilen in upravičen za izvedbo (ASK upravičen), kar potrjujejo vsi izračunani ekonomski kazalniki, saj vsi dosegajo vrednosti, ki potrjujejo upravičeno izvedbo projekta. Vsi trije ključni pokazatelji upravičenosti izvedbe projekta nam pokažejo, da je izvedba projekta z vidika prispevka k družbenim koristim in z vidika upravičenosti za sofinanciranje s strani Skupnosti upravičena, saj je razmerje med koristmi in stroški večje od 1 ($e K/S > 1$), ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna ($ENPV > 0,0$ EUR), istočasno pa je ekonomska interna stopnja donosa večja od uporabljene socialne diskontne stopnje ($EIRR > SDS = 5,0\%$).

Na podlagi dobljenih rezultatov ekonomske analize smo prišli do sklepa/potrditve, da je izvedba projekta ekonomsko upravičena oziroma upravičena na podlagi Analize stroškov in koristi, saj je njegova izvedba družbeno ekonomsko koristna. Če pa upoštevamo še vse koristi, ki se jih ne da denarno ovrednotiti in bi jih prinesla izvedba projekta, ter vse stroške v primeru njegove neizvedbe vidimo, da je na podlagi Analize stroškov in koristi (ekonomske analize), smiselno in ekonomsko upravičeno izvesti investicijski projekt »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina«.

Podrobnejša predstavitev finančne in ekonomske analize projekta ter finančnih in ekonomskih kazalnikov je predstavljena v poglavju 14 tega dokumenta.

Investicijski program (IP) je pokazal upravičeno izvedbo projekta »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina« ter da projekt zelo dobro uresničuje javni interes na področju zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilaganja podnebnim spremembam in krepite biotske raznovrstnosti (t.j. pripomore k doseganju kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev) ter da zasleduje in uresničuje cilje občinskih, regijskih, državnih in tudi EU razvojnih strategij in programov.

2 PODATKI O INVESTITORJU IN NOSILCU PROJEKTA, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU TER NAVEDBA STROKOVNIH DELAVCEV OZIROMA SLUŽB ODGOVORNIH ZA PRIPRAVO IN NADZOR

2.1 Investitor in nosilec projekta

Naziv	OBČINA AJDOVŠČINA
Naslov	Cesta 5. maja 6a 5270 Ajdovščina
Odgovorna oseba	Tadej Beočanin Župan Občine Ajdovščina
Telefon	+386 (0)5 365 91 10
Telefax	+386 (0)5 365 91 33
E-mail	obcina@ajdovscina.si
Spletna stran	http://www.ajdovscina.si
Matična številka	5879914
Davčna številka	SI 51533251
Transakcijski račun	SI56 0120 1010 0014 597 odprt pri Banki Slovenije
Žig in podpis	
Vodja projekta	Janez Furlan, univ. dipl. inž. zoot. vodja Oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve
Telefon	+386 (0)5 365 91 26
Telefax	+386 (0)5 365 91 33
E-mail	janez.furlan@ajdovscina.si
Žig in podpis	

2.2 Izdelovalec investicijske dokumentacije

Naziv	NI-BO Podjetniško svetovanje Robert Likar s.p.
Naslov	Vipavska cesta 17 5270 Ajdovščina
Odgovorna oseba	Robert Likar, u.d.i.s., direktor
Telefon	+386 (0)41 993 612
E-mail	robert.likar@nibo-es.si
Spletna stran	http://www.nibo-es.si
Matična številka	6066143000
Davčna številka	SI 44058802
Transakcijski račun	SI56 3400 0101 0868 404 odprt pri Sparkasse d.d.
Žig in podpis	

2.3 Upravljavec

Naziv	OBČINA AJDOVŠČINA
Naslov	Cesta 5. maja 6a 5270 Ajdovščina
Odgovorna oseba	Tadej Beočanin Župan Občine Ajdovščina
Telefon	+386 (0)5 365 91 10
Telefax	+386 (0)5 365 91 33
E-mail	obcina@ajdovscina.si
Spletna stran	http://www.ajdovscina.si
Matična številka	5879914
Davčna številka	SI 51533251
Transakcijski račun	SI56 0120 1010 0014 597 odprt pri Banki Slovenije
Žig in podpis	

2.4 Strokovni delavci in službe odgovorni za pripravo, izvedbo in nadzor

Odgovorna oseba investitorja/lastnika	Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina Podpis in žig
Odgovorni vodja projekta s strani investitorja	Janez Furlan, univ. dipl. inž. zoot. vodja Oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina Podpis in žig
Odgovorna oseba s strani izdelovalca investicijske dokumentacije	Robert Likar, u.d.i.s., IZS S-1431 NI-BO Robert Likar s.p., Vipavska cesta 17, 5270 Ajdovščina Podpis in žig
Odgovorna oseba s strani upravljavca	Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina Podpis in žig

3 ANALIZA OBSTOJEČEGA STANJA S PRIKAZOM POTREB IN RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

3.1 Protivetrni pasovi Vipavske doline²

Zgornja Vipavska dolina je bila poseljena že zelo zgodaj, saj prvi zgodovinski dokazi o poselitvi doline segajo v obdobje pozne železne dobe. Še pred slabim stoletjem je bil rob agrarne pokrajine pomaknjen visoko v pobočja Nanosa, Gore in Čavna. Danes pa je le še dno Vipavske doline pretežno agrarna krajina. Kljub, z današnjega vidika, primitivnim tehnikam obdelovanja zemlje, so naši predniki znali ohraniti in ščititi najrodovitnejšo plodno zemljo pred neugodnimi vremenskimi pojavi, še zlasti pred močno burjo, ki je lahko odnašala rodovitno zemljo. Njivske površine so bile manjše, med njivami pa so prosto rasli omejki (mejice) ter živice, ki so ščitile obdelane (razgaljene) kmetijske površine pred vetrno erozijo. V preteklosti so bili ti drevesno poljedelski podsistemi na območju Vipavske doline močno razširjeni.

Zaradi prehoda na pretežno mehaniziran način obdelave zemlje, ki se je začel intenzivno pojavljati v 50-ih in 60-ih letih 20. stoletja in je zahteval čim večje gladke obdelovalne površine, so drevesa in grmovje postala omejujoč dejavnik, ki je zniževal rentabilnost kmetijske proizvodnje predvsem zaradi zelo majhnih in razdrobljenih parcel. Namen agromelioracij v 80-ih letih je bil pravzaprav dvojen: povečati površine obdelovalnih zemljišč z združevanjem parcel posameznih lastnikov v večje enote, ki bi bile primerne za strojno obdelavo ter z melioracijskimi jarki znižati previsok nivo podtalnice in urediti odtekanje meteornih vod, ki so velikokrat za dalj časa poplavljala obdelovalna zemljišča.

Pri izvedbi agromelioracij so bila drevesa in grmovje moteč dejavnik, zato so bila v veliki meri odstranjena. Vendar pa so se načrtovalci agromelioracij dobro zavedali pomena močne burje in njenega vpliva na kmetijske površine, zato so pri načrtovanju predvideli tudi ponovno vzpostavitev protivetrnih pasov. V ta namen je bilo na celotnem območju agromelioracije sistematično izločenih več parcel, ki pokrivajo veliko večino agromeliorirane površine. Največ teh površin je prav na tistih območjih, kjer je vpliv burje najmočnejši. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je prišlo le do delne vzpostavitve protivetrne zaščite. Tako so na območju dela Ajdovskega polja takoj po zaključku zemeljskih del posadili protivetrne pasove, oblikovane kot dvovrstne nasade črnega topola (*Populus nigra*) in Lawsonove paciprese (*Chamaecyparis lawsoniana*). Ti nasadi se zaradi različnih vzrokov (poškodbe zaradi kmetijske mehanizacije, sušenje zaradi burje, kraja sadik ...) niso ohranili. To kar danes vidimo, so samo njihovi ostanki.

Prvotna zasaditev protivetrnega pasu je bila izvedena na način, da so na površinah rezerviranih za vzpostavitev protivetrnega pasu shematično in v trikotniku posadili večje sadike črnega topola (*Populus nigra*) in Lawsonove paciprese (*Chamaecyparis lawsoniana*). Predvidena je bila dokaj velika razdalja med sadikami, in sicer 4,0 x 2,5 m oziroma 1000 sadik/ha površine. Takrat se je verjetno predpostavljalo, da bodo s tem oblikovane večje krošnje in bujnejša rast dreves in da bo s tem hitreje dosežen želeni učinek. Glavni problem prvotne zasaditve pa je bil tudi v dejstvu, da po sami zasaditvi ni bilo izvedenega vzdrževanja in obnavljanja protivetrnega pasu. Izkazalo se je, da razvoj na takšen način zasajenega protivetrnega pasu v nekem daljšem časovnem obdobju npr. 15 let, ni najbolj primeren (zasaditev na takšen način ni bila najbolj primerna). Ob izpadu posameznih dreves v protivetrnem pasu v tem primeru dobimo široke vrzeli, kar izzove efekt lijaka, saj se hitrost vetra v teh vrzelih povečuje za okoli 20%. Takšne vrzeli z novo dodatno zasaditvijo je v kratkem času težko nadoknaditi, še zlasti, če je osnovni protivetrni pas že visok (lahko tudi že 8-10 m).

Izkazalo se je tudi, da sam izbor Lawsonove paciprese ni bil najbolj ustrezen, saj je le-ta zelo občutljiva na abrazivno delovanje delcev, ki jih s seboj prinaša močna burja, istočasno pa je dala kmetijskemu delu Vipavske doline zelo nenaraven videz. Ker takrat ni bilo zagotovljenih sredstev za vzdrževanje, odmrlih dreves niso nadomeščali z novimi.

---

² Poglavje je povzeto po Elaboratu zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki jo je marca 2024 izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin.

Poleg tega se lastniki kmetijskih parcel niso dosti ozirali na posajeno mlado drevje in so prostor protivetrnega pasu marsikje izkoristili za obračalni pas za kmetijsko mehanizacijo, kar je še dodatno poslabšalo stanje prvotne zasaditve. Tudi marsikateri vrt ob hišah v bližnjih naseljih je bil naslednje leto po sadnji ozaljšan z Lawsonovo pacipreso.

Slika 3: Ohranjen protivetrni pas na polju Lokavec posajen leta 1984.

Vir: Elaborat, Zavod za gozdove RS, 03/2024.

Nekoliko kasneje so na območju Lokavškega polja ob potoku Jovšček osnovali nasade protivetrne zaščite, vendar izključno s sadikami črnega topola (*Populus nigra*). Ti nasadi so se dobro prijeli in odlično opravljajo svojo vlogo. Pod ogrodje, ki ga sestavlja osnovni nasad črnega topola, se je v nekaj desetletjih naselilo veliko avtohtonih grmovnic in drevja, zato je tako horizontalen kot vertikalni sklep teh nasadov pravilno oblikovan. Težava je le v tem, da ima črni topol relativno kratko življenjsko dobo, pogosto pa mu odmirajo tudi večje veje, ki jih potem burja odlomi in jih zanese na kmetijske površine, zato ga je priporočljivo saditi v manjšem deležu.

Danes ponovno spoznavamo vsestranski pomen dreves oziroma zaplat gozdov in grmovja v kmetijski krajini. A za to je bila potrebna izkušnja orkanske burje v letu 2012, ki je pred seboj z njivskih površin kar nekaj tednov odnašala najrodovitnejšo zemljo. Samo na kmetijskih površinah je naredila škodo v višini nekaj 100.000 EUR. Ta izkušnja je privedla do zavedanja, da je bila z neprimernimi, nepremišljenimi, včasih celo planiranimi, a neizvedenimi ukrepi, v preteklosti povzročena velika škoda. Trajalo je skoraj desetletje od zadnje katastrofalne burje, da so se začele ideje naših predhodnikov o vzpostavitvi protivetrnih pasov v Vipavski dolini uresničevati. Najprej v obliki manjših poskusnih nasadov v sklopu projekta LIFE15 CCA/SI/000070 – LIFE ViVaCCAdapt – Action C.3. v letu 2018, kasneje pa kot metodičen pristop k zasaditvi protivetrnih pasov. Velika dodatna spodbuda za večjo aktivnost na tem področju so klimatske spremembe, ki se čedalje izraziteje kažejo v obliki vse pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov.

Območje zgornje Vipavske doline, katere del je tudi Občina Ajdovščina, spada geografsko gledano, v pas submediteranskega podnebja. Za tak tip podnebja so značilne mile zime in pogosto vroča poletja. Vipavska dolina ima največ sončnih dni v državi. Od pravega mediteranskega podnebja se loči po večji količini padavin, saj ima povprečno od 1.400 do 1.700 mm padavin na leto, ki so (velja za preteklost) dokaj enakomerno razporejene preko celega leta ter po nekoliko nižjih povprečnih letnih temperaturah v primerjavi s tipičnim submediteranskim podnebjem. Zato tudi uvrščamo podnebje zgornje Vipavske doline med modificirane tipe submediteranskega podnebja. Glavnina padavin v poletnih mesecih se pojavlja v obliki nalivov (nevihte), kar posledično pomeni, da večina vode, ki pade na zemljo, zelo hitro odteče po površini in ima na vegetacijo manjši pozitivni učinek kot bi lahko sklepali iz količine padavin. Poleg tega

po prehodu hladne fronte pogosto zapiha še burja, ki še dodatno pospešuje izsuševanje tal in ima močan vpliv na vegetacijo.

Prav burja je posebnost Vipavske doline, še zlasti njenega zgornjega dela. To je orografski veter, ki običajno nastane ob vdoru hladnih zračnih mas s severa. Zaradi specifične oblikovanosti Vipavske doline ta hladni zrak s severa dobesedno pade preko roba Nanoške in Trnovske planote v dno Vipavske doline. Ker je specifična gostota mrzlega zraka na robovih obeh planot večja kot specifična gostota toplega zraka v dnu Vipavske doline (kar je posledica submediteranske klime), le-ta doseže veliko hitrost, preden prispe v dno doline. Višinska razlika med dnom Vipavske doline in robovi Nanoške in Trnovske planote se giblje med 600 in 900 m. Zato sta za burjo značilni zelo velika hitrost, ki večkrat v letu lahko v povprečju presega 100 km/h, in pa sunkovitost, saj posamezni sunki vetra lahko dosežejo hitrost preko 200 km/h. Smer burje se giblje od čiste vzhodne smeri (vremenska meritvena postaja Nanos, ARSO) do čiste severne smeri (vremenska meritvena postaja Otlica, ARSO). Burja velja za severovzhodni veter, čeprav je njena smer zelo odvisna od smeri robov visokih kraških planot v okolici. S svojim delovanjem izsuši tla in pospešuje izhlapevanje iz samih rastlin, kar zaviralno vpliva na rast drevja in drugih rastlin. Hkrati pa v zimskih mesecih, še zlasti ob daljših sušnih obdobjih, odnaša fine talne delce, predvsem tam, kjer tla niso pokrita z vegetacijo. Posledice so ob določenih vremenskih pogojih lahko katastrofalne, kar se je pokazalo v suhi zimi leta 2012. Najpogosteje burja piha v obdobju od meseca oktobra do aprila, čeprav ni redkost tudi burja v poznem pomladanskem in poletnem obdobju, ki pa običajno ne dosega tako velikih hitrosti kot v zimskih mesecih.

Območje predvidenih posegov/zasaditev protivetrnih pasov se nahaja na širšem območju občine Ajdovščina, in sicer na območju 10ih katastrskih občin, in sicer v k.o. 2379 Budanje, 2380 Šturje, 2381 Lokavec, 2383 Vrtovin, 2388 Kamnje, 2390 Dobravlje, 2391 Vipavski Križ, 2392 Ajdovščina, 2393 Ustje in 2394 Velike Žablje. Na območju prevladujejo v največji meri zmerno močni do močni hipogleji na pleistocenskih glinah in ilovicah (Ajdovsko polje, območje med reko Vipavo ter naselji Žapuže, Dolga Poljana in Log). Nekaj manj je evtričnih rvajih tal na starejšem ilovnatem aluviju, oglejenih (večji del Lokavškega polja, pas med Dolgo Poljano in Logom ob hitri cesti), evtričnih rvajih tal, na ledenodobnih prodnatih in peščenih nasutih rek in rečnih vršajev (Putrihe in predel pod Gradiščem), še manj je evtričnih rvajih tal, na eocenskem flišu, psevdoglejenih (med Dolgo Poljano in Budanjami). Na območju polja Brje–Žablje, ob potokih in reki Vipavi, prevladujejo obrečna tla, evtrična, globoko oglejena, na višje ležečih delih pa terasasti evtrični psevdogleji na pleistocenskih glinah in ilovicah.

3.2 Razlogi za investicijsko namero

Že v zgodnjih obdobjih človeške zgodovine se srečujemo z najrazličnejšimi ukrepi za ublažitev posledic naravnih katastrof (ekstremov), ki so bile vezane na vremenske pojave. Te ukrepe v večji meri zasledimo pri starih, za takratni čas visoko organiziranih civilizacijah (Egipt, Mezopotamija, Kitajska ...), saj je bila za tako obsežne ukrepe potrebna številna delovna sila. Med te ukrepe lahko štejemo protipoplavne nasipe, namakalne sisteme, različne pregrade za preprečevanje erozije itd. Velika verjetnost je, da so že naši daljni predniki izvajali ukrepe protivetrne zaščite, vprašanje je le, ali so bili ti ukrepi sistematični ali bolj v smislu »poslušanja« narave. Dejstvo je, da so že v preteklosti ohranjali oziroma osnovali mejice (omejke), ki so, poleg vloge razmejitve kmetijskih zemljišč med lastniki, opravljali tudi vlogo protivetrnih pasov.

V današnjem času je potrebno naravne dejavnike prostora, še zlasti vreme, pogledati v luči prihajajočih podnebnih sprememb. Ne moremo mimo dejstva, da bo zaradi tega v bodoče zelo verjetno prihajajo do vedno močnejših ekstremnih vremenskih pojavov, še zlasti zelo visokih temperatur in daljših sušnih obdobji. Burje, visokih poletnih temperatur in daljših sušnih obdobji ne moremo preprečiti, lahko pa na osnovni znanja in izkušeni naših prednikov ter modernih dogajanj in pristopov s premišljenimi ukrepi razdiralne ekstremne vremenske pojave na kmetijskih površinah omilimo. Eden takšnih ukrepov je tudi osnovanje protivetrnih pasov z zasaditvijo drevja in/ali grmovja v vrstne nasade na kmetijskih ali celo urbanih površinah.

V preteklih letih se je v okviru drugih projektov že pilotno zasadilo manjša območja protivetrnih zaščit. Rezultati so pokazali pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost, prav tako se je hitrost vetra in posledično njegova erozijska moč bistveno zmanjšala. Vetrovno najbolj izpostavljeno območje v Sloveniji je Vipavska dolina, kjer burja večkrat letno v sunkih preseže tudi 120 km/h, posledično je erozijska moč velika, delci zgornjih plasti zemlje pa se odlagajo v depresijah in izven kmetijskih zemljišč. Tako nastane večkratna škoda: izguba rodovitnega dela prsti na kmetijskih zemljiščih, zasipavanje linijskih infrastrukturnih objektov (predvsem obcestnih jarkov, melioracijskih jarkov, odvodnih kanalov...), zmanjševanje proizvodnega potenciala kmetijskih zemljišč in zmanjševanje količine in kvalitete kmetijskih proizvodov.

Potreba po postavitvah zaščit se izrazito povečuje, saj je zaradi podnebnih sprememb število vetrovnih dni na teh lokacijah vedno večje, prav tako se povečujejo tudi njegove hitrosti. Navedena območja v večini predstavljajo območja intenzivne kmetijske pridelave, zato je potreba po vzpostavitvi mejic/protivetrnih zaščitnih pasov zelo velika. Zasaditev mejic mora biti primerna in usklajena z ostalimi deležniki v prostoru, zasajena z avtohtonimi in lokalnimi grmovnimi in drevesnimi vrstami, ki bodo omogočale zaščito in okolje živalskim in drugim rastlinskim vrstam.

Zasaditev drevja in/ali grmovja oziroma kombinacija obojega v vrstne nasade na kmetijskih ali celo urbanih površinah, ima lahko več različnih ciljev in namenov. Eden od ciljev zasaditve vrstnih nasadov drevja in grmovja je zaščita tal pred erozijo vetra, t.j. zaščitna funkcija vrstnih nasadov drevja in grmovja pred škodljivim delovanjem vetra, kar je eden izmed temeljnih razlogov za investicijsko namero projekta.

Gosta, polpropustna pregrada drevja in grmovja zmanjšuje hitrost vetra, kar posledično prispeva k zmanjšanju izhlapevanja vode s kmetijskih površin (tako iz tal kot tudi iz rastlin). Vrstni nasadi lahko opravljajo različne vloge, na primer zaščite pred snegom in hrupom, vizualne zaščite objektov, vlogo zaščitne ograje (npr. med cesto in pašnikom za živino), dodatno ščitijo objekte pred pretirano izgubo toplotne energije, opravljajo estetsko vlogo v prostoru (npr. drevoredi v urbanem prostoru). Hkrati pa so tudi zatočišče za manjše prostoživeče živali v agrarni ali pa urbani krajini. Takšni nasadi v prostoru tako istočasno opravljajo več funkcij.

Razlogi za izvedbo projekta izhajajo iz obstoječega stanja in opisane problematike podnebnih razmer (predvsem burje) na območju občine Ajdovščina, predvsem na škodljivi vpliv vetra (burje) na kmetijska zemljišča. Zaradi močnega vetra (burje) na območju občine Ajdovščina prihaja do vetrne erozije, kar pomeni odnašanje plodne zemlje iz zgornjih plasti obdelovalne zemlje, ter prekomernega izhlapevanja vode tako iz same zemlje kot tudi pospešeno izhlapevanje vode iz samih rastlin. Posledično pa tudi ne nudijo ustreznega življenjskega prostora prostoživečim živalim, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranskega koridorja za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Razlog za izvedbo projekta je tudi potreba po:

- ⇒ zagotovitvi ustrezne protivetrne zaščite kmetijskih in drugih zemljišč ter objektov na območju občine Ajdovščina;
- ⇒ preprečitvi oziroma zamejitvi (zmanjševanju) negativnih posledic erozije vetra (burje);
- ⇒ prilagajanju podnebnim spremembam (burja, ekstremne vremenske razmere ipd.);
- ⇒ krejitvi biotske raznovrstnosti območja z izboljšanjem biodiverzitete pretežno kmetijske krajine;
- ⇒ izboljšanju pogojev za kmetijsko pridelavo (izboljšanje in povečanje pridelave kmetijskih pridelkov);
- ⇒ vzpostavitvi ustreznega življenjskega prostora za prostoživeče živali;
- ⇒ dvigu kakovosti življenjskega, delovnega in bivalnega prostora;
- ⇒ zmanjšanju negativnih vplivov na okolje;
- ⇒ izboljšanju videza in privlačnosti območja ter vzpodbujanju možnosti za nadaljnji razvoj;
- ⇒ zagotovitvi pogojev za nadaljnji okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski in demografski razvoj občine;
- ⇒ doseganju razvojnih ciljev in strategij EU, države in občine.

4 OPREDELITEV RAZVOJNIH MOŽNOSTI IN CILJEV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA TER USKLAJENOST Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

4.1 Razvojne možnosti in cilji investicijskega projekta

Osnovni namen izvedbe projekta je vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Glavni cilj projekta je stvarne narave, in sicer na območju občine Ajdovščina v načrtovanem obdobju vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite³ 443,04 ha, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča⁴ 277,76 ha oziroma 62,69%.

Z izpeljavo investicijskega projekta bodo doseženi naslednji splošni cilji:

- ⇒ vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m, ki bodo zasajeni v najmanj treh vrstah drevja, pri čemer bo pod glavnim slojem drevja vertikalni profil v celoti polnjen z grmovnicami oziroma nižje rastočim drevjem;
- ⇒ v okviru vzpostavitve protivetrnih zaščitnih pasov zasaditi 60.061 dreves in 98.234 grmovnic, ki bodo avtohtone in ekosistemu primerne; gostota zasaditve bo znašala najmanj 6.500 sadik/ha, pri čemer bo na dolžinski meter zasaditve zasajeno najmanj 5 grmovnih sadik in 2 drevesni sadiki;
- ⇒ vzpostaviti 869,39 ha območja protivetrne zaščite, od tega 443,04 ha vplivnega območja protivetrne zaščite, v okviru katerega znaša površina odprtih kmetijskih zemljišč 277,76 ha oziroma 62,69%;
- ⇒ varovati kmetijske površine in kulture;
- ⇒ preprečiti oziroma zmanjšati negativne posledice erozije vetra;
- ⇒ vzpostaviti mejice za biotsko pestrost na kmetijsko intenzivnih območjih;
- ⇒ uspešno se prilagoditi podnebnim spremembam;
- ⇒ krepiti biotsko raznovrstnost območja z izboljšanjem biodiverzitete pretežno kmetijske krajine;
- ⇒ nuditi habitate za prostoživeče živali, protihrupno zaščito ter zaščito proti emisijam v zrak;
- ⇒ ozavestiti javnost o pomenu protivetrnih zaščitnih pasov ter prenesti znanje na vse deležnike kot ciljne skupne;
- ⇒ izboljšati pogoje za kmetijsko pridelavo (izboljšati in povečati pridelavo kmetijskih pridelkov);

---

³ Vplivno območje protivetrne zaščite je območje na zavetrni strani protivetrnega pasu glede na prevladujočo smer vetra, ki je od protivetrne zaščite oddaljeno največ deset drevesnih višin oziroma 150 m, pri čemer se šteje, da višina drevesa znaša 15 m.

⁴ Površina odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju znaša 277,76 ha oziroma 62,69% celotnega vplivnega območja protivetrne zaščite. Kot odprte kmetijske površine se je štelo površine, ki so po RKG opredeljene kot vrsta rabe GERK: 1100-njiva (267,23 ha oz. 60,32%), 1180-trajne rastline na njivskih površinah (4,39 ha oz. 0,99%) in 1600-neobdelano kmetijsko zemljišče (6,14 ha oz. 1,39%).

- ⇒ vzpostaviti ustrezen življenjski prostor za prostoživeče živali;
- ⇒ prispevati k dvigu kakovosti življenjskega, delovnega in bivalnega prostora;
- ⇒ zmanjšati negativne vplive na okolje;
- ⇒ izboljšati videz in privlačnosti območja ter vzpostaviti možnosti za nadaljnji razvoj;
- ⇒ zagotoviti pogoje za nadaljnji okoljski, gospodarski, družbeno-ekonomski in demografski razvoj občine;
- ⇒ prispevati k doseganju razvojnih ciljev in strategij EU, države in občine.

4.2 Usklajenost investicijskega projekta z razvojnimi strategijami in politikami

4.2.1 Usklajenost investicijskega projekta z občinskimi razvojnimi strategijami, politikami, dokumenti in programi

Načrt razvojnih programov Občine Ajdovščina

Investicijski projekt je skladen/usklajen z občinskimi razvojnimi potrebami, strategijami, politikami, dokumenti in programi ter je bil s potrditvijo DIIP-a (01/2024) vključen v **Načrt razvojnih programov Občine Ajdovščina** za obdobje 2024-2027 ter v Proračunu Občine Ajdovščina.

Strategija razvoja Občine Ajdovščina do 2030

Strategija razvoja občine je temeljni dolgoročni planski dokument in predstavlja osnovo za njen gospodarski, prostorski in družbeni razvoj. Razvoj občine je v preteklih desetletjih opredeljevala industrija. Občina in njene dejavnosti so s njo doživljale vzpone, pa tudi padce ob težavah večine gospodarskih stebrov. Zato smo danes pred pomembnim izzivom: bolj kot kadarkoli prej potrebujemo jasno odločitev, kako zastaviti bodoči razvoj. Občina Ajdovščina so namreč njeni ljudje, gospodarstvo in okolje, ki si želijo gospodarsko močne občine, s kvalitetnimi delovnimi mesti, ki bo nudila vso potrebno infrastrukturo za kvalitetno bivanje. Osnova za razvoj visoke bivanjske kvalitete je ravno geografski položaj, pestro naravno in kulturno okolje. Vizija Občine Ajdovščina je **»Občina Ajdovščina bo leta 2030 prepoznavno, učinkovito, konkurenčno, zeleno in življenju prijazno gospodarsko, politično in kulturno središče Vipavske doline z visoko bivanjsko kvaliteto v mestu in na podeželju.«** Vizijo bo občina uresničevala preko 5 razvojnih prioritete. Izvedba projekta bo pripomogla k zasledovanju cilja 2. razvojne prioritete »Trajnostna«, t.j. Trajnostna in učinkovita raba naravnih virov, varovanje okolja, prilagajanje na podnebne spremembe in nizkoogljična družba, in sicer Cilja 1: Trajnostna raba naravnih virov (ohranjanje zaščitenih rastlinskih in živalskih vrst, krepitev aktivne zaščite pred škodljivimi vplivi narave, rast okoljske in prostorske osveščenosti).

4.2.2 Usklajenost investicijskega projekta z drugimi razvojnimi strategijami, politikami, dokumenti in programi v Sloveniji in EU

Investicijski projekt je skladen z usmeritvami in cilji razvojnih strategiji in dokumentov ter z zakonodajo v Sloveniji in EU. Naložba v javno infrastrukturo v občini bo pripomogla k rasti in zblizevanju območja razvitosti z ostalimi območji, gospodarski, družbeni, okoljski in trajnostni razvoj ipd., kar pomeni, da usklajenost investicijskega projekta s cilji in strategijami strateških dokumentov, zakonov in politik v Sloveniji pomeni njegovo usklajenost tudi z mednarodnimi listinami. **Obravnavani investicijski projekt je skladen z naslednjimi razvojnimi strategijami, politikami, dokumenti, zakoni in programi:**

- ⇒ Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (PRP 2014-2020);
- ⇒ Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030);
- ⇒ Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS).

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 (PRP 2014-2020)

PRP 2014–2020 je skupni programski dokument posamezne države članice in Evropske komisije, ki predstavlja programsko osnovo za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Program odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih država članica opredeli na podlagi analize stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva. Osredotoča se na tri glavna področja, s katerimi bo Slovenija zagotavljala izboljšanje biodiverzitete, stanje voda in tal, konkurenčnost kmetijskega sektorja in socialno vključenost ter lokalni razvoj podeželskih območij, s čimer v največji meri odraža nacionalne prednostne naloge, ki jih je Slovenija opredelila na podlagi analize danosti in stanja kmetijstva, živilstva in gozdarstva, pa tudi vpetosti teh gospodarskih panog v dogajanje na podeželju in celotnem prostoru. PRP 2014-2020 ima opredeljeno večje število ukrepov, z izvedbo katerih se bo zasledovalo njegove razvojne možnosti in cilje. Eden izmed ukrepov je tudi ukrep Mo4-Naložbe v osnovna sredstva, katerega podukrep je Mo4.4 »Podpora za naložbe za preprečevanje vetrne erozije na kmetijskih zemljiščih«, ki vključuje tudi podporo za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev. V okviru podukrepa 4.4. bodo naložbe namenjene vzpostavitvi protivetrnih zaščit kot ukrep za preprečevanje in prilagajanje na podnebne spremembe (zmanjševanje posledic vetrne erozije) ter kot ukrep za krepitev biotske raznovrstnosti. Iz vsega navedenega vidimo, daje predmetni projekt usklajen z podukrepom 4.4 za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, saj se bo z izvedbo projekta pripomoglo k izboljšanju kakovosti tal, preprečitvi trajne izgube zgornjega dela tal na vetrno izpostavljenih območjih ter izvajanje naravovarstvenih funkcij protivetrnih pasov. Z izvedbo projekta se bo prispevalo k doseganju dveh naslednjih horizontalnih ciljev, in sicer blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje (zaščita pred vetrno erozijo; preprečevanje vetrne erozije na kmetijskih zemljiščih) ter okolje (vzpostavitev novih mejic; protivetrni pasovi lahko predstavljajo mejice kot nov habitat za rastlinske in živalske vrste-biotska pestrost).

Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030)

SRS 2030 je krovni razvojni dokument Republike Slovenije, ki temelji na usmeritvah Vizije razvoja Slovenije 2050, razvojnem izhodišču in mednarodnih zavezah Slovenije ter trendih in izzivih na regionalni, državni, evropski in globalni ravni. Le-ta vključuje tudi cilje trajnostnega razvoja za uresničevanje globalnega razvojnega načrta Agende za trajnostni razvoj do leta 2030, ki je bila sprejeta v okviru OZN (Agenda 2030). Osrednji strateški cilj SRS 2030: Slovenija, država kakovostnega življenja za vse, t.j. zagotoviti kakovostno življenje za vse, ki se ga bo uresničilo z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. S petimi strateškimi usmeritvami in dvanajstimi medsebojno povezanimi razvojnimi cilji postavlja nova dolgoročna razvojna strategija temelje razvoja Slovenije. Z vključevanjem ciljev trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov pa Slovenijo uvršča med države, ki so prepoznale pomen globalne odgovornosti do okolja in družbe. SRS 2030 opredeljuje 5 strateških usmeritev, ki bodo pripomogle k višji kakovosti življenja ljudi:

- vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- učenje za in skozi vse življenje,
- visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- ohranjeno zdravo naravno okolje in
- visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Izvedba projekta bo neposredno zasledovala strateško usmeritev »vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba«, saj se neposredno ujema z Razvojnimi ciljem 1: Zdravo in aktivno življenje, ki se osredotoča za kakovostno življenje vseh generacij prebivalstva s pomenom zdravega in aktivnega življenjskega sloga skozi celoten življenjski cikel (ključnega pomena za zdravje in blaginjo prebivalstva je ohranjanje zdravega naravnega okolja, prilagajanje podnebnim spremembam in uspešno blaženje njihovih posledic ipd., na kar pa bo vplivala izvedba projekta, saj se bo izvedlo zaščito proti škodljivemu vplivu erozije vetra na naravno okolje, objekte, prostoživeče živali ter posledično na ljudi). Polega tega pa bo posredno zasledovala tudi strateško usmeritev »ohranjeno zdravo naravno okolje«, saj se bo v okviru projekta vzpostavilo protivetrni zaščitni pas, kar bo prispevalo k doseganju kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev z zmanjševanjem posledic vetrne erozije, prilagajanjem podnebnim spremembam in s tem krepitev biotske raznovrstnosti. S tem se bo prispevalo k izboljšanju oziroma ohranitvi naravnega okolja. Projekt je skladen s SRS 2030,

ki je krovna nacionalna razvojna strategija, ki izhaja iz načel trajnostnega razvoja in integracije razvojnih politik. Najdemo ga lahko tudi med razvojnimi prioritetami, in sicer pod točko skladnejši regionalni razvoj, ki pravi: »zagotoviti dosledno upoštevanje ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč pri ohranjanju poseljenosti ter razvoju pokrajin«. Občina Ajdovščina bo z izvedbo obravnavanega projekta zasledovala navedene cilje iz SRS 2030, saj iz vsega navedenega vidimo, da so cilji obravnavanega projekta skladni z razvojnimi prioritetami in cilji SRS 2030.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS) je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo. SPRS skladno s cilji prostorskega razvoja Slovenije opredeljuje zasnovo bodočega prostorskega razvoja in prioritete ter usmeritve za njegovo doseganje. Prioritete v zasnovi so: enakovredna vključenost Slovenije v evropski prostor, policentrični urbani sistem in regionalni prostorski razvoj, vitalna in urejena mesta, usklajen razvoj širših mestnih območij, povezan in usklajen razvoj prometnega in poselitvenega omrežja ter izgradnja gospodarske javne infrastrukture, vitalnost in privlačnost podeželja, krepitev prepoznavnosti kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine ter prostorski razvoj v območjih s posebnimi potenciali in problemi. SPRS opredeljuje, da se za skladen in uravnotežen gospodarski ter družbeni razvoj Slovenije in za razvoj vsakega njenega posameznega območja razvija urbani sistem, ki temelji na povezanem omrežju urbanih naselij. Na nacionalni, regionalni in lokalni ravni se spodbuja usklajeno načrtovanje in uresničevanje projektov s področja organizacije in delovanja gospodarstva, javnih služb in drugih dejavnosti v omrežju urbanih naselij. SPRS je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Projekt je usklajen predvsem s ciljem: »Kvaliteten razvoj in privlačnost mest in drugih naselij« (zagotavljanje kvalitete bivalnega okolja z ustrežno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo, z razvito mrežo gospodarskih in storitvenih dejavnosti ter dostopnostjo do družbene javne infrastrukture; varna, socialno pravična, vitalna, zdrava in urejena mesta in druga naselja, saj se bo z izvedbo projekta izboljšalo tako bivalno, delovno kot tudi samo vizualno podobo območja).

Glede na navedeno vidimo, da je investicijski projekt usklajen z občinskimi, regionalnimi, državnimi ter EU strateškimi razvojnimi cilji, strategijami, politikami in programi ter uresničuje javni interes tako na občinski, regionalni, državni in EU ravni.

5 ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI IN CILJNEGA TRGA

V obravnavanem projektu je težko oceniti tržne možnosti oziroma razmere, ki vladajo na trgu javnih družb/slужb, saj se le-te ne morejo ravno primerjati s tržnim mehanizmom, ki vlada na trgu gospodarskih družb v ostalih gospodarskih sektorjih. Obravnavani **projekt ni namenjen trženju** oziroma nima tržne komponente, saj gre za vlaganja javno okoljsko infrastrukturo, t.j. v protivetrno zaščito občine.

Osnovni namen projekta ni neposredna tržna dejavnost investitorja oziroma lastnika in upravljavca, temveč zmanjšanje škode zaradi vetrne erozije ter s tem ustrezno zaščiti kmetijske površine ter prostoživeče živali, prilagajati se podnebnim spremembam ter krepiti biotsko raznovrstnost na območju občine. Namen projekta je vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina. Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.

Sam projekt kot takšen z vidika občine ni dovolj donosen, da bi bil tržno zanimiv. Gre za investicijo neprofitnega sektorja, ki v prihodnosti investitorju in prihodnjemu upravljavcu, t.j. Občini Ajdovščina, ne bo prinašala direktnih denarnih koristi, kar v finančnem smislu pomeni, da ne bo prinašala dodatnih prilivov v občinski proračun oziroma ne bo prinašal presežka prihodkov nad odhodki (neto prihodkov). Iz samega osnovnega namena tudi izhaja, da projekt ni namenjen trženju. Občina tudi ni profitna družba. To pa je tudi razlog, da je potrebno smatrati obravnavani projekt, ki je širšega družbenega pomena, kot neprofitno naložbo v javno okoljsko infrastrukturo, t.j. v protivetrno zaščito območja občine. Izvedba projekta tudi ni finančno upravičena, zato se investicijska vlaganja ne povrnejo v življenjski dobi projekta. V svoji življenjski dobi projekt tudi ne bo prinašala nobenih prihodkov/prilivov, temveč bodo zaradi njegove izvedbe (vzdrževanja in nege protivetrnih zaščitnih pasov) na projektu letno nastajali dodatni odhodki/odlivi, ki jih bo morala kriti občina iz lastnih proračunskih sredstev. Rezultati projekta tako niso namenjeni trženju, saj sodijo v okvir javne službe. Zato pri obravnavanem projektu izvedba **analize tržni možnosti ni smiselna**.

6 TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI OPIS INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

6.1 Vrsta investicijskega projekta

Investitor, Občina Ajdovščina, namerava v okviru projekta izvesti zasaditev protivetrnih zaščitnih pasov, skupne dolžine 23.185 m, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha, ter tako vzpostavitev območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha, od tega površine vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.

Poseg v prostor je opredeljen kot zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov). Investicija predstavlja ekonomsko nedeljivo celoto aktivnosti in izpolnjuje natančno določeno funkcijo ter ima jasno opredeljene cilje. Investicija je v javnem interesu in ne predstavlja državne pomoči.

Za izvedbo projekta ni potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, saj gre za zasaditev posameznih dreves in grmičevja. Za izvedbo projekta mora investitor pridobiti projektne pogoje, ki bodo izhajali iz mnenj soglasodajalcev. V času priprave tega dokumenta so vsa mnenja in soglasja že pridobljena.

Po izvedbi projekta se bo izvedlo primopredajo izvedenih del ter izdalo se bo zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.

V nadaljevanju so predvidenih posegi v okviru predmetnega projekta predstavljeni na podlagi izdelanega Elaborata zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki ga je marca 2024 izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin.

6.2 Splošni podatki o predvidenih posegih

predmet investicijskega ukrepa	zasaditev drevja in grmovnic (vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov)
lokacija	Občina Ajdovščina (k.o. 2379 Budanje, 2380 Šturje, 2381 Lokavec, 2383 Vrtovin, 2388 Kamnje, 2390 Dobravlje, 2391 Vipavski Križ, 2392 Ajdovščina, 2393 Ustje in 2394 Velike Žablje)
dolžina protivetrnih pasov	23.185 m (zasaditev v najmanj treh vrstah drevja, pri čemer bo pod glavnim slojem drevja vertikalni profil v celoti polnjen z grmovnicami oziroma nižje rastočim drevjem)
površina območja protivetrne zaščite	869,39 ha
površina vplivnega območja protivetrne zaščite	443,04 ha (delež odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju = 277,76 ha)
število zasajenih sadik	64.061 dreves in 98.234 grmovnic
gostota zasaditve	6.500 sadik/ha (na dolžinski meter zasaditve bo zasajeno najmanj 5 grmovnih sadik in 2 drevesni sadiki)
prekinitve protivetrnega pasu	prekinitve bodo zasnovane na način, da bodo omogočale kanaliziranje vetra; izvedene bodo le tam, kjer je to nujno potrebno zaradi zagotavljanja varnosti energetske in ostale infrastrukture; zaradi usmerjenosti vetra ne bodo predstavljale nevarnosti za kanaliziranje vetra;

6.3 Opis predvidenih posegov

Priprava zemljišča za zasaditev

Za uspešno zasaditev protivetrnega pasu je potrebno pred izvedbo sadnje zemljišče ustrezno pripraviti.

Najprej bo potrebno odstraniti neustrezen drevesni in grmovni sloj, če bo ta prisoten na površini, ki je namenja zasaditvi protivetrnega pasu. Zaradi ohranjanja ugodnega stanja črnočelega srakoperja bo potrebno skladno z naravovarstvenimi smernicami ohranjati obstoječa odrasla drevesa v mejicah in obrežni vegetaciji ter posamezna drevesa. Zato se bo v tej fazi odstranilo le fiziološko oslABLJENA ali odmrla drevesa ter grmovje. Posege v lesno vegetacijo se bo zaradi ohranjanja ugodnega stanja ptic izvedlo izven časa gnezdenja ptic. Poseganje v lesno vegetacijo se bo lahko izvajalo od 1. avgusta do 28. februarja. Lesne ostanke (deblolino in vejevje) bo potrebno s površine predvidene za sadnjo fizično odstraniti (možno je mletje za sekance). Takoj za tem bo treba iz zemlje izkopati vse panje drevja in grmovja ter jih prav tako odstraniti s površine predvidene za sadnjo ter odpeljati na deponijo. V kolikor bo površinsko prisotno debelejšje kamenje, premera nad 20 cm, bo le tega v isti delovni fazi potrebno odstraniti.

V nekaterih primerih po predvidenem protivetrnem pasu potekajo poljske poti, na katerih je napeljeno kamenje ali pa gradbeni ostanki. Te bo potrebno pred izvedbo sadnje odstraniti in odpeljati na deponijo komunalnih odpadkov ali pa vgraditi v novo traso poti ob protivetrnem pasu. Nastali manko zemlje na izkopanem delu bo potrebno nadomestiti.

Po uspešni odstranitvi lesne mase bo zemljišče potrebno površinsko mehansko obdelati ter na ta način odstraniti gosto travno rušo in bogat zeliščni sloj, ki s koreninami močno prerašča tla in predstavlja veliko oviro za uspešno izvedbo sadnje. Zato bo potrebno izvesti najprej plitvo oranje ali pa kultiviranje z močnejšim kultivatorjem do globine vsaj 30 cm. Po oranju oz. kultiviranju bo zemljišče potrebno še dodatno obdelati s težjim globinskim prekopalnikom (frezo) do globine vsaj 20 cm, da v čim večji meri zavremo vegetativno razrast trave in zelišč v obdobju, ki so za uspeh sadnje ključnega pomena. Hkrati pa se bo s tem ukrepom zrahljalo zemljo za lažjo izvedbo sadnje. To fazo obdelave zemljišča bo potrebno izvesti od 2 do 3 tedne pred sadnjo.

Tik pred izvedbo zasaditve lahko izvajalec del, zaradi lažje izvedbe sadnje, z enobrazdnim plugom (osipalnikom) na predvideni razdalji pripravi brazde za sajenje v vrsti globine do 20 cm. V tem primeru bo potrebno izvajalcu del podati natančna navodila glede lokacije vrst, kjer je predvidena sadnja. Vrste se lahko označi tudi na samem terenu. Taka priprava tal bo povečala učinkovitost sadnje, saj ne bo potrebno ročno kopanje vsake sadilne jamice posebej. Na mestih, kjer bo sadika, delavec brazdo le razširiti v jamico ustrezne velikosti, da se bo prilagajala velikosti koreninskega sistema sadike. Ta ukrep bo potrebno izvesti le dan ali dva pred sadnjo, da se zemlja ne bo pretirano izsušila.

Izbor ustreznih drevesnih vrst

Pri izboru nosilnih drevesnih vrst, ki bodo v bodoče tvorile ogrodje protivetrnega pasu je glavno vprašanje, ali se odločiti za učinkovitejše iglavce ali odpornejše listavce. Osnovno izhodišče za izbor drevesnih vrst je avtohtonost drevesnih vrst, t.j. drevesnih vrst, ki so že stoletja naravno prisotne na območju Vipavske doline. V vseh obstoječih mejicah in okoliških gozdovih prevladujejo listavci. Zaradi nenaravnega izgleda v krajini in zaradi večje podvrženosti poškodbam asimilacijskega aparata v zimskem času se iglavci izkazujejo kot manj primerni. Kljub načeloma večji učinkovitosti protivetrnega pasu, ki je sestavljen izključno iz iglavcev, so v primeru Vipavske doline bili izbrani listavci. S pravilnim izborom listavcev ter dovolj gosto zasaditvijo se bo prav tako dosegli zelene učinke, saj je glavni cilj zmanjšati razdiralne učinke burje (vetrna erozija), ko le-ta dosega orkanske hitrosti. Na območju Vipavske doline raste veliko število avtohtonih drevesnih vrst, ki jih lahko vključimo v osnovanje protivetrnih pasov.

Pri snovanju protivetrnih pasov je potrebno upoštevati tudi talne razmere, tako na makro kot mikro nivoju. Posamezne drevesne vrste namreč dosegajo svoj optimalni razvoj na različnih talnih podlagah. Če je izbor pravilen glede na talno podlago, je njihova konkurenčna moč bistveno boljše in lažje dosegajo svoj rastni optimum.

Območje predvidene zasaditve protivetrnih pasov je glede na talno podlago zelo pestro in se lahko že na krajših razdaljah spreminja. Poleg talnih razmer je potrebno upoštevati tudi vlažnostne razmere v tleh. Na izrazito vlažnih rastiščih (npr. ob rekah in potokih) so primerne drevesne vrste črna jelša (*Alnus glutinosa*), črni topol (*Populus nigra*), beli gaber (*Carpinus betulus*), veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), hrast dob (*Quercus robur*) ter različne vrbe (*Salix* sp.). Na normalno vlažnih rastiščih so primernejše drevesne vrste poljski javor (*Acer campestre*), beli gaber (*Carpinus betulus*), črni topol (*Populus nigra*), češnja (*Prunus avium*), brek (*Sorbus torminalis*) in skorš (*Sorbus* sp.), ostrolistni

javor (*Acer platanoides*), poljski brest (*Ulmus carpinifolia*), hrast graden (*Quercus petraea*), lipa (*Tilia cordata*). Za izrazito suha rastišča so ustrezne drevesne vrste črni gaber (*Ostrya carpinifolia*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), graden (*Quercus sesiliflora*), mokovec (*Sorbus aria*), zimzeleni hrast (*Quercus ilex*), kraški beli gaber (*Carpinus orientalis*). Poleg vsega zgoraj navedenega je pri osnovanju protivetrnih pasov potrebno zasledovati tudi dolžino življenjske dobe izbranih drevesnih vrst ter končno višino, ki jo lahko dosežejo drevesa v svoji življenjski dobi. Cilj je seveda čim daljša življenjska doba in čim višja končna višina protivetrnega pasu.

V polnilnem sloju pod nasajenim drevjem protivetrnega pasu mora biti obvezno prisoten tudi sloj nižjega drevja ter grmovni sloj, ki zapolnjujeta vertikalni profil protivetrnega pasu in s tem povečujeta njegovo učinkovitost. Vipavska dolina je zelo bogata z naravno prisotnimi grmovnicami, ki pridejo v poštev za ta namen: navadni glog (*Crataegus laevigata*), enovrati glog (*Crataegus monogina*), črni trn (*Prunus spinosa*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), rumeni dren (*Cornus mas*), navadna leska (*Corylus avellana*), trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), različne vrbe (*Salix* sp.), robida (*Rubus fruticosus*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), kovačnik (*Lonicera carpinifolium*), puhastolistno kosteničevje (*Lonicera xylosteum*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), češmin (*Berberis vulgaris*), panešpljica (*Cotoneaster tomentosus*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), dobrovite (*Viburnum lantana*), brogovita (*Viburnum opulus*), čremsa (*Prunus padus*), rešeljika (*Prunus mahaleb*). Zaradi naravnih danosti bi se v daljšem časovnem obdobju po sadnji drevja grmovni sloj s pomočjo ptic in drugih živali ter vetra v nekaj letih vzpostavil sam, še zlasti na obrobju nasada, kjer bo svetlobe več, ter tako zapolnil vertikalni profil protivetrnega pasu. Zato namenska sadnja grmovnic pri osnovanju protivetrnih pasov ni nujno potrebna. Poleg tega bo, zaradi visoke gostote sadnje, del posajenih sadik zaradi ostre konkurence zaostal v rasti in že sam po sebi tvoril polnilni sloj, ki bo dodatno zapolnil vertikalni profil protivetrnega pasu.

Izbor drevesnih in grmovnih vrst glede na lokacijo zasaditve

Glede na talne razmere, ki so bile opisane v prejšnjem poglavju, lahko v osnovi ločimo dva glavna tipa tal, ki pogojujeta izbor ustreznih drevesnih vrst. Na lokacijah protivetrnih pasov, kjer prevladujejo oglejena, težja tla z ilovnatimi ter glinenimi nanosi in je nivo podtalnice višji ter voda počasneje odteka, bo izbor nosilnih drevesnih vrst nekoliko drugačen kot na ledenodobnih prodnatih in peščenih nasutih rek in rečnih vršajev. Na takih lokacijah so tla lažja ter bolj zračna, podtalnica pa hitreje odteka. Upoštevati je potrebno, da bodo protivetrnim pasovom, ob katerih tečejo stalne vode, v večji meri primešane drevesne vrste avtohtonih listavcev, ki bolje uspevajo na bolj vlažnih rastiščih.

Avtohtoni listavci, ki so kot nosilna drevesna vrsta primerni za težja oglejena tla, so: hrast dob (*Quercus robur*), lipovec (*Tilia cordata*), navadni koprivovec (*Celtis australis*), navadni oreh (*Juglans regia*), črni topol (*Populus nigra*), cer (*Quercus cerris*), beli topol (*Populus alba*), črna jelša (*Alnus glutinosa*) in topokrpi javor (*Acer obtusatum*). Vsi ti avtohtoni listavci lahko ob optimalnih pogojih rasti dosežejo višinsko rast 25 - 40 m. Kot polnilni sloj drevja se na težjih tleh lahko posadi tudi manjši delež drevesnih vrst, kot so: navadni gaber (*Carpinus betulus*), črničevje (*Quercus ilex*), poljski javor -maklen (*Acer campestre*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), hrast graden (*Quercus petraea*)..., ki jim taka tla sicer manj ustrezajo, bodo pa popestrila vrstno pestrost in zapolnila vertikalni profil protivetrnega pasu. V protivetrnih pasovih, ki ležijo v bližini vodotokov, bo v večjem deležu potrebno posaditi hrast dob (*Quercus robur*) in črno jelšo (*Alnus glutinosa*).

Avtohtoni listavci, ki so kot nosilna drevesna vrsta bolj primerni za lažja tla, so: hrast dob (*Quercus robur*), hrast graden (*Quercus petraea*), ostrolistni javor (*Acer platanoides*), lipa (*Tilia platyphyllos*), lipovec (*Tilia cordata*), navadni koprivovec (*Celtis australis*), navadni oreh (*Juglans regia*), beli topol (*Populus alba*), črni topol (*Populus nigra*), cer (*Quercus cerris*), brek (*Sorbus torminalis*) in topokrpi javor (*Acer obtusatum*). Vsi ti avtohtoni listavci lahko ob optimalnih pogojih rasti dosežejo višinsko rast 20 - 40 m. Kot polnilni sloj drevja se na lažjih tleh lahko posadi tudi manjši delež drevesnih vrst, na primer: navadni gaber (*Carpinus betulus*), črničevje (*Quercus ilex*), poljski javor -maklen (*Acer campestre*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), divja češnja (*Prunus avium*) ter še marsikatero drevesno vrsto iz nabora drevesnih vrst primernejših za težja tla, ki jim taka tla sicer manj ustrezajo, bodo pa popestrila vrstno pestrost in zapolnila vertikalni profil protivetrnega pasu. V protivetrnih pasovih na lažjih tleh, ki ležijo v bližini vodotokov, bo v večjem deležu potrebno posaditi divjo češnjo (*Prunus avium*), črni topol (*Populus nigra*) in črno jelšo (*Alnus glutinosa*). Ker se je črni topol (*Populus nigra*) zaradi odmiranja in sušenja večjih vej, ki ob močnejšem vetru padajo na kmetijske površine in s tem ovirajo obdelovanje kmetijskih površin, izkazal za manj primerne, predlagamo, da se ga posadi v manjšem deležu.

Žal se bo nekaterim avtohtonim drevesnim vrstam, kot sta poljski brest (*Ulmus carpiniifolia*) in veliki jesen (*Fraxinus ornus*) potrebno odreči, saj sta podvržena boleznim, zaradi katerih ta drevesa odmirajo. Z njihovo sadnjo bi tvegali, da nam drevesa čez nekaj let pričnejo odmirati in s tem zmanjšajo učinke protivetrne zaščite.

Glede na določila uredbe (Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020, Uradni list RS, št. 103/2023 z dne 6.10.2023) je investitor dolžan v sklopu sadnje protivetrnih pasov zasaditi tudi grmovnice. Pri teh je prav tako potrebno upoštevati talne razmere za uspešno rast, čeprav večina avtohtonih grmovnic dobro prenaša tako težja kot lažja tla. Za težja oglejena tla so primerne grmovnice: navadni glog (*Crataegus laevigata*), enovrati glog (*Crataegus monogina*), črni trn (*Prunus spinosa*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), kovačnik (*Lonicera carpiniifolium*), puhastolistno kosteničevje (*Lonicera xylosteum*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), češmin (*Berberis vulgaris*), dobrovite (*Viburnum lantana*), brogovita (*Viburnum opulus*) in čremsa (*Prunus padus*), za lažja tla pa: navadni glog (*Crataegus laevigata*), enovrati glog (*Crataegus monogina*), črni trn (*Prunus spinosa*), rumeni dren (*Cornus mas*), trdoleska (*Euonymus europaea*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), kovačnik (*Lonicera carpiniifolium*), puhastolistno kosteničevje (*Lonicera xylosteum*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), češmin (*Berberis vulgaris*), panešpljica (*Cotoneaster tomentosus*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), dobrovite (*Viburnum lantana*), ... Med grmovni oz. polnilni sloj protivetrnega pasu lahko tekom razvoja štejejo tudi vsa tista drevesa, ki bodo zaradi goste sadnje v konkurenčnem boju z drugim drevjem zaostala in na ta način zapolnila tako vertikalni kot horizontalni prostor protivetrnega pasu.

Ravnanje s sadikami

Kakšne sadike se bo sadilo, kako se ravna z njimi pred saditvijo in pri samem sajenju, pomeni vsaj polovico uspeha. Mnogokrat so neuspešna pogozdovanja, ki jih radi predpisujemo suši, le posledica nepravilnega ravnanja s sadikami. Pravilno ravnanje s sadikami, ki niso kontejnerske, se prične že v drevesnici, kjer morajo paziti, da ob izkopu sadik ne pride do poškodb mladih drevesc in koreninskega sistema. Njihova naloga je tudi, da jih ustrezno pripravijo za transport, da se koreninski sistem ne izsuši. Ko bodo prišle sadike iz drevesnice na lokacijo prevzema, jih bo potrebno pregledati, da bodo dimenzije in število sadik ustrezale naročilu, da bodo te dovolj kvalitetne za sadnjo (imeti bodo morale lepo razraščeni koreninski sistem, paziti je porabno, da ne bodo presušene ipd.) ter da ne bodo fizično poškodovane. V kolikor zgornji pogoji ne bodo izpolnjeni, bo potrebno pošiljko zavrniti. Ko sadike, ki niso kontejnerske, prispejo, jih bo potrebno, ali takoj posaditi (kar je največkrat nemogoče zaradi velikega števila sadik) ali pa takoj (direktno iz prevoznega sredstva) za krajši čas zagrebsti v že pripravljeni jarek. Možno jih je tudi začasno skladiščiti v hladni, dovolj vlažni in temni prostor (npr. klet). Če bodo ob prispetju korenine sadik suhe, jih bo potrebno poškopiti z vodo ter na drobno posipati z zemljo, preden se jih zakoplje. Koreninic se ne bo smelo polivati ali namakati v vodi, saj bi tako sprali prst, ki se drži koreninic. Preden se jih bo položilo v jarek, je potrebno butarice sadik razvezati, sadike pa lepo enakomerno razprostreti po jarku, tako da bodo ob zasipavanju sadik korenine v celoti lepo prekrite z zemljo. Če bo zemlja, s katero zasipavamo korenine sadik v jarku presuha, jo je potrebno po končanem zasipavanju sadik poškopiti, da bo vlažna ter jih zastremo z vejami ali slamo. Krošnjic sadik se ne sme škropiti. Jarek za sadike bo moral biti lociran v senčni legi. V kolikor to ne bo mogoče (tudi v primeru, če bo vreme presuho ter obstaja možnost sončne pripeke ali pa nevarnost slane), se bo krošnje sadik v jarku prekrilo s slamo. V jarku se sadik ne bo smelo pustiti predolgo. V čim krajšem času bo potrebno pričeti s sadnjo. Jarek, kjer se bo začasno zakopale sadike, naj bo čim bližje mesta sajenja, da se sadike pri prenašanju ne bodo sušile in se ne bo izgubljalo časa s prenosom sadik.

Ravnanje s kontejnerskimi sadikami je nekoliko bolj preprosto, saj ne zahtevajo tako intenzivne pozornosti. Vseeno je z njimi potrebno skrbno ravnati, še zlasti pozorno bo potrebno skrbeti, da se zemlja v lončkih ne bo izsušila. Poskrbeti bo potrebno, da bodo imele sadike vedno dovolj vode.

Zelo pomembno je, da bodo sadike različnih drevesnih vrst v jarku ali pa na skladišču ustrezno označene, tako da bodo izvajalci del natančno vedeli, kje dobijo sadike pravih drevesnih vrst, saj se bodo morali natančno držati načrta sadnje. Na enak način kot z drevesnimi sadikami bo potrebno ravnati tudi s sadikami grmovnic, v kolikor se bo investitor odločil za sadike grmovnic z že razvitim koreninskim sistemom. V kolikor pa se bo investitor odločil za sadnjo potaknjencev, je najprimernejši čas za nabiranje in sadnjo lesenih potaknjencev pozno poletje oz. zgodnja jesen, ob koncu rastne

dobe. V tem primeru bo moral izvajalec del spodnji del potaknjencev obvezno naprašiti s praškom za lažje ukoreninjanje.

Izvedba sadnje

Pred pričetkom sadnje bo potrebno izvajalcem del podati natančna navodila, v katero vrsto in na kakšno razdaljo saditi sadike različnih drevesnih vrst, ter na kakšno razdaljo in s kakšnim odmikom od drevesnih sadik je potrebno posaditi grmovnice. Ker bodo vrste za sadnjo predhodno pripravljene, bo potrebno le še natančno označiti razdaljo med sadikami, kar bo najlažje narediti tik pred sadnjo (žagovina, biološko razgradljiva barva ...).

Od jarka, kjer bodo sadike zakopane oziroma skladiščene, se bo nosilo sadike do mesta sadnje v manjših količinah v plastičnih vrečah ali torbah (če ne gre za kontejnerske sadike), ki bodo morale biti nepropustne za svetlobo, tako da koreninice sadik ne bodo izpostavljene sončni svetlobi in bodo ohranjale vsaj minimalno vlažnost. Dobro bi bilo, da bi se plastično vrečo ali torbo z notranje strani prej poškopilo z vodo, da bodo korenine sadik ostale vlažne. Sadik naj se ne bi po nepotrebnem jemalo iz vreč oziroma torb, da se ne bodo presušile. V kolikor se bo med sadnjo naletelo na slabo, t.j. poškodovano sadiko, ki se jo je ob sprejemu spregledalo, se jo bo zavrglo in nadomestilo z zdravo.

Izvajalec bo na mestu sadnje z motiko ali lopato izkopal in razširil jamico ter dno jamice nekoliko zrahljal. Koreninice bodo morale biti pravilno razprostire po jamici, da ne bodo stisnjene v šop. Nato se bo vse skupaj z zrahljano zemljo zasulo. Če bo zemlja grudčasta, bo potrebno grudice predhodno zdrobiti, tako da bo nastala rahla zemlja, preden se jo bo posulo po koreninah. Ko bodo koreninice zasute, se jih bo z roko dobro potlačilo v zemljo, šele nato se bo zapolnilo jamico z zemljo do vrha in tudi to potlačilo z rokami. Nikakor se ne bo smelo jamico potlačiti z nogami, ker bi obstajala nevarnost, da bi potrgali koreninice. Če bo imela sadika dolgo glavno korenino (npr. hrast), bo potrebno v dnu jamice predhodno s kovinskim klinom (ali pa motiko) napraviti tudi luknjo za glavno korenino. V tem primeru se bo najprej zasulo s prstjo glavno koreninico, nato pa tudi stranske koreninice. Sadika bo morala biti posajena do take globine, kot je bila posajena v drevesnici (kar bo dobro vidno na koreninskem vratu sadike).

Sadike bo takoj po izvedbi sadnje potrebno najmanj enkrat zaliti, da se bo zemlja lepše oprijela korenin.

Potreben sadilni material z ločenim prikazom po tipu zasaditve

SKUPNA NABAVA SADIK PO POSAMEZNIH VRSTAH			
DREVESNA VRSTA	ŠT. SADIK	GRMOVNA VRSTA	ŠT. SADIK
hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	7298	navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>)	4912
hrast graden (<i>Quercus petraea</i>)	3669	enovrati glog (<i>Crataegus monogina</i>)	9823
navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	3097	črni trn (<i>Prunus spinosa</i>)	9823
lipa (<i>Tilia platyphyllos</i>)	836	rumeni dren (<i>Cornus mas</i>)	2958
lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	6376	trdoleska (<i>Euonymus europaea</i>)	9823
navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	1103	navadna krhlika (<i>Frangula alnus</i>)	9823
ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>)	889	kovačnik (<i>Lonicera carpinifolium</i>)	4912
črni topol (<i>Populus nigra</i>)	3329	puhastolistno kosteničevje (<i>Lonicera xylostium</i>)	4912
beli topol (<i>Populus alba</i>)	4874	navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>)	9823
cer (<i>Quercus cerris</i>)	2984	češmin (<i>Berberis vulgaris</i>)	4912
topokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	3413	panešpljica (<i>Cotoneaster tomentosus</i>)	2958
brek (<i>Sorbus torminalis</i>)	345	navadna bodika (<i>Ilex aquifolium</i>)	1479
navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	6247	dobrovite (<i>Viburnum lantana</i>)	8344
poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	6406	rdeči dren (<i>Cornus sanguinea</i>)	6865
mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	2142	brogovita (<i>Viburnum opulus</i>)	3433
črničevje (<i>Quercus ilex</i>)	1723	čremsa (<i>Prunus padus</i>)	3433
divja češnja (<i>Prunus avium</i>)	703		
črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	8626		
SKUPAJ ŠTEVILO SADIK DREVES	64061	SKUPAJ ŠTEVILO SADIK GRMOVNIC	98234

Nosilne drevesne vrste protivetrnega pasu na težjih tleh			DREVESNA VRSTA	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 1	
DRVESNA VRSTA	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE DREVES	31612	
hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	10	65	hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	3161	
črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	16		črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	5058	
lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	12		lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	3793	
navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	2		navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	632	
črni topol (<i>Populus nigra</i>)	5		črni topol (<i>Populus nigra</i>)	1581	
beli topol (<i>Populus alba</i>)	8		beli topol (<i>Populus alba</i>)	2529	
cer (<i>Quercus cerris</i>)	6		cer (<i>Quercus cerris</i>)	1897	
t opokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	6		t opokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	1897	
navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	10		35	navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	3161
poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	10			poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	3161
navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	5	navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)		1581	
mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	2	mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)		632	
č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)	3	č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)		948	
hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)	5	hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)		1581	
	100				

Nosilne drevesne vrste protivetrnega pasu na težjih tleh ob vodotokih			DREVESNA VRSTA	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 2	
DRVESNA VRSTA	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE DREVES	12554	
hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	15	65	hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	1883	
črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	20		črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	2511	
lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	10		lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	1255	
navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	1		navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	126	
črni topol (<i>Populus nigra</i>)	6		črni topol (<i>Populus nigra</i>)	753	
beli topol (<i>Populus alba</i>)	6		beli topol (<i>Populus alba</i>)	753	
cer (<i>Quercus cerris</i>)	2		cer (<i>Quercus cerris</i>)	251	
t opokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	5		t opokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	628	
navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	10		35	navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	1255
poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	10			poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	1255
navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	5	navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)		628	
mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	2	mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)		251	
č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)	3	č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)		377	
hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)	5	hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)		628	
	100				

Nosilne drevesne vrste protivetrnega pasu na lažjih tleh			DREVESNA VRSTA	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 3
DRVESNA VRSTA	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE DREVES	14608
hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	10	70	hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	1461
hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)	10		hrast graden (<i>Quercus petrea</i>)	1461
navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	5		navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	730
lipa (<i>Tilia platyphyllos</i>)	5		lipa (<i>Tilia platyphyllos</i>)	730
lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	8		lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	1169
navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	2		navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	292
ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>)	5		ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>)	730
črni topol (<i>Populus nigra</i>)	5		črni topol (<i>Populus nigra</i>)	730
beli topol (<i>Populus alba</i>)	8		beli topol (<i>Populus alba</i>)	1169
cer (<i>Quercus cerris</i>)	5		cer (<i>Quercus cerris</i>)	730
topokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	5	topokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	730	
brek (<i>Sorbus torminalis</i>)	2	brek (<i>Sorbus torminalis</i>)	292	
navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	10	30	navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	1461
poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	10		poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	1461
mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	5		mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	730
č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)	2		č rničevje (<i>Quercus ilex</i>)	292
divja češnja (<i>Prunus avium</i>)	3		divja češnja (<i>Prunus avium</i>)	438
	100			

Nosilne drevesne vrste protivetrnega pasu na lažjih tleh ob vodotokih			DREVESNA VRSTA	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 4
DREVESNA VRSTA	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE DREVES	5287
črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	20	70	črna jelša (<i>Alnus glutinosa</i>)	1057
hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	15		hrast dob (<i>Quercus robur</i>)	793
navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	7		navadni gaber (<i>Carpinus betulus</i>)	370
črni topol (<i>Populus nigra</i>)	5		črni topol (<i>Populus nigra</i>)	264
beli topol (<i>Populus alba</i>)	8		beli topol (<i>Populus alba</i>)	423
ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>)	3		ostrolistni javor (<i>Acer platanoides</i>)	159
lipa (<i>Tilia platyphyllos</i>)	2		lipa (<i>Tilia platyphyllos</i>)	106
navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	3		navadni koprivovec (<i>Celtis australis</i>)	159
navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	1		navadni oreh (<i>Juglans regia</i>)	53
cer (<i>Quercus cerris</i>)	2		cer (<i>Quercus cerris</i>)	106
topokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	3		topokrpi javor (<i>Acer obtusatum</i>)	159
brek (<i>Sorbus torminalis</i>)	1		brek (<i>Sorbus torminalis</i>)	53
poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)	10		30	poljski javor - maklen (<i>Acer campestre</i>)
mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)	10	mali jesen (<i>Fraxinus ornus</i>)		529
črničevje (<i>Quercus ilex</i>)	2	črničevje (<i>Quercus ilex</i>)		106
divja češnja (<i>Prunus avium</i>)	5	divja češnja (<i>Prunus avium</i>)		264
lipovec (<i>Tilia cordata</i>)	3	lipovec (<i>Tilia cordata</i>)		159
	100			

Grmovnice protivetrnega pasu na težjih tleh			VRSTA GRMOVNICE	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 6	
VRSTA GRMOVNICE	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE GRMOVNIC	68653	
navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>)	5	100	navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>)	3433	
enovrati glog (<i>Crataegus monogina</i>)	10		enovrati glog (<i>Crataegus monogina</i>)	6865	
črni trn (<i>Prunus spinosa</i>)	10		črni trn (<i>Prunus spinosa</i>)	6865	
rdeči dren (<i>Cornus sanguinea</i>)	10		rdeči dren (<i>Cornus sanguinea</i>)	6865	
trdoleska (<i>Euonymus europaea</i>)	10		trdoleska (<i>Euonymus europaea</i>)	6865	
navadna krhlika (<i>Frangula alnus</i>)	10		navadna krhlika (<i>Frangula alnus</i>)	6865	
kovačnik (<i>Lonicera carpiniifolium</i>)	5		kovačnik (<i>Lonicera carpiniifolium</i>)	3433	
puhastolistno kosteničevje (<i>Lonicera xylosteum</i>)	5		puhastolistno kosteničevje (<i>Lonicera xylosteum</i>)	3433	
navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>)	10		navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>)	6865	
češmin (<i>Berberis vulgaris</i>)	5		češmin (<i>Berberis vulgaris</i>)	3433	
dobrovite (<i>Viburnum lantana</i>)	10		dobrovite (<i>Viburnum lantana</i>)	6865	
brogovita (<i>Viburnum opulus</i>)	5		brogovita (<i>Viburnum opulus</i>)	3433	
čremsa (<i>Prunus padus</i>)	5		čremsa (<i>Prunus padus</i>)	3433	
	100				

Grmovnice protivetrnega pasu na lažjih tleh			VRSTA GRMOVNICE	ŠTEVILO SADIK TIP ZASADITVE 7	
VRSTA GRMOVNICE	DELEŽ v %	SKUPNI DELEŽ v %	SKUPAJ SADIKE GRMOVNIC	29581	
navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>)	5	100	navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>)	1479	
enovrati glog (<i>Crataegus monogina</i>)	10		enovrati glog (<i>Crataegus monogina</i>)	2958	
črni trn (<i>Prunus spinosa</i>)	10		črni trn (<i>Prunus spinosa</i>)	2958	
rumeni dren (<i>Cornus mas</i>)	10		rumeni dren (<i>Cornus mas</i>)	2958	
trdoleska (<i>Euonymus europaea</i>)	10		trdoleska (<i>Euonymus europaea</i>)	2958	
navadna krhlika (<i>Frangula alnus</i>)	10		navadna krhlika (<i>Frangula alnus</i>)	2958	
kovačnik (<i>Lonicera carpiniifolium</i>)	5		kovačnik (<i>Lonicera carpiniifolium</i>)	1479	
puhastolistno kosteničevje (<i>Lonicera xylosteum</i>)	5		puhastolistno kosteničevje (<i>Lonicera xylosteum</i>)	1479	
navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>)	10		navadna kalina (<i>Ligustrum vulgare</i>)	2958	
češmin (<i>Berberis vulgaris</i>)	5		češmin (<i>Berberis vulgaris</i>)	1479	
panešpljica (<i>Cotoneaster tomentosus</i>)	10		panešpljica (<i>Cotoneaster tomentosus</i>)	2958	
navadna bodika (<i>Ilex aquifolium</i>)	5		navadna bodika (<i>Ilex aquifolium</i>)	1479	
dobrovite (<i>Viburnum lantana</i>)	5		dobrovite (<i>Viburnum lantana</i>)	1479	
	100				

Gostota in način sadnje, velikost sadik ter čas sadnje

Gostota sadnje drevesnih sadik mora biti visoka. Število sadik avtohtonih listavcev bo predvidoma med 6.500 in 7.000 na hektar površine, kar pomeni, da bo povprečna razdalja med sadikami 1,2 m. Kjer so parcele za zasaditev ožje (od 2 do 3 m), je potrebno vrste saditi na krajšo razdaljo, razdalja med sadikami v vrsti pa je lahko večja. Z gosto sadnjo dosežemo, da se krošnje mladih drevesc hitro strnejo, zaradi česar le-ta v konkurenčni borbi za svetlobo hitreje rastejo v višino. Ob gosti sadnji tudi ob slabšem uspehu sadnje sadik ni potrebno nadomeščati. Izpad sadnje je lahko tudi do 30%, v kolikor je ta razpršen tako, da se v protivetrnem pasu ne pojavljajo večje vrzeli. Če pa je zaradi nepredvidenih dejavnikov (npr. suša ali pa mehanske poškodbe) izpad sadnje večji in se v protivetrnem pasu pojavljajo večje vrzeli, je take sadike vsaj v prvih nekaj letih po sadnji relativno lahko nadomestiti (dopolnilna sadnja). S priporočeno gostoto sadnje bo zagotovljena dovolj velika gostota protivetrnega pasu in s tem ustrezna propustnost za veter.

Sadike drevja bodo manjše rasti, do maksimalne višine 80 cm. Najprimernejše za sadnjo so vsekakor kontejnerske sadike (sadike v sadilnih lončkih z zemljo). V kolikor bo, glede na finančne zmožnosti, možno dobaviti kontejnerske sadike, naj bo njihova višina med 60 in 80 cm. Takšne sadike zaradi svoje višine hitreje ubežijo agresivnemu zeliščnemu sloju in jih je potrebno zato manjkrat obžeti (cenejše vzdrževanje nasada). Sočasno so sadike priporočene velikosti dovolj majhne, da jim ni potrebno nuditi dodatne opore s količenjem in privezovanjem, kar poceni sadnjo, hkrati pa so dovolj visoke, da hitro uidejo objedanju s strani srnjadi. Zaradi teže zemlje v sadilnem lončku je manjša možnost, da bi se ob močnejšem vetru sadike nagibale. Največja prednost kontejnerskih sadik je v tem, da jih je mogoče saditi tako izven vegetacijske dobe kot tudi že v vegetacijski dobi, kar pomeni, da se čas sajenja lahko podaljša za kar nekaj mesecev.

Če kontejnerskih sadik ne bo možno dobaviti, naj bo višina navadnih sadik med 40 in 60 cm (sadike z golimi koreninami brez zemlje). Tudi takšna višina sadik dokaj hitro uide agresivnemu zeliščnemu sloju. Sadike priporočene velikosti so dovolj majhne, da jim ni potrebno nuditi dodatne opore s količenjem, v kolikor je kvaliteta izvedbe sadnje primerna (če je zemlja okrog koreninskega sistema dovolj utrjena). Sadnjo je potrebno izvesti izven vegetacijske dobe. Možna je jesenska sadnja od konca oktobra do sredine decembra ali pa spomladanska sadnja od februarja do marca. Če so vremenske razmere ugodne, se lahko čas sadnje podaljša v pozni december (jesenska sadnja) oz. še v prvo polovico aprila (spomladanska sadnja). Sadike bo potrebno v drugem in tretjem letu starosti vsaj enkrat letno obžeti, da jih ne bo prerasel agresiven zeliščni sloj.

Strojnega sajenja zaradi gostote sadnje predvidoma ne bo mogoče izvesti. V kolikor pa bo investitor lahko dobil izvajalca, ki ima ustrezen stroj za strojno sajenje gozdnih sadik, bo sadnjo verjetno možno izvesti le s kontejnerskimi sadikami manjših dimenzij, do višine 50 cm. V tem primeru bo potrebna dodatna nega sadik (obžetev) gozdnega drevja, in sicer vsaj tri leta zaporedoma.

Grmovnega sloja, ki bo zapolnil spodnji del vertikalnega profila protivetrnega pasu, bo potrebno posaditi na sredino med vrstami drevesnih sadik. Da bi sadike grmovnic manj ovirale rasti drevesnih sadik morajo biti sadike grmovnic manjše rasti – maksimalne višine do 25 cm. Grmovnice so lahko posajene gosto. Paziti je potrebno, da so sadike grmovnic od drevesnih sadik oddaljene vsaj 40 cm, tako da bodo imele sadike mladih drevesc dovolj življenjskega prostora in svetlobe za svoj začetni razvoj. Grmovnice je možno saditi bodisi kot samostojne sadike, z že razvitim koreninskim sistemom, bodisi kot potaknjence. V kolikor se bo investitor odločil za sadnjo s potaknjenci je najprimernejši čas za nabiranje in sadnjo potaknjencev pozno poletje oz. jesen, ob koncu rastne dobe.

Pri sajenju je nujno potrebno opozoriti izvajalca del, da želimo, da so različne drevesne vrste med seboj pomešane ter sajene v trikotni obliki. Trikotna oblika pomeni, da če na primer sadimo prvo vrsto na razdaljo 1,2 m, mora biti naslednja vrsta drevesnih sadik posajena tako, da se začne s polovičnim zamikom razdalje (+0,60 m od začetne pozicije prve vrste), tretja vrsta pa se ponovno začne na začetni poziciji prve vrste. Ker je cilj doseči sonaraven izgled protivetrnega pasu, je potrebno zagotoviti, da so drevesne vrste med seboj pomešane. To pa pomeni, da se izmenično sadi različne drevesne vrste ali pa največ dve do tri sadike iste drevesne vrste v isto linijo. Izogibati se je potrebno zasaditvi, pri kateri bi se v naslednji vrsti prekrivale iste drevesne vrste, saj bi to pomenilo, da bi bila na majhnem prostoru zasajena večja skupina drevesc iste vrste. Prav tako se mora izvajalec držati navodil glede sadnje grmovnic.

Zaščita in obeleževanje sadik

V kolikor se bo izvajalec del držal navodil glede velikosti sadik, individualna zaščita sadik ne bo potrebna. V primeru, da bodo dobavljene višje sadike (nad 100 cm), bo zaradi preprečevanja vplivov močne zimske burje potrebna ustrezna individualna opora sadik vsaj leto ali dve, da se koreninski sistem dobro utrdi. V tem primeru bo potrebno sadiko zaščititi vsaj z dvema koloma tako, da se ob močni burji ne bo upogibala v smeri stran od burje in drgnila ob oporna kola. Vez, ki bo skupaj držala kola in sadiko, mora biti dovolj široka in ohlapna, da se med nihanjem v vetru debelce ne bi poškodovalo, bodisi zaradi vezi ali pa zaradi drgnjenja ob zaščitna kola. Če pa bodo dobavljene sadike višine do 50 cm, bo takoj po sadnji potrebno označiti njihovo lokacijo z enim količkom višine do 60 cm, zato da bodo delavci sadike pri izvajanju obžetve v gostem zeliščnem sloju lažje našli.

Nasad protivetrnega pasu bo zaradi zaščite v smeri proti obdelovalni površini (njivi ali travniku) potrebno ograditi z ustrežno ograjo minimalne višine 120 cm z dvojno žico fi 3 mm vsaj za dobo od treh do petih let, dokler nasad ne zraste do take višine, da je že od daleč viden. V kolikor ima protivetrni pas obdelovalno površino ali pa pot na obeh straneh

nasada, bo potrebno nasad obojestransko zaščititi. To je potrebno zato, da se kmetovalca na polju oz. travniku opozori na nasad, saj ga lahko ti, v primeru, da delajo z večjimi kmetijskimi stroji, zlahka spregledajo in pomendraj

Časovnica potrebnih opravil

Predvidena časovnica potrebnih opravil in primeren čas njihove izvedbe, ki jih je potrebno opraviti za zasaditev protivetrnih pasov ter njihovo vzdrževanje do 5. leta starosti nasada:

OPIS DELA	OKVIRNI ČAS IZVEDBE DEL
Posek drevja in grmovja ter izkop panjev in odvoz lesa ter panjev na deponijo	Od 60 do 30 dni pred izvedbo sadnje.
Pot – izkop tampona in rigolanje do globine 0,5m	Od 60 do 30 dni pred izvedbo sadnje.
Izkop večjega kamenja do globine 30 cm	Od 60 do 30 dni pred izvedbo sadnje.
Oranje ali kultiviranje zemljišča do globine min. 30 cm	Od 21 do 7 dni pred izvedbo sadnje.
Obdelava zemljišča s težjim globinskim prekopalnikom (frezo) do globine vsaj 20 cm	Od 21 do 7 dni pred izvedbo sadnje.
Izdelava vrst z enobrazdnim plugom (osipalnikom)	Tik pred izvedbo sadnje, če se izvajalec del odloči za tak način izvedbe.
Nabava (kontejnerskih) sadik višine 70–100 cm	Nekaj dni pred pričetkom sadnje.
Sadnja sadik	Navadne sadike sadimo v času izven vegetacijske dobe, kontejnerske sadike lahko sadimo tudi v vegetacijski dobi, vendar ne v poletnem času. Sadike grmovnic z razvitim koreninskim sistemom lahko sadimo sočasno z drevesnimi sadikami. Potaknjence je zaradi občutljivosti na vlažnost v tleh najprimerneje saditi ob zaključku vegetacijske dobe.
Zalivanje sadik*	Takoj po sadnji, če je zemlja izsušena, in v prvem letu poleti, če nastopi daljše sušno obdobje.
Označitev sadik s količki (dolžina 80 cm)*	Takoj po izvedbi sadnje, če bo višina dobavljenih sadik do 50 cm.
Zaščita sadik z dvema koloma in vezjo*	Takoj po izvedbi sadnje, v kolikor bodo dobavljene sadike višje od 100 cm.
Dobava in postavitvev zaščitne ograje	Takoj po izvedbi sadnje na posamezni parceli.
Obžetev sadik	V prvi rastni sezoni obžetev ne bo potrebna. Za sadike višine od 50 do 70 cm bo potrebna obžetev sadik v drugi in tretji rastni sezoni. Sadike dreves imajo prednost pred grmovnicami.

* opomba: Izvedba le, če bo to potrebno.

Nega in vzdrževanje zasajenih površin

S sadnjo se delo še ne bo zaključilo. V kolikor se bo investitor odločil za sadnjo običajnih in ne kontejnerskih sadik gozdnega drevja, bo le te nujno potrebno zaliti takoj ob sadnji. S tem bo zagotovljen boljši oprijem zemlje na koreninski sistem na novo posajenih sadik, kar bo bistveno pripomoglo k večjemu uspehu sadnje.

V primeru daljšega sušnega obdobja ali pa dlje trajajočega vročinskega vala bo v prvem letu osnovanja nasada potrebno poskrbeti, da bo izvajalec del z zalivanjem mladim sadikam zagotovil dovolj vode. Koreninski sistem v letu sadnje namreč še ni dovolj razvit, da bi ob daljšem sušnem obdobju preskrbel rastlini zadostno količino vode. To pa pomeni sušenje večjega števila sadik, lahko tudi v obsegu več kot 50% celotne sadnje. Ustrezno zalivanje je veliko cenejše kot nabava in sadnja tako velikega izpada sadnje.

Izvajanje obžetve drevesnih sadik je odvisno od njihove višine. Višje kot so prej ubežijo agresivnemu zeliščnemu sloju. V primeru dobave kontejnerskih sadik višine 60 do 80cm, obžetev verjetno ne bo potrebna ali pa kvečjemu enkrat v prvem do tretjem letu po sadnji. V kolikor pa bodo sadike nižje bo obžetev sadik nujno izvesti vsaj v prvem in drugem

letu po sadnji. Obžetev je obvezno potrebno izvesti ročno in ne strojno z motorno koso, da se ne poškoduje posajenih drevesc. Žanje se v obliki lijaka od stebila drevesca navzven tako, da se v celoti sprosti vrhnji del sadike.

V obdobju od dveh do štirih let (odvisno od hitrosti rasti nasada) bo potrebno vsaj enkrat letno izvajati obžetev sadik gozdnega drevja, v kolikor bodo posajene sadike nižje od 70 cm. Nasad bo potrebno redno pregledovati. Ker imajo drevesne sadike zaradi svoje vloge v protivetrnem pasu ključno vlogo in jim zato dajemo prednost, bo potrebno ob pregledu nasada obvejevati tiste grmovnice, ki bodo ovirale rast drevja. V primeru (lokalno) večjega izpada sadnje bi bilo smiselno nadomeščati odmrla sadika do starosti nasada od 5 do 8 let, kar bo odvisno od hitrosti rasti mladega drevja. V kasnejši fazi, ko bodo sadike strnile krošnje in pričele hitreje rasti v višino, pa bo potrebno izvajati uravnavanje zmesi ter po potrebi tudi redčenje in čiščenje nasada.

Prekinitve in skrajševanje linij protivetrnih pasov

Vsem prekinitvam linij protivetrnih pasov se žal ne bo mogoče izogniti, saj je pri načrtovanju sadnje protivetrnih pasov potrebno upoštevati tudi ostale uporabnike prostora ter infrastrukturne objekte, ki so jih soglasodajalci podali v svojih mnenjih in soglasjih.

Na mestih, križanja protivetrnih pasov z elektrovi bo zaradi varovanja energetske infrastrukture potrebno zagotoviti odmik sadnje protivetrnih pasov od osi elektrovi pri 110 kW za 15,0 m, pri 20 kW pa za 10,0 m. Prav tako bo zaradi varnosti (lomljenje vej ob močnejši burji) potrebno zagotoviti odmik protivetrnih pasov od regionalnih cest za 10 oz. 20 m. V tem primeru sicer ne bo prihajalo do prekinitve linij protivetrnih pasov, bodo pa nekatere linije protivetrnih pasov zaradi tega nekoliko krajše. Na mestih, križanja protivetrnih pasov s plinovodom bo zaradi varovanja plinovoda potrebno zagotoviti odmik sadnje protivetrnih pasov od osi plinovoda za 5,0 m.

Ocenjuje se, da prekinitve, ki so zaradi varovanja infrastrukture nujne, ne bodo imele bistvenega negativnega vpliva na zaščitno vlogo protivetrnih pasov.

7 ANALIZA ZAPOSLENIH

Vpliv projekta na zaposlenost ima posredne in neposredne učinke. Med neposredne učinke štejemo zgolj delovna mesta, ki so potrebna za nemoteno izvedbo in obratovanje/uporabo rezultatov projekta. Med posredne učinke pa štejemo delovna mesta, ki se odprejo v času izvajanja in obratovanja projekta.

Neposredna delovna mesta

Število zaposlenih bo pri Občini Ajdovščina (investitor/lastnik in upravljavec) bo ostalo nespremenjeno tako v okviru scenarija »z investicijo« kot scenarija »brez investicije« oziroma se ne bodo pojavile potrebe po zaposlovanju dodatne delovne sile za čas izvajanja projekta kot tudi za čas upravljanja rezultatov le-tega (ne prinaša novih delovnih mest, ki bi bila pogojena z izvedbo projekta). Sama izvedba projekta pri Občini Ajdovščina ne prinaša/ustvarja direktnih/neposrednih novih delovnih mest, ki bi bila pogojena z njegovo izvedbo in obratovanjem. Občina Ajdovščina bo zagotovila izvedbo projekta in kasneje njegovo upravljanje in vzdrževanje z lastnimi kadri, saj že zaposluje ustrezno usposobljen kader, ki ima izkušnje z izvedbo, upravljanjem in vzdrževanjem primerljive javne okoljske infrastrukture (zasaditve). Zaradi izvedbe obravnavanega projekta (scenarija »z investicijo«) se ne bodo pojavile potrebe po zaposlovanju dodatne delovne sile pri investitorju, lastniku in prihodnjem upravljavcu (Občini Ajdovščina).

Posredna delovna mesta

Posredna delovna mesta so delovna mesta v času izvajanja del. Ker bodo projekt v večji meri izvajali domači izvajalci, bo njegova izvedba vplivala na produkcijo potrebnih materialov ter na povečanje storitvene dejavnosti v Sloveniji, kar pa bo dvignilo dodano vrednost domačega gospodarstva, zagotovilo dodatna sredstva za zaposlene v dejavnostih in pripomoglo k ohranjanju in odpiranju novih delovnih mest.

Vzporedna delovna mesta

Vzporedna delovna mesta so dodatne zaposlitve zaradi vzporednih dejavnosti, ki jih bo omogočal obravnavani projekt. To so predvsem novi, potencialni nosilci kmetijskih, obrtnih, proizvodnih, storitvenih in trgovskih dejavnosti. Predvideva se, da je dolgoročno pričakovati potencialen razvoj manjših gospodarskih in kmetijskih dejavnosti na območju vzpostavitve protivetrne zaščite, kar bo povečalo tudi možnosti za ustvarjanje novih delovnih mest. Zaradi izvedbe projekta in izboljšanja bivanjskih pogojev kraja pa je dolgoročno pričakovati povečanje števila prebivalcev ter zaradi izboljšanja bivanjskih pogojev bo omogočen tudi razvoj kraja. Menimo, da bo obravnavan projekt najbolj vplival na povečanje vzporednih delovnih mest.

8 OCENA VREDNOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

8.1 Navedba osnov in izhodišča za oceno vrednosti investicijskega projekta

Osnove za izračun vrednosti investicijskega projekta so bile naslednje:

⇒ **Investicijski stroški projekta zajemajo:**

⇒ Stroške izvedbe protivetrne zaščite (zasaditev), ki zajemajo:

- zemeljska in pripravljalna dela,
- ročna dela ter
- material.

Stroški izvedbe protivetrne zaščite (zasaditev) izhajajo iz Projektantskega popisa del z dne 12.03.2024, ki ga je izdelal Zavod za gozdove Slovenije, OE Tolmin, v okviru Elaborata zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, marec 2024.

⇒ Splošne stroške, ki zajemajo:

- stroške izdelave investicijske dokumentacije, ki so dobljeni na podlagi prejetih ponudb in izdane naročilnice;
- stroške nadzora nad izvajanjem del, ki so ocenjeni v višini 1,5% stroškov izvedbe protivetrne zaščite.

⇒ Kot upravičene stroške projekta smo skladno s 1. Javnim razpisom za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev (Uradni list RS, št 124/23) ter Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17–popr., 19/18, 82/18, 89/20, 152/20, 121/21, 11/22, 155/22, 12/23, 50/23 in 103/23) upoštevali:

- ⇒ stroške izvedbe protivetrne zaščite (zasaditev) skupaj s pripadajočim DDV po stalnih cenah (drugi odstavek 74.f člena Uredbe) ter
- ⇒ stroške nadzora nad izvajanjem del s pripadajočim DDV po stalnih cenah (98. člen Uredbe splošni stroški).

⇒ Kot neupravičene stroške projekta smo upoštevali:

- ⇒ razliko v višini stroškov izvedbe protivetrne zaščite (zasaditev) skupaj s pripadajočim DDV med tekočimi in stalnimi cenami,
- ⇒ razliko v višini stroškov nadzora nad izvajanjem del s pripadajočim DDV med tekočimi in stalnimi cenami ter
- ⇒ stroške izdelave investicijske dokumentacije s pripadajočim DDV (96. člen Uredbe, saj smo smatrali navedene stroške kot stroške priprave vloge na javni razpis).

⇒ V izračunu je upoštevan in posebej prikazan 22,0% DDV za vsa dela, ki so predmet obdavčitve v skladu z veljavnim Zakonom o davku na dodano vrednost (ZDDV-1). DDV je za občino nepovračljivi in predstavlja investicijski strošek projekta. Posledično bo občina uveljavljala DDV na neto upravičenih stroških projekta kot upravičeni strošek.

⇒ Dinamika nastajanja investicijskih stroškov je opredeljena na podlagi predvidenega časovnega načrta, ki je predstavljen v poglavju 11.1 tega dokumenta. Predstavitev dinamike nastajanja investicijskih stroškov projekta po tekočih cenah je predstavljena v poglavju 11.2 tega dokumenta.

⇒ Predračunske cene so na ravni: 03/2024.

⇒ Preračun vrednosti investicijskega projekta iz stalnih cen v tekoče cene:

- za vsa dela oziroma vse stroške, ki so in bodo nastali do konca leta 2024, se je upoštevalo, da so stalne cene enake tekočim cenam;

- za vsa dela oziroma vse stroške, ki bodo nastali predvidoma v letu 2025 ter za katere se še ni pridobilo ponudb oziroma podpisalo pogodb, se je njihove vrednosti preračunalo iz stalnih cen v tekoče cene na osnovi podatkov o predvideni inflaciji v skladu s Spomladansko napovedjo gospodarskih gibanj 2024, ki jo je februarja 2024 izdelal UMAR; le-ta napoveduje za leto 2024 2,7% povprečno inflacijsko stopnjo in za leto 2025 3,4% povprečno inflacijsko stopnjo; predračunske cene so: 03/2024, zato smo vrednosti del, ki se bodo predvidoma izvajala v letu 2025 revalorizirali s faktorjem 1,034.

8.2 Vrednost investicijskega projekta po stalnih cenah

Vrednost investicijskega projekta oziroma višina investicijskih stroškov **po stalnih cenah** znaša 776.540,19 EUR brez DDV oziroma **947.379,04 EUR z DDV**. Upravičeni stroški znašajo 941.279,04 EUR, sofinancirani upravičeni stroški pa 927.368,51 EUR.

Tabela 8: Vrednost investicijskega projekta po stalnih cenah, 03/2024, v EUR.

Vrsta stroška (stalne cene = 03/2024)	Leto		SKUPAJ VREDNOST PROJEKTA/NALOŽBE			UPRAVIČENI STROŠKI	Sofinancirani upravičeni stroški
	2024	2025	SKUPAJ	DDV	SKUPAJ Z DDV		
Izvedba/vzpostavitev protivetrne zaščite (zasaditve)	125.550,53 €	634.587,59 €	760.138,12 €	167.230,39 €	927.368,51 €	927.368,51 €	927.368,51 €
Zemeljska in pripravljalna dela	55.040,80 €	- €	55.040,80 €	12.108,98 €	67.149,78 €	67.149,78 €	67.149,78 €
Ročna dela	26.592,77 €	239.334,93 €	265.927,70 €	58.504,09 €	324.431,79 €	324.431,79 €	324.431,79 €
Material	43.916,96 €	395.252,66 €	439.169,62 €	96.617,32 €	535.786,94 €	535.786,94 €	535.786,94 €
Splošni stroški	6.883,26 €	9.518,81 €	16.402,07 €	3.608,46 €	20.010,53 €	13.910,53 €	- €
Izdelava investicijske dokumentacije (DIIP, IP)	5.000,00 €	- €	5.000,00 €	1.100,00 €	6.100,00 €	- €	- €
Nadzor nad izvajanjem del	1.883,26 €	9.518,81 €	11.402,07 €	2.508,46 €	13.910,53 €	13.910,53 €	- €
SKUPAJ	132.433,79 €	644.106,40 €	776.540,19 €	170.838,85 €	947.379,04 €	941.279,04 €	927.368,51 €

8.3 Vrednost investicijskega projekta po tekočih cenah

Vrednost investicijskega projekta oziroma višina investicijskih stroškov **po tekočih cenah** znaša 798.439,81 EUR brez DDV oziroma **974.096,58 EUR z DDV**. Upravičeni stroški znašajo 941.279,04 EUR, sofinancirani upravičeni stroški pa 927.368,51 EUR.

Tabela 9: Vrednost investicijskega projekta po tekočih cenah, v EUR.

Vrsta stroška (tekoče cene)	Leto		SKUPAJ VREDNOST PROJEKTA/NALOŽBE			UPRAVIČENI STROŠKI	Sofinancirani upravičeni stroški
	2024	2025	SKUPAJ	DDV	SKUPAJ Z DDV		
Izvedba/vzpostavitev protivetrne zaščite (zasaditve)	125.550,53 €	656.163,57 €	781.714,10 €	171.977,11 €	953.691,21 €	927.368,51 €	927.368,51 €
Zemeljska in pripravljalna dela	55.040,80 €	- €	55.040,80 €	12.108,98 €	67.149,78 €	67.149,78 €	67.149,78 €
Ročna dela	26.592,77 €	247.472,32 €	274.065,09 €	60.294,32 €	334.359,41 €	324.431,79 €	324.431,79 €
Material	43.916,96 €	408.691,25 €	452.608,21 €	99.573,81 €	552.182,02 €	535.786,94 €	535.786,94 €
Splošni stroški	6.883,26 €	9.842,45 €	16.725,71 €	3.679,66 €	20.405,37 €	13.910,53 €	- €
Izdelava investicijske dokumentacije (DIIP, IP)	5.000,00 €	- €	5.000,00 €	1.100,00 €	6.100,00 €	- €	- €
Nadzor nad izvajanjem del	1.883,26 €	9.842,45 €	11.725,71 €	2.579,66 €	14.305,37 €	13.910,53 €	- €
SKUPAJ	132.433,79 €	666.006,02 €	798.439,81 €	175.656,77 €	974.096,58 €	941.279,04 €	927.368,51 €

9 ANALIZA LOKACIJE

9.1 Opis in analiza lokacije

9.1.1 Makro lokacija

Kohezijska regija	Kohezijska regija zahodna Slovenija (KRZS)
Statistična regija	Goriška statistična regija
Občina	Ajdovščina
Naziv območja protivetrne zaščite	Dolinsko dno Vipavske doline na območju Občine Ajdovščina
Katastrske občine	Budanje, Šturje, Lokavec, Vrtovin, Kamnje, Dobravlje, Vipavski Križ, Ajdovščina, Ustje, Velike Žablje

Slika 4: Prikaz lokacije Občine Ajdovščina v Sloveniji.

Projekt se bo izvajala na širšem območju občine Ajdovščina, in sicer na območju 10ih katastrskih občin, in sicer v k.o. 2379 Budanje, 2380 Šturje, 2381 Lokavec, 2383 Vrtovin, 2388 Kamnje, 2390 Dobravlje, 2391 Vipavski Križ, 2392 Ajdovščina, 2393 Ustje in 2394 Velike Žablje. **Naziv območja protivetrne zaščite je »Dolinsko dno Vipavske doline na območju Občine Ajdovščina«.**

9.1.2 Mikro lokacija

Protivetrne pasove se bo na območju občine Ajdovščina izvedlo na območju 78ih parcel v 10ih katastrskih občinah, in sicer na parcelah v:

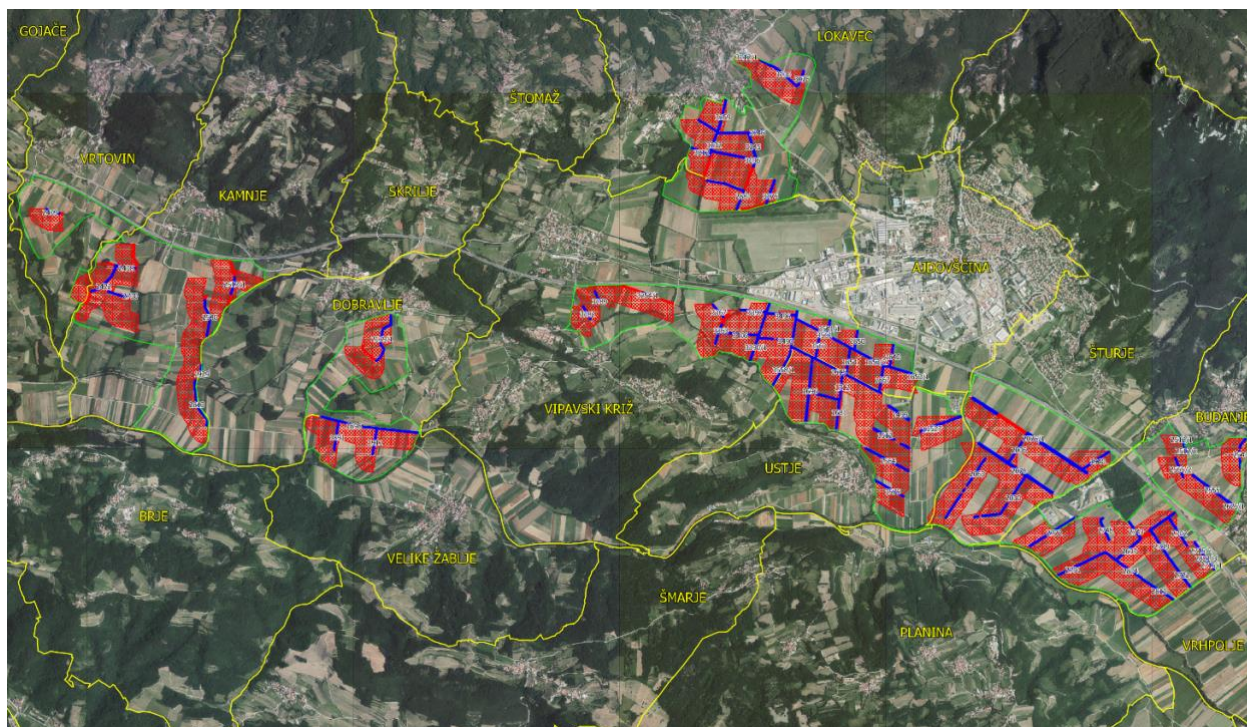
- k.o. 2379 Budanje: 2512/1, 2512/2, 2541, 2555, 2565/2, 2625/1, 2697, 2702, 2715/1, 2715/2, 2722, 2739, 2743, 2748, 2772, 2791, 2804, 2811 in 2821/3
- k.o. 2380 Šturje: 1940, 2006, 2030, 2063, 2075/1 in 2078
- k.o. 2381 Lokavec: 3076, 3100, 3112/1, 3175, 3196, 3212, 3232, 3245, 3246 in 3259
- k.o. 2383 Vrtovin: 2409
- k.o. 2388 Kamnje: 2408, 2422, 2513/1, 2540, 2700 in 2813
- k.o. 2390 Dobravlje: 1929 in 2139/1
- k.o. 2391 Vipavski Križ: 2881, 3182, 3189, 3254/1, 3363, 3367, 3390/1, 3397, 3406, 3490, 3496, 3541/1, 3558/1, 3561 in 3563

- k.o. 2392 Ajdovščina: 1840, 1850, 1853/1, 1853/2, 1854 in 1867
- k.o. 2393 Ustje: 1499, 1512, 1526, 1527, 1564, 1575, 1615, 1681, 1696 in 1712
- k.o. 2394 Velike Žablje: 1891, 1898 in 1911

Skupna površina parcel znaša 93.618 m², dolžina pa 23.185 m. Površina območja vzpostavljene protivetrne zaščite bo znašala 869,39 ha. Predvidena površina vplivnega območja protivetrne zaščite bo znašala 443,04 ha. Delež odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju bo znašal 277,76 ha oz. 62,69%. Kot odprte kmetijske površine so se štete površine, ki so v RKG opredeljene kot vrsta rabe GERK: 1100 – njiva (267,23 ha – 60,32%), 1180 – trajne rastline na njivskih površinah 4,39 ha – 0,99%) in 1600 – neobdelano kmetijsko zemljišče (6,14 ha – 1,39%).

Slika 5: Prikaz predvidenih območij protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina.

Vir: Občina Ajdovščina, 03/2024.

Večji del parcel je v lasti Občine Ajdovščina in/ali sodi pod javno dobro v lasti Občine Ajdovščina.

Republika Slovenija, Direkcija za vode je lastnica parcel št. 2075/1, 2078 obe k.o. 2380 Šturje, parcel št. 3182, 3189, 3254/1, 3406, 3490, 3496 vse k.o. 2391 Vipavski Križ ter parcel št. 1499, 1512, 1527 vse k.o. 2393 Ustje.

Na zemljiščih, katerih lastnik ni Občina Ajdovščina, je investitor pridobil soglasja in pooblastila za zasaditev protivetrne zaščite.

9.2 Prostorski akti na območju posegov ter opis skladnosti projekta z zahtevami, ki izhajajo iz prostorskih aktov

Na območjih urejanja protiveternih pasov velja Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 5/22 in 10/22-popr.). Nahajajo se na območjih z oznako EUP OP-42, OP-44, OP-47 in OP-54.

Osnovna namenska raba površin urejanja je v večji meri K1-najboljša kmetijska zemljišča ter v manjši meri pa G-gozdna zemljišča, K2-druga kmetijska zemljišča ter PC-površine cest.

Za izvedbo projekta ni potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje. Potrebno je pridobiti le mnenja in soglasja za izvedbo, ki so v času izdelave tega dokumenta že pridobljena.

Projektne rešitve so skladne z zahtevami, ki izhajajo iz prostorskega akta občine ter s projektnimi pogoji. Osnovna namenska raba prostora se po izvedbi projekta ne spremeni. Upoštevana bodo vsa varovanja in omejitve, ki izhajajo iz pridobljenih projektnih pogojev. **Projekt je skladen z zahtevami, ki izhajajo iz prostorskih aktov občine.**

10 ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE

Vsi okoljski vplivi bodo, ob upoštevanju vseh okoljevarstvenih ukrepov na posamezne sestavine okolja, v okviru zakonsko predpisanih mejah, tako da izvedba projekta na nobeno sestavino okolja ne bo vplivala v takšni meri, da bi bila njena izvedba s stališča varstva okolja nedopustna. Območje okoljskih vplivov je omejeno le na zemljiške parcele, kjer se bodo izvajali posegi v okviru projekta. Vplivno območje v času izvajanja del se v večji meri nanaša na območje znotraj parcel predvidenih za vzpostavitev protivetrnega pasu. Trajni vplivi zaradi izvedbe projekta niso pričakovani. Izvedba projekta bo vplivala na okolje za čas izvedbe del ter za čas uporabe. V času izvedbe del bo nekoliko povečan promet z motornimi vozili, povečan nivo hrupa zaradi uporabe gradbenih strojev in raznega orodja, dvigovanje prahu in podobno. Vsi navedeni vplivi bodo občasno povečani, vendar v razumnih merah in v okviru normalnega delovnega časa. V času uporabe ni pričakovati posebnih spremenjenih vplivov na okolico. Izven omenjenega območja vplivov ne bo. Pri pripravi pregleda vplivov projekta na varstvo okolja smo upoštevali:

- ⇒ prednostno načelo (pričakovani vplivi projekta na okolje)
- ⇒ preventivno načelo (preventivni ukrepi)
- ⇒ načelo o prioritetenem odpravljanju okoljske škode, storjene pri njenem izvoru
- ⇒ načelo »onesnaževalec plača«

Prednostno načelo (pričakovani vplivi projekta na okolje)

Prednostno načelo pomeni vnaprejšnje ukrepe za varstvo okolja. V okviru projekta so predvideni ukrepi tako v času izvajanja del in v času uporabe. Navedeni ukrepi so predstavljeni v tabeli nadaljevanju, in se nanaša na pričakovane vplive projekta na okolje v času izvajanja del, v času uporabe ter na pričakovane vplive na okolico.

Po izvedbi projekta (v času uporabe) se pričakuje izredno pozitivne vplive na okolje (zmanjšanje vetrne erozije območja) ter s tem prilagajanje na podnebne spremembe ter krepitev biotske raznovrstnosti območja, tudi z ureditvijo območja oziroma habitata za različne prostoživeče živalske vrste, ki se bodo nasledile na območju protivetrnih zaščitnih pasov.

Tabela 10: Vplivi investicijskega projekta na okolje.

Okoljska področja		v času IZVAJANJA	v času OBRATOVANJA
GEOSFERA		Teptanje tal (prsti) ob izvedbi projekta.	Pričakuje se pozitiven vpliv, saj se bo z izvedbo protivetrne zaščite preprečilo/omililo negativne vplive erozije vetra tako na zemljiščih kot tudi na objektih v okolici.
HIDROSFERA	Površinske vode	Ne pričakuje se vplivov.	Ne pričakuje se negativnih vplivov. Pričakuje se pozitiven vpliv na okolje, saj zaradi omejitve vetrne erozije ne bo več prihajalo do prekomernega izhlapevanja vode tako iz same zemlje kot tudi izhlapevanje vode iz samih rastlin.
	Podtalnica		
ATMOSFERA	Zrak	Emisije v zrak kot posledica emisij izpušnih plinov transportnih in delovnih vozi ter opreme ipd.	Ne pričakuje se vplivov.
	Svetlobno onesnaževanje	Ne pričakuje se vplivov.	Ne pričakuje se vplivov.
BIOSFERA		Teptanje tal (prsti) ob izvedbi projekta.	Pričakuje se pozitiven vpliv. Stanje se izboljšuje glede na predhodno stanje, saj ne bo več prihajalo do tako močnih erozij vetra in posledično odnašanja plodne zemlje iz zgornjih plasti obdelovalne zemlje. Z ureditvijo protivetrnih pasov se bo krepilo biotsko raznovrstnost z izboljšanjem biodiverzitete pretežno

			kmetijske krajine ter nudilo ustrezen življenjski prostor za prostoživeče živalske vrste.
DRUŽBENO IN KULTURNO OKOLJE	<i>Raba tal</i>	Ne pričakuje se vplivov.	Pričakuje se pozitiven vpliv. Stanje se izboljšuje glede na predhodno stanje, saj ne bo več prihajalo do tako močnih erozij vetra in posledično odnašanja plodne zemlje iz zgornjih plasti obdelovalne zemlje. Z ureditvijo protivetrnih pasov se bo krepilo biotsko raznovrstnost z izboljšanjem biodiverzitete pretežno kmetijske krajine ter nudilo ustrezen življenjski prostor za prostoživeče živalske vrste.
	<i>Poselitev</i>	Ne pričakuje se vplivov.	Ne pričakuje se negativnih vplivov. Izboljšujejo se pogoji za kmetijsko pridelavo (izboljšanje in povečanje pridelave kmetijskih pridelkov). Protivetrni zaščitni pas pa bo imel tudi funkcijo protihrupne in vizualne zaščite, kar bo pozitivno vplivalo na samo poselitev območja.
	<i>Identiteta krajine</i>	Ne pričakuje se vplivov.	Pričakuje se pozitiven vpliv, saj se bo z izvedbo projekta pomembno pripomoglo k prilagajanju podnebnim spremembam (protivetrna zaščita), zmanjševanju vetrne erozije ter h krepitvi biotske raznovrstnosti, kar bo pozitivno vplivalo na razvoj območja, na izboljšanje naravnega okolja, ponovno priselitev določenih živalskih in rastlinskih vrst ter posledično na dvig kakovosti bivanjskega okolja.
	<i>Kulturna dediščina</i>	Ne pričakuje se vplivov.	Ne pričakuje se vplivov.
BIVALNO OKOLJE	<i>Hrup</i>	V času izvedbe del se pričakuje povečan hrup zaradi izvedbe del, motornih vozil in delovnih strojev (zaradi samega delovnega procesa), vendar bo zaradi časovne omejenosti izvedbe del v dnevnem času, kar je sprejemljivo za okolje. Vpliv hrupa v daljšem časovnem obdobju bo zanemarljiv.	Ne pričakuje se negativnih vplivov. Pričakuje se pozitiven vpliv na hrup, saj bodo protivetrni zaščitni pasovi imeli istočasno tudi funkcijo protihrupnih pasov (kar bo zmanjšalo morebiten hrup).
	<i>Promet</i>	V času izvedbe del so možni prometni zastoji zaradi izvajanja del.	Ne pričakuje se vplivov.
	<i>Odpadki</i>	Proizvodnja odpadkov je omejena, pri čemer bodo upoštevani visi predpisi in uredbe, ki urejajo to področje.	Ne pričakuje se vplivov.

Preventivno načelo (preventivni ukrepi)

Načelo preventivnih ukrepov zadeva individualne okoljske ukrepe, ki se pri obravnavanem posegu kažejo kot konkretni omilitveni ukrepi. Vsi opisani okoljski omilitveni ukrepi so v skladu s slovenskimi predpisi že vkalkulirani v stroških izvedbe kot je predstavljeno v tem dokumentu. Predvideni ukrepi v času izvedbe del:

- ⇒ Vplivi na okolje, ki bodo nastajali pri predmetnih delih ob izvajanju investicije, bodo časovno omejeni in so kot takšni sprejemljivi za okolje.
- ⇒ V času izvedbe del bo potrebno uvesti stroge varstvene ukrepe in nadzor ter tako organizacijo na območju, da bo nemoten pretok voda in preprečeno onesnaževanje, ki bi nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in nevarnih snovi, oziroma v primeru nezgod zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv, olj in maziv ter drugih nevarnih snovi bodo zaščitena pred možnostjo izliva v tla in vodotok.
- ⇒ Na objektih v okolici nameravane gradnje v času izvajanja del ni pričakovati deformacij večjih od dopustnih ravni, saj na območju predvidenih zasaditev ni objektov v neposredni bližini.

- ⇒ V času izvajanja del je potrebno omejiti eventualno širjenje požara na zemljišča v okolici in omogočiti varnost osebam in reševalnim ekipam.
- ⇒ Predvideni bodo tudi ukrepi za preprečevanje oziroma maksimalno zmanjševanje negativnih vplivov predvidenih posegov na okolje. Vse prizadete površine se bo protierozijsko zaščitilo oziroma povrnilo v prvotno stanje.
- ⇒ Območje je zasnovano in načrtovano tako, da je za čim manjše ogrožanje ljudi na območju zagotovljena zaščita, ki zagotavlja varstvo pred: zdrsi, padci in udarci ipd.
- ⇒ Višje hrupne obremenitve je pričakovati v času izvajanja del. Vplivi načrtovanega posega na obremenjenost okolja s hrupom bodo predvsem povečane emisije hrupa z območja gradbišča zaradi delovanja gradbene mehanizacije in pomožnih naprav. Gradbišče bo delovalo le v dnevnem času. Po končanih delih se stanje obremenjenosti zaradi hrupa ne bo spremenilo glede na lokacijo.

Načelo o prioritetnem odpravljanju okoljske škode, storjene pri njenem izvoru (Ocena stroškov za odpravo morebitnih negativnih vplivov na okolje)

Ocenjujemo, da pričakovani vplivi projekta na okolico ne bodo imeli povečanega negativnega vpliva na okolje in so torej s stališča varstva okolja sprejemljivi, zato za njihovo odpravo ni predvidenih dodatnih stroškov. Pričakuje se, da dolgoročno ne bo stroškov negativnih vplivov na okolje, kvečjemu pozitivni. Kratkoročne stroške morebitnih, nepredvidenih negativnih vplivov na okolje v času izvedbe del pa bo v celoti pokrival izvajalec del.

Morebitni manjši negativni vplivi na okolje v času izvajanja del in posledično stroški ne bodo bremenili investitorja, saj jih bo izvajalec del dolžan v okviru gradbene pogodbe sam odpraviti (sanirati prizadeto območje) in vzpostaviti prvotno stanje, kar pomeni, da bo stroške odprave okoljskih škod nosil izbrani izvajalec del.

Ocenjujemo, da bo delež teh stroškov v okviru gradbene pogodbe minimalen in bo odvisen od načina izvedbe del in od cenovne politike izbranega izvajalca del. Ocenjujemo, da bodo le-ti predstavljali 0,0% vrednosti del.

Načelo »onesnaževalec plača«

Načelo pomeni, da povzročitelj onesnaževanja plača stroške svojega dejana. Glede na to, da bo uporaba izvedenih del, t.j. vzpostavljenih protivetrnih zaščitnih pasov, brezplačna za občane, bo Občina Ajdovščina kot lastnik in prihodnji upravljavec izvedenih protivetrnih zaščitnih pasov in posledično njeni prebivalci (davkoplačevalci) nosila bremena in tveganja onesnaževanja okolja, ki jih bo delovanje oziroma obratovanje le-teh povzročilo. Pri tem so upoštevana vsa okoljska bremena in tveganja, ki bodo nastajala v celotnem življenjskem ciklu projekta, od pripravljanih del, izvedbo, med obratovanjem, v primeru nesreč, ob sanaciji okolja in odlaganju odpadkov ipd.

11 ČASOVNI NAČRT IZVEDBE PROJEKTA Z DINAMIKO INVESTIRANJA TER ANALIZA IZVEDLJIVOSTI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

11.1 Časovni načrt izvedbe investicijskega projekta

Iz časovnega načrta izvedbe investicijskega projekta je razvidno, da ima investicijski projekt v naprej določeno trajanje ter določen začetek in konec. **Ključni datumi:**

- ⇒ **Investicijski projekt se je pričel** z izdelavo in potrditvijo DIIP-a **januar 2024**.
- ⇒ Izvedba JN za izbor izvajalca zasaditve protivetrne zaščite je predvidena od maja 2024 do julija 2024, ko je predviden tudi podpis pogodbe za izvedbo predvidenih del.
- ⇒ Izvedba zasaditev za vzpostavitev protivetrnih pasov je predvidena od julija 2024 do maja 2025, ko je predvidena tudi izvedba primopredaje del ter bo izdan zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.
- ⇒ **Predaja izvedenih del namenu** (prenos v uporabo oziroma predaja v upravljanje) **do 31.05.2025**.
- ⇒ Izstavitve **Zahtevka za izplačilo** na MKGP je predvidena od 01.05.2025 do **30.06.2025**.
- ⇒ **Predviden zaključek celotnega projekta** (zaključek financiranja in vseh aktivnosti v okviru projekta) je **do 30.06.2025**.

Tabela 11: Časovni načrt izvedbe investicijskega projekta.

ČASOVNI NAČRT IZVEDBE - Aktivnosti	Začetek	Zaključek
Izdelava investicijske dokumentacije	12/2023	03/2024
Izdelava in potrditev DIIP	12/2023	01/2024
Izdelava in potrditev IP	03/2024	03/2024
Izdelava Elaborata predvidenega območja vzpostavitve protivetrne zaščite	10/2023	03/2024
Priprava vloge na JR MKGP	02/2024	03/2024
Pregled, morebitno dopolnjevanje in odboritev vloge na JR MKGP in podpis pogodbe o sofinanciranju	03/2024	05/2024
IZVEDBA investicijskega projekta in predaja izvedenih del namenu	05/2024	05/2025
Izvedba postopka JN za izbor izvajalca zasaditve protivetrne zaščite	05/2024	07/2024
Izvedba postopka JN za izbor izvajalca	05/2024	07/2024
Podpis pogodbe z izbranim, najugodnejšim izvajalcem zasaditve protivetrne zaščite	07/2024	07/2024
Izvedba postopka izbora izvajalca nadzora nad izvajanjem del	06/2024	07/2024
Izvedba postopka izbora izvajalca nadzora nad izvajanjem del (evidenčni postopek)	06/2024	07/2024
Podpis pogodbe z izbranim, najugodnejšim izvajalcem nadzora nad izvajanjem del	07/2024	07/2024
Izvedba zasaditve protivetrne zaščite	07/2024	05/2025
Uvedba izvajalca v delo	07/2024	07/2024
Izvedba zasaditev (od priprave terena do zasaditev)	07/2024	04/2025
Izvedba kvalitativnega in kvantitativnega pregleda izvedenih zasaditev	04/2025	04/2025
Zapisnik o prevzemu izvedenih del (zasaditev)	04/2025	05/2025
Izvajanje nadzora nad izvajanjem del	07/2024	05/2025
Oddaja zahtevka za izplačilo na MKGP	05/2025	06/2025
ZAKLJUČEK PROJEKTA (zaključek financiranja in vseh aktivnosti v okviru projekta)	06/2025	06/2025

11.2 Dinamika investiranja

Dinamika financiranja projekta (dinamika investiranja) je oblikovana na osnovi časovnega načrta izvedbe posameznih aktivnosti v okviru projekta, ki je predstavljen v poglavju 11.1 tega dokumenta.

Tabela 12: Specifikacija dinamike nastajanja investicijskih stroškov, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, v tekočih cenah, v EUR z DDV.

Dinamika nastajanja investicijskih stroškov po letih	Leto		SKUPAJ Z DDV
	2024	2025	
Izvedba/vzpostavitev protivetrne zaščite (zasaditve)	153.171,65 €	800.519,56 €	953.691,21 €
Zemeljska in pripravljalna dela	67.149,78 €	- €	67.149,78 €
Ročna dela	32.443,18 €	301.916,23 €	334.359,41 €
Material	53.578,69 €	498.603,33 €	552.182,02 €
Splošni stroški	8.397,58 €	12.007,79 €	20.405,37 €
Izdelava investicijske dokumentacije (DIIP, IP)	6.100,00 €	- €	6.100,00 €
Nadzor nad izvajanjem del	2.297,58 €	12.007,79 €	14.305,37 €
SKUPAJ Z DDV	161.569,23 €	812.527,35 €	974.096,58 €
UPRAVIČENI STROŠKI	155.469,23 €	785.809,81 €	941.279,04 €
Izvedba/vzpostavitev protivetrne zaščite (zasaditve)	153.171,65 €	774.196,86 €	927.368,51 €
Zemeljska in pripravljalna dela	67.149,78 €	- €	67.149,78 €
Ročna dela	32.443,18 €	291.988,61 €	324.431,79 €
Material	53.578,69 €	482.208,25 €	535.786,94 €
Splošni stroški	2.297,58 €	11.612,95 €	13.910,53 €
Izdelava investicijske dokumentacije (DIIP, IP)	- €	- €	- €
Nadzor nad izvajanjem del	2.297,58 €	11.612,95 €	13.910,53 €
NEUPRAVIČENI STROŠKI	6.100,00 €	26.717,54 €	32.817,54 €
Izvedba/vzpostavitev protivetrne zaščite (zasaditve)	- €	26.322,70 €	26.322,70 €
Zemeljska in pripravljalna dela	- €	- €	- €
Ročna dela	- €	9.927,62 €	9.927,62 €
Material	- €	16.395,08 €	16.395,08 €
Splošni stroški	6.100,00 €	394,84 €	6.494,84 €
Izdelava investicijske dokumentacije (DIIP, IP)	6.100,00 €	- €	6.100,00 €
Nadzor nad izvajanjem del	- €	394,84 €	394,84 €

11.3 Analiza izvedljivosti investicijskega projekta

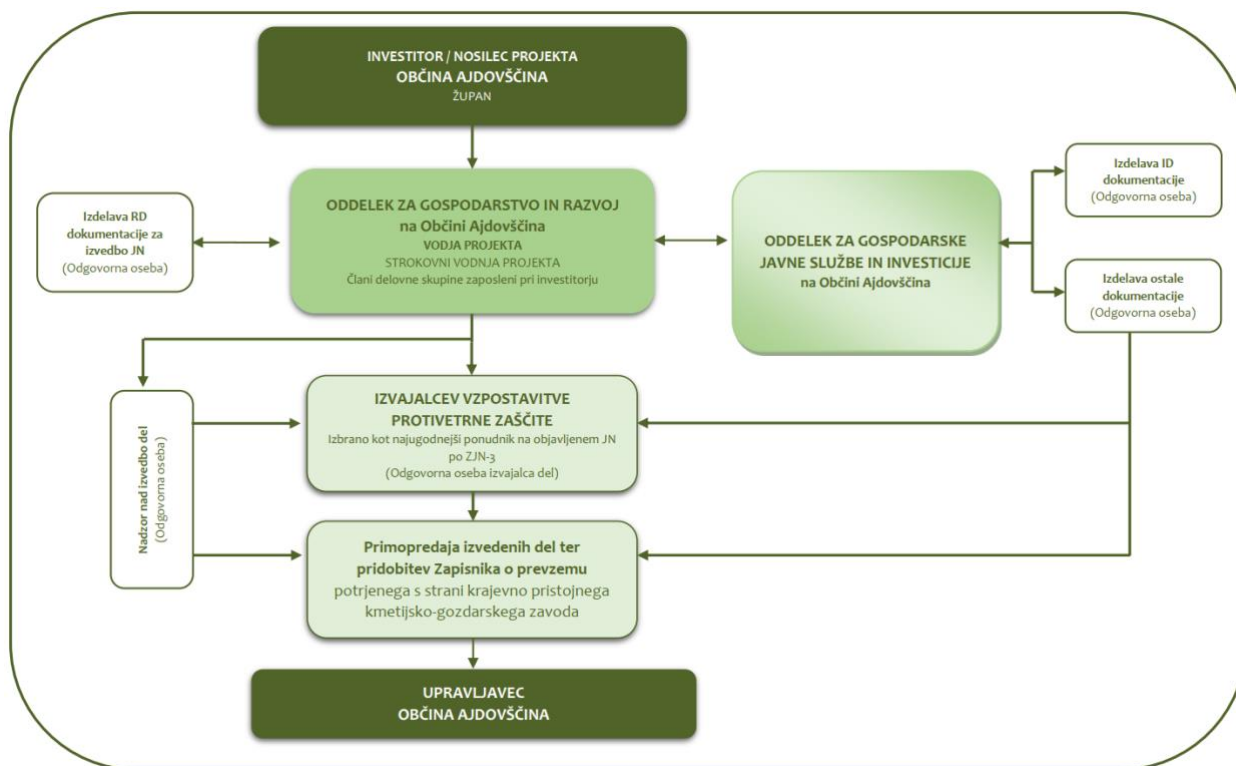
11.3.1 Podatki o investitorju in organizacijska rešitev vodenja projekta

11.3.1.1 Investitor in kadrovska organizacijska shema izvedbe projekta

Pripravo in izvedbo projekta bo vodil investitor in nosilec projekta Občina Ajdovščina v okviru obstoječih kadrovskih in prostorskih zmogljivosti. Investitor je v preteklih letih že pridobil izkušnje pri pripravi in vodenju podobnih projektov. Izvedbo projekta bodo vodile strokovne službe investitorja, in sicer Oddelek za gospodarstvo in razvoj ter Oddelek za gospodarske javne službe in investicije na Občini Ajdovščina. Te vključujejo in bodo vključevale zunanje strokovne sodelavce pri pripravi projektne in investicijske dokumentacije, pri izvajanju nadzora nad izvedbo del, pri pripravi dokumentacije za prevzem izvedenih del ter za oddajo zahtevka za izplačilo na MKGP. Osnovni podatki o investitorju obravnavanega investicijskega projekta so že podani v poglavju o.2.

Za izvedbo projekta ni predvidene posebne organizacije. Investitor Občina Ajdovščina je s svojimi zaposlenimi tudi odgovorni nosilec celotnega projekta. Projekt bo investitor izvajal tudi s pomočjo zunanjih sodelavcev. Dela se bodo oddala v skladu z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3). Finančna realizacija naložbe bo potekala v skladu z Zakonom o javnih financah (ZJF) ter veljavnim Zakonom o izvrševanju proračunov Republike Slovenije (ZIPRS).

Slika 6: Kadrovska organizacijska shema izvedbe investicijskega projekta (organizacija izvedbe).

Prilagojeno, izvedbo in spremljanje projekta bo vodila strokovna/delovna skupina investitorja (Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve in Oddelek za gospodarske javne službe in investicije) v okviru obstoječih kadrovskih in prostorskih zmogljivosti. Investitor bo vodenje projekta zagotovil z lastnimi viri v okviru občinske uprave, saj že zaposluje ustrezno usposobljen kader, ki že ima izkušnje z izvedbo podobnih projektov. Odgovorna oseba investitorja je župan Občine Ajdovščina Tadej Beočanin. Za izvedbo projekta je in bo tudi v prihodnje zadolžen Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve na Občini Ajdovščina. Odgovorni vodja za izvedbo celotnega projekta (skrbnik projekta) je Janez Furlan, vodja Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve na Občini Ajdovščina. Kot vodja projekta je/bo odgovoren za izvedbo celotnega projekta. Njegove naloge so in bodo:

- usklajevati in spremljati izvedbo aktivnosti ter zagotoviti učinkovito izvedbo projekta v skladu s projektno tehnično in investicijsko dokumentacijo;
- izvesti vsa predvidena javna naročila v okviru projekta ter ostale postopke za oddajo del skladno z ZJN-3;
- zagotoviti finančna sredstva za pokrivanje celotnega investicijskega projekta;
- spremljati časovni in finančni načrt, reševati morebitne probleme pri izvedbi investicije ter ocenjevati dosežene rezultate;
- poročati o poteku investicijskih aktivnosti in iskati rešitve za morebitne probleme pri izvajanju aktivnosti na rednih sestankih, ki bodo organizirani po potrebi oz. najmanj enkrat mesečno v prostorih Občina Ajdovščina in/ali na terenu;
- izvesti novelacijo investicijske dokumentacije, če je potrebno; ter
- zagotoviti koordinacijo vseh vpletenih v izvedbo projekta.

Odgovorna oseba za pridobitev vse potrebne tehnične/projektne dokumentacije oziroma elaborata zasaditve je Barbara Kranjc, koordinatorka, zaposlena na Občinski upravi Občine Ajdovščina na Oddelku za gospodarske javne službe in investicije. Odgovorna oseba za izvedbo del ter nadzor je Boštjan Kravos, univ. dipl. inž. grad., strokovni sodelavec za investicije, zaposlen na Občinski upravi Občine Ajdovščina na Oddelku za gospodarske javne službe in investicije. Odgovorna oseba za izvedbo javnega naročila je Irena Štokelj, univ. dipl. prav., svetovalka za javna naročila, zaposlena na Občinski upravi Občine Ajdovščina v Uradu župana.

Pregled, koordinacijo in nadzor nad izvajanjem aktivnosti izdelave investicijske in ostale dokumentacije ter nad izvedbo del, t.j. vzpostavitev protivetrnih zaščitnih pasov, je in bo še naprej vodil Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve v sodelovanju z Oddelki za gospodarske javne službe in investicije na Občini Ajdovščina. Aktivnosti zaposlenih se bodo izvajale v prostorih Občine Ajdovščina in na terenu. Ključne odločitve glede izvajanja projekta bo sprejemal župan Občine Ajdovščina. Odgovorni vodja projekta bo redno izvajal vmesne kontrole izvedbe del in oceno porabe sredstev. Ob zaključku projekta bo pripravil zaključno vsebinsko in finančno poročilo o izvedenem projektu. Za izdelavo študij, analiz, elaboratov in pripravo investicijske dokumentacije, ter za izvedbo nadzora nad deli so bili in bodo tudi v prihodnje s strani Občine Ajdovščina in vodje projekta najeti zunanji izvajalci. Dela so se in se bodo oddala v skladu z ZJN-3. Ostali zunanji koordinatorji niso predvideni. Za pripravo razpisne dokumentacije (RD) za izvedbo javnih naročil (JN) in samo izvedbo JN, za izdelavo vloge/prijave za pridobitev nepovratnih sredstev v okviru JR MKGP ter za samo finančno spremljanje projekta in pripravo ustreznih vmesnih in končnih poročil so in bodo zadalženi v Oddelku za gospodarstvo in razvojne zadeve na Občini Ajdovščina. Finančna realizacija naložbe bo potekala v skladu z ZJF ter veljavnim ZIPRS. Potek aktivnosti se bo tedensko oziroma po potrebi usklajeval na operativnih sestankih, kjer bodo prisotni vsi akterji oziroma izvajalci tega projekta v prostorih Občine Ajdovščina in/ali na terenu.

Ključni člani strokovne/delovne skupine:

1. Odgovorni vodja projekta (vodenje in koordinacija projekta v času pripravi in oddaje vloge na JR MKGP ter vodenje in koordinacija projekta v času izvedbe)

Janez Furlan, univ. dipl. inž. zoot., zaposlen na Občini Ajdovščina kot vodja Oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve od leta 2017. Predhodno je zasedal mesto direktorja Občinske uprave Občine Ajdovščina. Je pa tudi predsednik LAS Vipavska dolina ter sooblikovalec Strategije lokalnega razvoja. Ravno tako aktivno sodeluje pri pripravi RRP-jev z ROD Ajdovščina. Sam razpolaga z večletnimi izkušnjami s pripravo in vodenjem projektov, s koordinacijo posameznih projektnih aktivnosti in vsebinskih zasnov, spremljanja doseganja časovnih in vsebinskih mejnikov, poročanja ipd. Od leta 2017 na Občini Ajdovščina skrbi za izvedbo vseh pripravljalnih aktivnosti (t.j. za pripravo ustrezne projektne, investicijske in ostale dokumentacije) za pripravo vlog za prijavo projektov na različne državne in evropske javne razpise za pridobitev nepovratnih sredstev. Sam je tudi vodja večjega števila mednarodnih, sofinanciranih projektov, v katerih Občina Ajdovščina sodeluje kot glavni ali kot projektni partner. V zadnjih letih je tako uspešno pripravil popolne vloge za večje število projektov širitve PC Ajdovščina (npr. »Poslovna cona Ajdovščina–V Talih«, »Poslovna cona Ajdovščina–Pod železnico–2. faza«, »Širitev poslovno-ekonomske infrastrukture v Poslovni coni Ajdovščina–Pod železnico 3« ter »Širitev poslovno-ekonomske infrastrukture v Poslovni coni Ajdovščina–Mirce/Pod Fructalom«, ter »Gradnja komunalne infrastrukture v ekonomsko poslovni coni Ajdovščina–širitev zahod in širitev vzhod«, »Poslovna cona Ajdovščina – širitev Gobi« itd., ki so bile in bodo sofinancirane iz ESRR itd.). V okviru projekta je/bo odgovoren za koordinacijo del pri pripravi ustrezne projektne, investicijske in ostale dokumentacije ter vloge na JR MKGP, za vodenje in koordinacijo projekta v času izvedbe ter za komuniciranje z MKGP in pripravo vseh potrebnih poročil, zahtevkov in končnega poročila projekta (za finančno spremljanje projekta, izdelavo poročil in poročanje).

2. Član delovne skupine: Strokovni vodja projekta (član za področje izvedbe projekta/koordinacija in spremljanje projekta)

Boštjan Kravos, univ. dipl. inž. grad., strokovni sodelavec za investicije, zaposlen na Občinski upravi Občine Ajdovščina na Oddelku za gospodarske javne službe in investicije, 15 let delovnih izkušenj pri visokih in nizkih gradnjah, vodenju investicij s področja komunalne infrastrukture ter javnih objektov, operativnem vodenju projektov, finančnem spremljanju projektov, načrtovanju investicij, pripravi in evalvaciji projektnih nalog in evalvaciji in pregledu projektne dokumentacije ter operativnem vodenju, spremljanju in koordinaciji projektov sofinanciranih iz evropskih kohezijskih in strukturnih skladov (Otroški vrtec Ribnik–Objekt 2, Dozidava OŠ Šturje, OŠ Danila Lokarja, Glasbena šola Ajdovščina, širitev poslovno-ekonomske infrastrukture v Poslovni coni Ajdovščina–Pod železnico 3, širitev poslovno-ekonomske infrastrukture v Poslovni coni Ajdovščina–Mirce/Pod Fructalom, Gradnja komunalne infrastrukture v ekonomsko poslovni coni Ajdovščina–širitev zahod in širitev vzhod itd.).

Odgovoren bo za strokovno, fizično izvedbo projekta ter za koordinacijo in spremljanje same izvedbe projekta.

3. Član delovne skupine: Odgovorna oseba za izvedbo javnih naročil (članica za področje javnega naročanja)

Irena Štokelj, univ. dipl. prav., svetovalka za javna naročila, zaposlena na Občinski upravi Občine Ajdovščina, ki ima 10 let delovnih izkušenj na področju javnih naročil, sofinanciranih iz kohezijskih in strukturnih skladov, in urejanja obligacijsko pravnih razmerij. Poleg tega ima tudi 7 let delovnih izkušenj na stvarnopravnem področju premoženja

v lasti občine. V okviru projekta bo odgovorna za izvedbo javnega naročila v skladu z zahtevami Kohezijske politike in NOO. Njene reference so: priprava, vodenje in izvedba postopkov javnih naročil, kot npr. gradnja komunalne infrastrukture za varovanje povodja reke Vipave – kanalizacija Budanje, gradnja in dobavo opreme za osnovno šolo Ajdovščina in osnovno šolo Šturje, otroškega vrtca Ajdovščina, Centra za tretje življenjsko obdobje, ter za vzdrževanje in gradnjo ostale javne infrastrukture v lasti Občine Ajdovščina (kanalizacije, ceste, javna razsvetljava...), svetovanje in priprava dokumentacije ter pomoč pri izvedbi javnih naročil za potrebe zavodov in javnega podjetja v lasti Občine Ajdovščina in njenih krajevnih skupnosti, reševanje revizijskih zahtevkov ipd.

Z vidika usposobljenosti kadrov, ki so vključeni v izvedbo projekta, je projekt izvedljiv. Kadri razpolagajo z ustreznimi strokovnimi znanji.

11.3.1.2 Zmogljivosti investitorja za izvedbo projekta

1. Tehnična zmogljivost

Za izvedbo projekta bosta zadolžena Oddelek za gospodarstvo in razvoje zadeve ter Oddelek za gospodarske javne službe in investicije v sodelovanju z Uradom župana. V obeh oddelkih je zaposlena usposobljena ekipa inženirjev potrebnih za izpeljavo projekta (16 zaposlenih od tega 4 gradbeni inženirji). Javno naročilo bo izvedla usposobljena ekipa pravnikov in ostalih zaposlenih, ki so zaposleni v Uradu župana (1 oseba specializirana za izvedbo postopkov javnega naročanja). Strokovna skupina, odgovorna za pripravo in izvedbo projekta, je predstavljena v točki 11.3.1.1 tega dokumenta.

Za izvedbo projekta bo potreben pretežno kader z najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo gradbene smeri oziroma druge tehnične smeri z večletnimi izkušnjami pri vodenju manj zahtevnih objektov nizkih gradenj. Poleg tehničnega znanja so pomembna znanja in izkušnje na pravnem, finančnem, ekonomskem področju, na področju komuniciranja ter na področju vodenja projektov. Še posebej so pomembne izkušnje z uspešnim vodenjem projektov, ki so bili financirali iz kohezijskih sredstev v pretekli in sedanjih perspektivi.

Strokovna znanja, potrebna za izvedbo projekta (tehnična zmogljivost)	Število zaposlenih z ustreznim strokovnim znanjem, dodeljenih projektu	Število dodatnih zaposlitev z ustreznim strokovnim znanjem, ki bo dodeljeno projektu
Administrativna ekonomska znanja	1	/
Gradbeno inženirska znanja	1	/
Pravna znanja	1	/
Finančno računovodska znanja	1	/
Znanja s področja komuniciranja in druga znanja	1	/
Znanja s področja vodenja projektov	1	/

Ocenjujemo, da bo za uspešno realizacijo na projektu aktivno sodelovalo 6 oseb z navedenimi izkušnjami, in sicer z ustreznim znanjem, ki so že zaposleni pri investitorju (po 1 oseba s posameznega področja: administrativno ekonomska znanja, gradbeno inženirska znanja, pravna znanja, finančno računovodska znanja, znanja s področja komuniciranja in druga znanja ter znanja s področja vodenja projekta). Kader, ki bo angažiran na projektu, je že zaposlen v upravi Občine Ajdovščina. Odgovorne osebe so s svojimi referencami v preteklosti že uspešno izpeljale vsebinsko enake projekte.

2. Pravna zmogljivost

Upravičenec oziroma nosilec projekta je Občina Ajdovščina, t.j. Organ lokalne samouprave po Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS). Organizirana je po ZLS in je temeljna lokalna samoupravna skupnost prebivalcev naselij, ki so povezana zaradi skupnih potreb in interesov njihovih prebivalcev. Na podlagi navedenega zakona ima spodobnosti in

pristojnosti urejati zadeve iz svoje izvirne pristojnosti. Sedež občine je v Ajdovščini, in sicer na naslovu Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina.

Občina Ajdovščina je lokalna skupnost, ki ji ustava v prvem odstavku 139. člena podeljuje pravni status temeljne samoupravne lokalne skupnosti, kar hkrati pomeni, da občini podeljuje pravni položaj, njenim prebivalcem pa pravice, da v njej uresničujejo lokalno samoupravo. Delovanje Občine Ajdovščina določa Statut Občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 44/12, 85/15, 8/18 in 38/18). Statut je temeljni dokument delovanja Občine Ajdovščina. Določa območje Občine Ajdovščina, njen status in simbole, praznik, priznanja ter nagrade, temeljna načela za njeno organizacijo in delovanje, oblikovanje in pristojnosti njenih organov, imena in območja ožjih delov Občine Ajdovščina, njihov status ter njihovo organizacijo in delovanje, neposredne oblike odločanja občanov, premoženje in financiranje Občine Ajdovščina ter njene splošne in druge akte.

V okviru Urada župana na Občini Ajdovščina so zaposlene osebe s pravnim znanjem (pravniki), ki opravljajo naslednje naloge: nudijo pravno svetovanje občinski upravi, pregledujejo predloge predpisov z vidika skladnosti s pravili, vodijo zadeve in postopke na drugi ravni, pripravljajo predpise in druga gradiva za seje sveta in njegovih delovnih teles, ki spadajo v delovno področje urada župana, nudijo pravno pomoč in skrb za pravno pravilnost aktov ter pogodb in izvaja pravne zadeve za potrebe občine, zagotavlja strokovno podporo oddelkom pri urejanju lastniških zadev, zagotavlja strokovno podporo pri pripravi podlag za predajo objektov v upravljanje, zagotavlja strokovno podporo pri pripravi in izvajanju postopkov javnih naročil ipd.

Oseba za področje javnih naročil je zaposlena v Uradu župana na Občini Ajdovščina; njene naloge so sledeče:

- vodenje postopkov javnih naročil v občinski upravi ter spremljanje in evidentiranje izvedenih javnih naročil;
- svetovanje javnim zavodom in javnemu podjetju v zvezi z javnim naročanjem;
- vodenje evidence javnih naročil v občinski upravi;
- spremljanje zakonodaje s področja dela;
- vodenje in odločanje v zahtevnih upravnih postopkih;
- vodenje najzahtevnejših upravnih postopkov;
- organiziranje medsebojnega sodelovanja in usklajevanja dela in sodelovanja z drugimi organi;
- sodelovanje pri oblikovanju sistemskih rešitev in drugih najzahtevnejših gradiv;
- samostojna priprava zahtevnih analiz, razvojnih projektov, informacij, poročil in drugih zahtevnih gradiv;
- samostojno opravljanje drugih zahtevnejših nalog s področja dela in po naročilu predpostavljenega.

3. Finančna zmogljivost

Ustava, na podlagi katere je bil sprejet Zakon o fiskalnem pravilu (ZFisP), v drugem odstavku 148. člena določa, da morajo biti vsi prihodki in izdatki proračunov države srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja ali pa morajo prihodki presegati izdatke. Od tega načela se lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo. Institucionalni sektor države zajema tudi občine oziroma občinske proračune. Občina Ajdovščina sodi med srednje velike občine. Občina Ajdovščina je imela v letu 2022 presežek prihodkov nad odhodki v višini 16.264.697 EUR v bilanci prihodkov in odhodkov, in sicer so prihodki v letu 2022 znašali 45.980.291 EUR, odhodki pa 29.715.595 EUR. Investicijski odhodki so znašali 13.326.734 EUR (44,8% vseh odhodkov občine), v povprečju pa so v obdobju 2018-2022 znašali 10.053.350 EUR letno (40,9% vseh odhodkov občine). Likvidnost poslovanja občine, ki zagotavlja uspešno financiranje in izvedbo projekta, bo Občina Ajdovščina zagotovila tako, da bo s pomočjo likvidnostnega načrta skrbno načrtovala svoje prejemke in izdatke in tako stalno zagotavljala kritje za zapadle obveznosti. Hkrati ima občina v proračunu za leto 2023 in v NRP za obdobje 2024-2027 zagotovljena zadostna sredstva za nemoteno izvedbo projekta. Predmetni projekt, po velikosti, predstavlja za občino večji projekt. V letu 2024 znaša po sprejetem Odloku o rebalansu proračuna Občine Ajdovščina za leto 2024, ki je bil sprejet na redni seji Občinskega sveta Občine Ajdovščina dne 07.03.2024 (Uradni list RS, št. 11/23) planirana višina prihodkov 43.986.442 EUR, planirana višina odhodkov pa 51.098.690 EUR, od tega znašajo planirani investicijski odhodki za leto 2023 kar 26.071.020 EUR.

Tabela 13: Finančni podatki Občine Ajdovščina za obdobje 2018-2022.

	2018	2019	2020	2021	2022	Povprečje 2018-2020
Prihodki	18.545.678 €	20.226.726 €	20.129.570 €	22.997.428 €	45.980.291 €	25.575.939 €
Odhodki	23.600.293 €	26.599.499 €	21.151.496 €	21.893.686 €	29.715.595 €	24.592.114 €
Proračunski presežek / primanjkljaj	- 5.054.615 €	- 6.372.773 €	- 1.021.926 €	1.103.742 €	16.264.697 €	983.825 €
Investicijski odhodki	9.885.474 €	11.942.555 €	7.645.570 €	7.466.415 €	13.326.734 €	10.053.350 €
% investicijskih odhodkov glede na celotni proračun	41,9%	44,9%	36,1%	34,1%	44,8%	40,9%
Domače zadolževanje	4.209.623 €	4.904.163 €	3.589.050 €	- €	- €	2.540.567 €
Dolgoročne obveznosti iz financiranja na dan 31.12.	10.035.195 €	13.755.662 €	15.954.515 €	14.215.526 €	993.608 €	/
Odplačilo domačega dolga	880.829 €	1.162.321 €	1.390.196 €	1.738.989 €	13.221.918 €	3.678.851 €
% odplačila dolgov glede na prihodke	4,7%	5,7%	6,9%	7,6%	28,8%	14,4%
Neto zadolževanje (na račun financiranja)	3.328.794 €	3.720.467 €	2.198.853 €	1.738.989 €	13.221.918 €	1.142.559 €
Stanje sredstev na računih dne 31.12.	2.859.778 €	228.846 €	1.405.774 €	635.247 €	3.813.305 €	/

Vir: Ajpes - Letna poročila in Zaključni računi Občine Ajdovščina.

4. Upravna zmogljivost

Organiziranost občinske uprave, ki je bila s strani Občinskega sveta Občine Ajdovščina sprejeta s sprejemom Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Ajdovščina januarja 2017 (Uradni list RS, št. 6/17 in 38/19), omogoča fleksibilnost, predvsem pri izvedbi projektnih nalog ter prispeva k učinkovitejšemu delovanju uprave in s tem realizaciji zastavljenih ciljev na strateških in posameznih področjih. Občinska uprava je sestavljena iz notranjih organizacijskih enot, in sicer:

- urad župana
- oddelek za družbene dejavnosti
- oddelek za prostor
- oddelek za finance
- oddelek za gospodarske javne službe in investicije
- oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve

V okviru uprave na strokovnih področjih delujejo štirje oddelki, ki opravljajo sorodne in povezane naloge posameznega temeljnega področja delovanja občine–Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve, Oddelek za gospodarske javne službe in investicije, Oddelek za družbene dejavnosti, Oddelek za okolje in prostor ter Urad župana. Ključni organizacijski enoti za izvedbo predmetnega projekta, v sodelovanju z drugimi organizacijskimi enotami občinske uprave, sta Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve ter Oddelek za gospodarske javne službe in investicije.

Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve deluje kot organizacijska enota v okviru Občinske uprave Občine Ajdovščina. Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve opravlja naloge s področja:

- vodenja, organiziranja in koordiniranja dela razvojnih projektov občine,
- načrtovanja in pospeševanja razvoja podeželja in kmetijstva,
- načrtovanja in pospeševanja razvoja turizma,
- turistično informacijskega centra,
- načrtovanja in pospeševanja razvoja gospodarstva in podjetništva,
- regionalnih razvojnih nalog,
- sodelovanja z drugimi razvojno naravnanimi organi in inštitucijami,
- priprave, vodenja in izvedbe evropskih projektov,
- priprave strateških dokumentov s področja dela tega oddelka,
- priprave predpisov in drugih gradiv za seje sveta in njegovih delovnih teles, ki spadajo v delovno področje tega oddelka,
- planiranja in nadzora nad porabo proračunskih sredstev z delovnega področja tega oddelka,
- državnih pomoči, ki spadajo v delovno področje tega oddelka,

- ki po naravi dela spadajo v področje dela tega oddelka ter naloge po navodilu župana in direktorja občinske uprave.

Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve opravlja tudi naloge, ki po naravi dela spadajo v področje dela tega oddelka ter naloge po navodilu župana in direktorja občinske uprave. Na oddelku so zaposleni kadri z znanji s področja razvojnega načrtovanja, vodenja in upravljanja projektov, administrativno tehničnih znanj s področja pridobivanja in uspešnega črpanja evropskih sredstev ter strokovnih znanj (področje turizma ipd.) ter druge vrste. Na oddelku je poleg vodje oddelka Janeza Furlana zaposlenih še 8 oseb.

Oddelek za gospodarske javne službe in investicije deluje kot organizacijska enota v okviru Občinske uprave Občine Ajdovščina. Oddelek za gospodarske javne službe in investicije opravlja naloge s področja:

- vodenja in finančnega spremljanja investicij in zagotavljanja gospodarnosti investicij,
- usklajevanja in nadzora nad investicijami posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov proračuna,
- vodenja in finančnega spremljanja investicij, sofinanciranih iz EU in/ali državnih sredstev,
- razvoja, načrtovanja in pospeševanja gospodarskih javnih služb,
- strokovnega nadzora in financiranja gospodarskih javnih služb,
- vzdrževanja javne komunalne infrastrukture ter drugih objektov in naprav,
- vzdrževanja poslovnih objektov, stanovanj in drugih stavb,
- učinkovite rabe energije,
- načrtovanja in usklajevanja nalog krajevnih skupnosti,
- priprave predpisov in drugih gradiv za seje sveta in njegovih delovnih teles, ki spadajo v delovno področje oddelka,
- planiranja in nadzora nad porabo proračunskih sredstev s svojega delovnega področja,
- državnih pomoči, ki spadajo v delovno področje tega oddelka.

Oddelek za gospodarske javne službe in investicije opravlja tudi druge naloge, ki po naravi dela spadajo v področje dela tega oddelka ter naloge po navodilu župana in direktorja občinske uprave. Na oddelku so zaposleni kadri z znanji s področja razvojnega načrtovanja, vodenja in upravljanja projektov, ekonomsko-finančnega področja, administrativno tehničnih znanj s področja pridobivanja in uspešnega črpanja evropskih sredstev ter strokovno-tehničnih znanj z različnih tehničnih (gradbena, elektro stroka), strokovnih znanj ter druge vrste. Na oddelku je zaposlenih 6 oseb.

Občina Ajdovščina se lahko izkaže s številnimi referencami in izvedenimi projekti enake ali sorodne vsebine. **Občina Ajdovščina ima številne izkušnje in znanja za pripravo, vodenje in izvedbo projektov sofinanciranih iz nacionalnih, čezmejnih ter transnacionalnih programov.** V zadnjih 10 letih so uspešno prijaviли ter izvedli preko 20 različnih projektov sofinanciranih iz različnih finančnih virov.

11.3.2 Način in postopek izbire ponudnikov oziroma izvajalcev del

Izbor izvajalcev del predvidenih v okviru projekta bo potekal na osnovni veljavne zakonodaje. Razpisna dokumentacija (RD) in sam postopek izbora izvajalcev posameznih del v okviru projekta bo potekal skladno z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3). Za pripravo razpisne dokumentacije (RD) in izvedbo javnih naročil (JN) oziroma evidenčnih postopkov bo odgovoren investitor v okviru lastnih kadrovskega zmogljivosti.

Predvidena je izvedba JN za izbor izvajalca del protivetrnih zaščitnih pasov. Javno naročilo (JN) bo izvedeno po odprtem postopku, kar pomeni, da bo odprto za vse zainteresirane ponudnike, ki bodo morali predložiti svoje ponudbe na osnovi podanih zahtev iz RD. Zagotovljena bo optimalna izvedba postopka javnega naročanja, ki bo skladna z ZJN-3. Investitor bo objavil JN skladno s časovnim načrtom v svojem imenu in na svoj račun. JN bo investitor objavil na Portalu javnih naročil RS in na spletni strani Občine Ajdovščina. V RD JN bodo podrobno opredeljene zahtevane izkušnje (pri izvedbi podobnih projektov/del in storitev), ki jih bo moral izkazati ponudnik, ter merila za izbor najugodnejšega ponudnika, ob izpolnitvi vseh pogojev iz RD. Od ponudnikov se bo zahtevalo tudi ustrezna

zavarovanja, tako v fazi izbora najugodnejšega ponudnika (zavarovanje/garancija za resnost ponudbe), kakor tudi v času izvedbe (zavarovanje/garancija za dobro izvedbo del ter zavarovanje/garancija za odpravo pomanjkljivosti v garancijskih dobi).

Ostale storitve so bile in bodo oddane v skladu z veljavno zakonodajo.

Na izvedljivost projekta s predvidenimi finančnimi sredstvi in v predvidenem časovnem okviru vpliva tudi sam postopek oddaje posameznega naročila in uspešnosti le-tega. Glede na to, da ima investitor izkušnje z izvedbo JN, je z vidika le-tega projekt izvedljiv. Glede na trenutno stanje na trgu oziroma cene primerljivih posegov in storitev, ki se jih namerava izvajati v okviru tega projekta, investitor predvideva, da z izvedbo JN in z oddajo ostalih naročil ne bo presegal načrtovanih, planiranih sredstev za izvedbo projekta.

Z vidika obsega načrtovanih sredstev je tako projekt izvedljiv pod predpostavko, da bodo ponudbe v okviru predvidenih vrednosti posameznih del in storitev v okviru projekta.

11.3.3 Izvedljivost načrtovanih aktivnosti z vidika ključnih mejnikov

V spodnji tabeli je predstavljena preveritev izvedljivosti aktivnosti z vidika ključnih mejnikov.

Tabela 14: Izvedljivost načrtovanih aktivnosti z vidika ključnih mejnikov.

Ključni mejniki	Aktivnosti in čas trajanja aktivnosti	Realno zastavljeni časovni načrt izvedbe (DA/NE)
Pripravljalna dela		
Investicijska dokumentacija (DIIP, IP)	Izdelana je vsa potrebna dokumentacija.	DA
Projektna dokumentacija (Elaborat)	Izdelana je vsa potrebna dokumentacija.	DA
Mnenja in soglasja	Pridobljena so vsa potrebna mnenja in soglasja.	DA
Prijava projekta na JR MKGP in sklenitev pogodbe o sofinanciranju	03/2024-05/2024	DA
Izvedba Javnega naročila (JN) in ostalih postopov izbora izvajalce posameznih del	05/2024-07/2024	DA
Izvedba projekta		
Izvedba zasaditve protivetrne zaščite	07/2024-04/2025	DA
Izvedba kvalitativnega in kvantitativnega pregleda izvedenih zasaditev	04/2025	DA
Primopredaja in zapisnik o prevzemu izvedenih del	04/2025-05/2025	DA
Nadzor na izvajanjem del	07/2024-05/2025	DA
Predaja izvedenih del namenu	31.05.2025	DA
Poročanje in oddajanje ZzI na MKRR	05/2025-06/2025	DA
Zaključek projekta		
Finančni zaključek projekta in vseh aktivnosti v okviru projekta	30.06.2025	DA
Doseganje kazalnikov učinka in rezultata	30.06.2025	DA
Obdobje obratovanja v ekonomski dobi		
Aktivacija novih osnovnih sredstev	01.07.2025	DA
Spremljanje učinkov v času obratovanja	do 12/2039	DA

11.3.4 Seznam že pridobljene in pregled še potrebne investicijske, projektne in druge dokumentacije

Za potrebe obravnavanega investicijskega projekta je bila že izdelana naslednja investicijska, projektna in druga dokumentacija:

- ⇒ Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP): Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju občine Ajdovščina, ki ga je januarja 2024 izdelalo podjetje NI-BO Robert Likar s.p., Vipavska cesta 17, 5270 Ajdovščina.
- ⇒ Elaborat zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov v Občini Ajdovščina, ki ga je izdelal Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Tolmin (datum izdelave: marec 2024).

V skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) je za potrebe obravnavanega investicijskega projekta vključno s tem dokumentom (t.j. IP) izdelana vsa potrebna investicijska dokumentacija (DIIP in IP).

Potrebna investicijska dokumentacija (ID)	Odgovorni za izdelavo	Predviden rok
Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP)	Občina Ajdovščina	že izvedeno
Investicijski program (IP)	Občina Ajdovščina	v teku

Za izvedbo projekta ni potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, saj gre za zasaditev posameznih dreves in grmičevja/grmovnic. Pridobljena so vsa potrebna mnenja in soglasja za izvedbo projekta.

Po izvedbi projekta se bo izvedlo primopredajo izvedenih del ter izdalo se bo zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.

Potrebna projektna oz. druga dokumentacija	Odgovorni za izdelavo	Predviden rok
Elaborat zasaditve in vzdrževanja protivetrnih pasov	Občina Ajdovščina	že izvedeno

Za izvedbo projekta je potrebno pripraviti še razpisno dokumentacijo (RD) za izvedbo javnega naročila (JN), in sicer:

- ⇒ RD za izvedbo JN za izbor izvajalca del protivetrnih zaščitnih pasov (izvedba je predvidena: 05/2024-07/2024)

Za izdelavo RD bo zadolžen investitor Občina Ajdovščina.

Potrebna razpisna dokumentacija (RD)	Odgovorni za izdelavo	Predviden rok
RD za izvedbo JN za izbor izvajalca del protivetrnih zaščitnih pasov	Občina Ajdovščina	05/2024-07/2024

11.3.5 Način končnega prevzema, vzpostavitev obratovanja in upravljanja investicijskega projekta ter način in pristojnosti vzdrževanja med obratovanjem

Izvajalec del bo v okviru izvedbene pogodbe po dokončanju del pisno zaprosil naročnika (Občino Ajdovščina) za kakovostni pregled izvedenih del, ki bo potekal v navzočnosti nadzornega organa in pristojnega kmetijsko-gozdarskega zavoda. Po zaključenem pregledu bodo pogodbene stranke sestavile zapisnik, v katerem bodo natančno ugotovile:

- ⇒ ali so dela izvedena po pogodbi, predpisih in pravilih stroke;
- ⇒ eventualna odstopanja, morebitne pomanjkljivosti, napake, več dela ipd.;
- ⇒ katera dela je izvajalec dolžan na svoje stroške dodelati, popraviti ali znova izvesti in v kakšnem roku mora to storiti.

V kolikor bo iz zapisnika razvidno, da mora izvajalec del določena dela še dokončati, popraviti ali jih takoj ponovno izvesti, pa tega ne bo storil v dogovorjenem roku, bo imel naročnik možnost angažirati drugega izvajalca, ki bo dela

izvedel na izvajalčev račun, plačilo pa bo izvedeno z unovčitvijo bančne garancije/zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

Po odpravi napak iz predhodnega kvantitativnega in kvalitativnega pregleda izvedenih del bo opravljan končni pregled izvedenih del ter predaja izvedenih del, na podlagi katere bo ponovno sestavljen zapisnik ter predana bo vsa zahtevana dokumentacija, poročila, dokazila itd. S strani izvajalca del bo ob primopredaji predano ustrezno zavarovanje/garancijo za odpravo napak v garancijski dobi. O dokončanju in prevzemu del bodo pooblaščenici predstavniki pogodbenih strank sestavili primopredajni zapisnik, ki ga bo potrdil tudi prisojni kmetijsko-gozdarski zavod.

Po prevzemu del bo Občina Ajdovščina, kot upravljavec, vzpostavila način in pristojnosti vzdrževanja izvedenih protivetrnih pasov (zaščite) v okviru projekta. Odgovorna bo za pokrivanje vseh tekočih stroškov vzdrževanja, s posebnim poudarkom na prvih 5 let, da se zasajena drevesa in grmičevje zaraste, ter tudi vseh strokov investicijskega vzdrževanja, t.j. nadomestitve morebitno odmrlih dreves, grmovnic ipd. Za vzdrževanje nove protivetrne zasaditve bo zaupala javnemu podjetju KSD d.o.o. Ajdovščina, ki že vzdržuje primerljive zelene površine na območju občine in ima za to zaposlen ustrezen kader. Občina Ajdovščina še ne upravlja s tako obsežnimi površinami protivetrnih zasaditev, zato bo letno pripravljala poročila o njihovem stanju ter potrebnih stroških za njihovo vzdrževanje. Na osnovni tega se bo pripravilo predloge za morebitne spremembe oziroma potrebne ukrepe. Občina Ajdovščina je kot lastnik in upravljavec dolžna spremljati učinke ves čas trajanja ekonomske dobe projekta oziroma v skladu s predpisi.

11.3.6 Kazalniki spremljanja uresničevanja ciljev projekta in način spremljanja

Fizični ter finančni in ekonomski kazalniki za spremljanje zastavljenih ciljev in ciljne vrednosti se bodo spremljali za čas trajanja projekta, ob zaključku projekta ter v obravnavani ekonomski dobi projekta na nivoju investitorja, t.j. Občine Ajdovščina.

Tabela 15: Ciljne vrednosti fizičnih ter finančnih in ekonomskih kazalnikov za spremljanje projekta.

Kazalniki spremljanja učinkov in ciljev projekta	Ciljna vrednost
Fizični kazalniki (kazalniki učinka in rezultata)	
Dolžina protivetrnih zaščitnih pasov (v m)	23.185 m
Površina območja protivetrne zaščite (v ha)	869,39 ha
Površina vplivnega območja protivetrne zaščite (v ha)	443,04 ha
Površina odprtih kmetijskih zemljišč na vplivnem območju protivetrne zaščite (v ha)	277,76 ha
Delež površine odprtih kmetijskih zemljišč v vplivnem območju protivetrne zaščite (v %)	62,69%
Finančni in ekonomski kazalniki	
Vrednost projekta po tekočih cenah brez DDV	798.439,81 EUR
Vrednost projekta po tekočih cenah z DDV	974.096,58 EUR
Vrednost upravičenih stroškov projekta	941.279,04 EUR
Višina sofinanciranih upravičenih stroškov projekta	927.368,51 EUR
Finančna neto sedanja vrednost projekta brez sofinanciranja (FNPV)	-1.717.718,72 EUR
Finančna neto sedanja vrednost projekta s sofinanciranjem (donos lastnega kapitala) (FNPV/K)	-826.018,23 EUR
Finančna interna stopnja donosa projekta brez sofinanciranja (FIRR)	<0,0% (ni izračunljiva)
Finančna interna stopnja donosa projekta s sofinanciranjem (donos lastnega kapitala) (FIRR/K)	<0,0% (ni izračunljiva)
Finančni koeficient relativne koristnosti (f K/S)	0,0000
Ekonomska neto sedanja vrednost projekta (ENPV)	2.003.711,54 EUR
Ekonomska interna stopnja donosa (EIRR)	20,86%
Ekonomski koeficient relativne koristnosti (e K/S)	4,0532

Finančni in ekonomski kazalniki obravnavanega projekta se bodo spremljali v obravnavanem referenčnem, ekonomskem obdobju. Podrobneje so finančni in ekonomski kazalniki projekta predstavljeni v finančni in ekonomski analizi, in sicer v poglavju 14 tega dokumenta.

Odgovorna oseba investitorja, predvidena za poročanje, bo za čas trajanja projekta in po njegovi izvedbi pripravila:

Vsebinsko in finančno Poročilo o izvajanju projekta

Poročilo o izvajanju projekta bo pripravljeno skladno s 15. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16). Za čas trajanja izvedbe projekta se bo pripravilo vmesna in letna poročila. V posameznem poročilu bo predstavljen osnovni namen in cilji projekta, vsebinski potek projekta, primerjava med planiranim in dejanskim časovnim načrtom izvedbe projekta, med planiranimi in dejanskimi investicijskimi stroški, med planiranimi in dejanskimi viri financiranja investicijskih stroškov ipd. Ciljna vrednost celotnega projekta v času izdelave tega dokumenta je predstavljena v predhodni tabeli. V okviru poročila se bo ugotovilo odstopanja od kazalnikov, tako fizičnih kot tudi finančnih, ter vzroke in posledice teh odmikov. Predstavilo se bo tudi ukrepe, s katerimi se bo ugotovljene odmike odpravilo. Ob ugotovitvi večjih odstopanj v ključnih spremenljivkah projekta bo potrebno takojšnje ukrepanje ter se bo o tem obvestilo tudi predvidenega sofinancerja MKGP. V tem primeru bo potrebno tudi pisno opisati vzroke in posledice ugotovljenih odmikov od načrtovanih fizičnih in finančnih kazalnikov ipd.

Poročilo o izvajanju projekta bo strokovna osnova za odločitev tudi o morebitni novelaciji investicijske dokumentacije (v kolikor je večje odstopanje ključnih spremenljivk projekta) in usklajevanja podatkov v načrtu razvojnih programov veljavnega proračuna občine. O vseh odstopanjih in spremembah se bo sproti obveščalo tudi MKGP.

Ob zaključku projekta in v roku 30ih dni po plačilu zadnjega zahtevka za sofinanciranje se bo pripravilo Končno poročilo o izvajanju projekta.

Poročilo o spremljanju učinkov projekta

Poročilo o spremljanju učinkov projekta bo pripravljeno skladno s 16. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16). Poročilo bodo pripravile strokovne službe občine, ki bodo zadolžene za upravljanje in vzdrževanje protivetrnih pasov izvedenih v okviru tega projekta. Le-tega se bo z ostalimi odgovornimi osebami proučilo ter na njegovi podlagi pripravilo predlog za morebitne potrebne ukrepe. Vsebovalo bo analizo in primerjavo letnih stroškov obratovanja in vzdrževanja z vrednostmi, podanimi v zadnji investicijski dokumentaciji, na podlagi katerih je bil izveden tudi izračun za določitev pomoči skupnosti.

11.3.7 Vrednotenje investicijskega projekta

Učinke izvedbe projekta bo moč neposredno spremljati in jih z doseženimi rezultati tudi vrednotiti na podlagi predhodno predstavljenih kazalnikov (poglavje 11.3.6).

Posredno pa bo pozitiven učinek projekta viden tudi na kvalitetnejših pogojih za izvajanje kmetijske dejavnosti območja ter na samo izboljšanje biodiverzitete kmetijske krajine ter s tem na krepitvi biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina, saj protivetrni zaščitni pas poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi sam življenjski prostor za prostoživeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane. S tem se bo pozitivno pripomoglo k prilagajanju na podnebne spremembe ter k zmanjšanju okoljskih škod, ki jih je v preteklosti prinesla močna/orkanska burja na kmetijskih zemljišč in samem pridelku. Navedeno pa bo posledično vplivalo tudi na kvalitetnejše življenjske, bivanjske in delovne pogoje vseh prebivalcev občine, regije ter tudi nenazadnje države. Vse družbeno ekonomske koristi so podrobneje predstavljene v poglavju 13.4.

11.3.7 Sklep analize izvedljivosti

Časovni načrt, odgovorne osebe za izvedbo projekta ter sama organizacija izvedbe projekta so zastavljeni tako, da bo v celoti možna izvedba projekta v predvidenih časovnih rokih in v predvidenem obsegu.

Investicijski projekt ima jasno časovno in upravljavsko strukturo. Poleg tega so rešena bistvena vprašanja pripravljalne faze vezana na prostorsko planiranje in lastništvo ter pripravo vseh ustrezne dokumentacije in pridobitve vseh dovoljenj, mnenj in soglasij, zato menimo, da je projekt s tega vidika realen in izvedljiv.

12 NAČRT FINANCIRANJA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

V tem poglavju podrobneje predstavljamo predvidene vire financiranja investicijskega projekta ter njegovo finančno konstrukcijo. V skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) so predvideni viri financiranja projekta predstavljeni po tekočih cenah.

Viri financiranja za izvedbo projekta bodo zagotovljeni iz:

- ⇒ lastnih proračunskih sredstev Občine Ajdovščina v skupni višini 46.728,07 EUR; ter
- ⇒ javnih virov RS (RS, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), in sicer s pridobitvijo nepovratnih sredstev, v okviru 1. JR za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, v skupni višini 927.368,51 EUR, od tega 695.526,39 EUR iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in 231.842,12 EUR iz proračuna Republike Slovenije.⁵

V tabelah v nadaljevanju so najprej prikazani viri in dinamika financiranja investicijskega projekta po letih z vidika Občine Ajdovščina, t.j. glede na dinamiko nastajanja investicijskih stroškov na projektu (dejanskih odlivov investitorja Občine Ajdovščina, ki predstavljajo proračunska sredstva, ki jih mora Občina Ajdovščina zagotoviti v lastnem proračunu in NRP po letih nastajanja investicijskih stroškov, da lahko uspešno izvede projekt).

Tabela 16: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika Občine Ajdovščina po tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	8.397,58 €	38.330,49 €	46.728,07 €	4,8%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	153.171,65 €	774.196,86 €	927.368,51 €	95,2%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	114.878,74 €	580.647,65 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	38.292,91 €	193.549,21 €	231.842,12 €	23,8%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	161.569,23 €	812.527,35 €	974.096,58 €	100,0%

⁵ V okviru 1. JR za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev (Uradni list RS, št. 124/23) znašajo skupna razpisana nepovratna sredstva 1.000.000,00 EUR.

Skladno s prvim odstavkom 74.f člena Uredbe o izvajanju ukrepa naložbe v osnovna sredstva in podukrepa podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 104/15, 32/16, 66/16, 14/17, 38/17, 40/17–popr., 19/18, 82/18, 89/20, 152/20, 121/21, 11/22, 155/22, 12/23, 50/23 in 103/23) se podpora za predmetni ukrep dodeli v obliki poenostavljenega stroška in znaša 4.000,00 EUR na 100,0 m zasaditve protivetrne zaščite. V okviru tega projekta bi glede na predmetni pogoj znašala podpora 927.400,00 EUR (4.000 EUR * 23.185 m zasaditve). Skladno z drugim odstavkom 74.f člena iste Uredbe pa se v primeru, da je upravičenec javni naročnik, in da upravičenec še ni izvedel JN do vložitve vloge na JR MKGP, vrednost podpore določi na podlagi vrednosti ponudbe (v našem primeru smo upoštevali vrednost projektantskega popisa del, izdelanega v okviru Elaborata zasaditve marca 2024) t.j. 927.368,51 EUR, kar je manj kot 927.400,00 EUR kolikor lahko znaša maksimalna podpora/sofinanciranje projekta.

Tabela 17: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika Občine Ajdovščina, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, po tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
UPRAVIČENI STROŠKI	155.469,23 €	785.809,81 €	941.279,04 €	96,6%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	114.878,74 €	580.647,65 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	38.292,91 €	193.549,21 €	231.842,12 €	23,8%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	2.297,58 €	11.612,95 €	13.910,53 €	1,4%
NEUPRAVIČENI STROŠKI	6.100,00 €	26.717,54 €	32.817,54 €	3,4%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	- €	- €	- €	0,0%
Proračun Republike Slovenije	- €	- €	- €	0,0%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	6.100,00 €	26.717,54 €	32.817,54 €	3,4%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	161.569,23 €	812.527,35 €	974.096,58 €	100,0%

V spodnjih tabelah pa je predstavljena dinamika in viri financiranja z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevkov za izplačilo na MKGP. Iz spodnjih tabel je razvidno, da Občina Ajdovščina predvideva izstaviti na MKGP le en zahtevek za izplačilo v letu 2025, in sicer do 30.06.2025, in da bodo predvidena nepovratna sredstva v celoti izplačana v letu 2025. Posledično bo morala Občina Ajdovščina v letu 2024 v celoti kriti tako upravičene kot tudi neupravičene stroške, ki bodo nastali na projektu v letu 2024. Upravičene stroške iz leta 2024 bo Občina Ajdovščina dobila sofinancirane v letu 2025, kar pomeni, da bo leta 2025 prejela sredstva za pokrivanje upravičenih stroškov iz leta 2024. Zaradi navedenega smo predvidene sofinancirane upravičene stroške iz leta 2024 (v skupni višini 153.171,65 EUR) v spodnjih tabelah prikazovali v letu 2025, saj bodo takrat pokriti iz proračuna Republike Slovenije in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Tabela 18: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP po tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	8.397,58 €	38.330,49 €	46.728,07 €	4,8%
Nepovratna sredstva EU in SLO (MKGP)	- €	927.368,51 €	927.368,51 €	95,2%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	- €	695.526,39 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	- €	231.842,12 €	231.842,12 €	23,8%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	8.397,58 €	965.699,00 €	974.096,58 €	100,0%

Tabela 19: Viri in dinamika financiranja investicijskega projekta z vidika sofinancerja oziroma oddaje Zahtevka za izplačilo na MKGP, ločeno na upravičene in neupravičene stroške, po tekočih cenah, v EUR z DDV.

Viri financiranja	Leto		SKUPAJ Z DDV	
	2024	2025	EUR	%
UPRAVIČENI STROŠKI	2.297,58 €	938.981,46 €	941.279,04 €	96,6%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	- €	695.526,39 €	695.526,39 €	71,4%
Proračun Republike Slovenije	- €	231.842,12 €	231.842,12 €	23,8%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	2.297,58 €	11.612,95 €	13.910,53 €	1,4%
NEUPRAVIČENI STROŠKI	6.100,00 €	26.717,54 €	32.817,54 €	3,4%
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)	- €	- €	- €	0,0%
Proračun Republike Slovenije	- €	- €	- €	0,0%
Lastni proračunski viri OBČINA AJDOVŠČINA	6.100,00 €	26.717,54 €	32.817,54 €	3,4%
SKUPAJ VIRI FINANCIRANJA	8.397,58 €	965.699,00 €	974.096,58 €	100,0%

13 PROJEKCIJA PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA TER DRUŽBENO-EKONOMSKIH (CBA/ASK) KORISTI PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

13.1 Ekonomska doba

V okviru finančne in ekonomske analize smo upoštevali ekonomsko dobo 15 let, in sicer od leta 2024 do leta 2039. Kot bazično leto smo upoštevali leto 2024, ko so pričeli nastajati investicijski stroški. Referenčno/ekonomsko dobo 15 let smo določili na podlagi tabele 2.1 »European Commission's reference periods by sector« v dokumentu »Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020« (European Commission, december 2014) ter na podlagi Priloge 1: Referenčno obdobje iz člena 15(2) Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014, ki za področje »Druge storitve« določa referenčno obdobje od 10 do 15 let.

13.2 Projekcija prihodkov projekta v ekonomski dobi

Predvidevamo, da bo investicijski projekt (njegov rezultat) pri svojem poslovanju lahko investitorju/lastniku in prihodnjemu upravljavcu, t.j. Občini Ajdovščina, lahko ustvarjal naslednje **vrste poslovnih prihodkov**:

- ⇒ enkratne prihodke ter
- ⇒ prihodke iz obratovanja projekta.

V izračunih smo upoštevali le neposredne/direktne prihodke projekta po metodi prirasta (inkrementalni metodi), ki temelji na primerjavi prihodkov v scenariju »z investicijo« s prihodki v scenariju »brez investicije« oziroma kadar projekt zajema nova sredstva se za prihodke upošteva prihodke nove naložbe skladno s točko 3 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014, kar pomeni, da so v finančni analizi upoštevani le dodatno nastali prihodki zaradi izvedbe projekta. V izračunih nismo upoštevali prihodkov, ki bi ravno tako nastajali, tudi če ne bi izvedli projekta.

13.2.1 Enkratni prihodki

Investicijski projekt ne prinaša nobenih enkratnih prihodkov, kar je razvidno tudi iz same finančne konstrukcije projekta v poglavju 12 tega dokumenta, saj bo le-ta v celoti financiran iz lastnih, proračunskih sredstev Občine Ajdovščina in s pridobitvijo nepovratnih sredstev s prijavo projekta na 1. JR MKGP za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev.

13.2.2 Prihodki iz obratovanja investicijskega projekta

Prihodki iz obratovanja niso predvideni.

13.3 Projekcija odhodkov projekta v ekonomski dobi

Pri projekciji odhodkov investicijskega projekta smo upoštevali predvidene odhodke/stroške, ki jih bodo morali kriti investitor/lastnik in bodoči upravljavec (t.j. Občina Ajdovščina). Predvidevamo, da bo investicijski projekt pri svojem poslovanju povzročil naslednje **vrste odhodkov/stroškov**:

- ⇒ enkratne odhodke (investicijske stroške) ter
- ⇒ odhodke/stroške iz poslovanja investicijskega projekta.

V izračunih smo upoštevali le neposredne/direktne odhodke/stroške projekta po metodi prirasta (inkrementalni metodi), ki temelji na primerjavi odhodkov/stroškov v scenariju »z investicijo« s stroški v scenariju »brez investicije« oziroma kadar projekt zajema nova sredstva se za odhodke/stroške upošteva odhodke/stroške nove naložbe skladno s točko 3 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014, kar pomeni, da so v finančni analizi upoštevani le dodatno nastali odhodki/stroški zaradi izvedbe projekta. V izračunih nismo upoštevali odhodkov/stroškov, ki bi ravno tako nastajali, tudi če ne bi izvedli projekta.

13.3.1 Investicijski/kapitalski stroški (enkratni odhodki)

Investicijski/kapitalski stroški so stroški začetnih investicijskih vlaganj in nastajajo v času izvajanja projekta. Podrobnejši opis investicijskih/kapitalskih stroškov in dinamika njihovega nastajanja je predstavljena v poglavjih 11.2 in 12 tega dokumenta.

V finančni analizi so upoštevani investicijski stroški v stalnih cenah, skladno z določili Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 26/17), z določili, ki jih opredeljuje Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020 (European Commission, december 2014) ter skladno z določili Izvedbene uredbe komisije (EU) št. 2015/207. Glede na to, da je določen del davka na dodano vrednost za investitorja nepovračljiv in predstavlja strošek projekta, so investicijski stroški predstavljeni oziroma upoštevani z vključenim DDV.

13.3.2 Odhodki/stroški iz poslovanja

Predvidevamo, da bo projekt povzročil pri svojem obratovanju naslednje **vrste odhodkov/stroškov iz poslovanja**:

- ⇒ operativni odhodki/stroški iz obratovanja ter
- ⇒ stroške amortizacije.

13.3.2.1 Operativni odhodki/stroški iz obratovanja

Operativne odhodke/stroške smo prikazovali na podlagi t.i. metode prirasta (inkrementalne metode) in smo v analizo vključili le odhodke/stroške, ki se zaradi izvedbe spreminjajo. Pri izračunu dodatnih operativnih odhodkov/stroškov projekta smo upoštevali vidik lastnika/investitorja in upravljavca, t.j. Občine Ajdovščina (Občina Ajdovščina).

Obravnavani projekt bo prinašal naslednje **dodatne operativne odhodke/stroške iz obratovanja**:

1. Dodatni operativni odhodki/stroški vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrnih pasov. Ostali dodatni operativni odhodki/stroški iz obratovanja niso predvideni.

Dodatne operativne odhodke/stroške vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrnih pasov smo ocenili na letni ravni na podlagi strukture predvidenih odhodkov/stroškov za vzdrževanje le-teh. Obsegajo stroške materiala za vzdrževanje, čiščenje in ostalih storitev za vzdrževanje protivetrnega območja, stroške raznovrstnih potrebnih storitev, stroške dela glede na urno postavko ter število ur vzdrževalcev, stroške vzdrževanja grmovnic in drevnin (stroške zalivanja, obrezovanja, zalivanja, morebitnih novih saditev ipd.) itd. Ocenili smo jih na letni ravni za prvih 5 let vzdrževanja in upravljanja po zasaditvi protivetrnih pasov, saj predvidevamo, da bodo to obdobje stroški višji zaradi vzdrževanja novih zasaditev, ter za obdobje od 6 leta do konca ekonomske dobe projekta. Prikaz predpostavk za izračun posamezne vrste operativnih odhodkov/stroškov vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrnih pasov in sam izračun le-teh je predstavljan v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 20: Prikaz dodatnih operativnih odhodkov/stroškov vzdrževanja in upravljanja novih protivetrnih pasov za obdobje od 01.07.2025 do 30.06.2030, v EUR brez DDV in z DDV.

	Obstoječe stanje (scenarij "brez investicije")	Stanje po investiciji (scenarij "z investicijo")	Razlika med scenarijem "z investicijo" in scenarijem "brez investicije"
Operativni odhodki za vzdrževanje in upravljanje novih zasaditev protivetrnih pasov - prvih 5 let			
Površina protivetrnih pasov (v ha)	-	869,4	
Pogostost izvajanja na leto (povprečje) - čiščenje, vzdrževanje, razne košnje itd.	12,0	12,0	
Cena čiščenja, vzdrževanje na ha na 1x storitev (v EUR brez 9,5% DDV)	0,500 €	0,500 €	
Stroški čiščenja in vzdrževanja protivetrnega območja površin na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	5.216,34 €	
Površina protivetrnih pasov (v ha)	-	869,4	
Pogostost izvajanja na leto (povprečje) - grmovnic, saditve, obrezovanje, zalivanje ipd.	24,0	24,0	
Cena urejanja vzdrževanja grmonin in materialni storški na ha na 1x storitev (v EUR brez 9,5% DDV)	3,00 €	3,00 €	
Stroški vzdrževanja grmovnic in drevnin, obrezovanja ipd. na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	62.596,08 €	
Skupaj stroški čiščenja in vzdrževanja novih zasaditev protivetrne zaščite na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	67.812,42 €	67.812,42 €
Skupaj stroški zasaditve novih, uničenih dreves in grmovnic (nadomestitev ovelih) ipd. na leto (v EUR brez 22% DDV) - 2,5% vrednosti zasaditev	- €	19.003,45 €	19.003,45 €
Ocena ostalih stroškov za upravljanje na letni ravni (v EUR brez 22% DDV) - 0,15% vrednosti zasaditev	- €	1.140,21 €	1.140,21 €
Stroški z osnovno 9,5% DDV na letni ravni (v EUR brez DDV)	- €	67.812,42 €	67.812,42 €
Stroški z osnovno 22,0% DDV na letni ravni (v EUR brez DDV)	- €	20.143,66 €	20.143,66 €
Skupaj operativni stroški vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrne zaščite ipd. (v EUR brez DDV)	- €	87.956,08 €	87.956,08 €
Skupaj operativni stroški vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrne zaščite ipd. (v EUR z DDV)	- €	98.829,87 €	98.829,87 €
Odhodki skupaj v ekonomski dobi (od 01.07.2025 do 30.06.2030) v EUR brez DDV	- €	439.780,40 €	439.780,40 €
Odhodki skupaj v ekonomski dobi (od 01.07.2025 do 30.06.2030) v EUR z DDV	- €	488.696,15 €	488.696,15 €

Tabela 21: Prikaz dodatnih operativnih odhodkov/stroškov vzdrževanja in upravljanja novih protivetrnih pasov za obdobje od 01.07.2030 do 31.12.2039, v EUR brez DDV in z DDV.

	Obstoječe stanje (scenarij "brez investicije")	Stanje po investiciji (scenarij "z investicijo")	Razlika med scenarijem "z investicijo" in scenarijem "brez investicije"
Operativni odhodki za vzdrževanje in upravljanje novih zasaditev protivetrnih pasov - po 5 letih do konca ekonomske dobe			
Površina protivetrnih pasov (v ha)	-	869,4	
Pogostost izvajanja na leto (povprečje) - čiščenje, vzdrževanje, razne košnje itd.	12,0	12,0	
Cena čiščenja, vzdrževanje na ha na 1x storitev (v EUR brez 9,5% DDV)	0,500 €	0,500 €	
Stroški čiščenja in vzdrževanja protivetrnega območja površin na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	5.216,34 €	
Površina protivetrnih pasov (v ha)	-	869,4	
Pogostost izvajanja na leto (povprečje) - grmovnic, saditve, obrezovanje, zalivanje ipd.	12,0	12,0	
Cena urejanja vzdrževanja grmonin in materialni storški na ha na 1x storitev (v EUR brez 9,5% DDV)	2,50 €	2,50 €	
Stroški vzdrževanja grmovnic in drevnin, obrezovanja ipd. na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	26.081,70 €	
Skupaj stroški čiščenja in vzdrževanja novih zasaditev protivetrne zaščite na leto (v EUR brez 9,5% DDV)	- €	31.298,04 €	31.298,04 €
Skupaj stroški zasaditve novih, uničenih dreves in grmovnic (nadomestitev ovelih) ipd. na leto (v EUR brez 22% DDV) - 2,5% vrednosti zasaditev	- €	19.003,45 €	19.003,45 €
Ocena ostalih stroškov za upravljanje na letni ravni (v EUR brez 22% DDV) - 0,15% vrednosti zasaditev	- €	1.140,21 €	1.140,21 €
Stroški z osnovno 9,5% DDV na letni ravni (v EUR brez DDV)	- €	31.298,04 €	31.298,04 €
Stroški z osnovno 22,0% DDV na letni ravni (v EUR brez DDV)	- €	20.143,66 €	20.143,66 €
Skupaj operativni stroški vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrne zaščite ipd. (v EUR brez DDV)	- €	51.441,70 €	51.441,70 €
Skupaj operativni stroški vzdrževanja in upravljanja novih zasaditev protivetrne zaščite ipd. (v EUR z DDV)	- €	58.846,62 €	58.846,62 €
Odhodki skupaj v ekonomski dobi (od 01.07.2030 do 31.12.2039) v EUR brez DDV	- €	494.149,33 €	494.149,33 €
Odhodki skupaj v ekonomski dobi (od 01.07.2030 do 31.12.2039) v EUR z DDV	- €	559.042,88 €	559.042,88 €

13.3.2.2 Stroški amortizacije

Amortizacija je strošek, ki nastaja zaradi prenašanja nabavne vrednosti amortiziranega osnovnega sredstva na poslovne učinke in je obračunana kot produkt amortizacijske osnove in amortizacijske stopnje. Stroški amortizacije so izračunani upoštevajoč nabavno vrednost osnovnih sredstev projekta. Letni strošek amortizacije je izračunan s pomočjo podanih amortizacijskih stopenj in amortizacijskih osnov, ki so podane kot nabavne vrednosti posameznih osnovnih sredstev. Datum aktivacije osnovnih sredstev, kakor tudi letni strošek amortizacije, amortizacijske osnove in stopenj, je predstavljen v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 22: Prikaz stroškov letne amortizacije, obračunane amortizacije v ekonomski dobi projekta ter ponderirane življenjske dobe projekta, v stalnih cenah, v EUR z DDV.

	Nabavna vrednost (v EUR z DDV)	Amortizacijska stopnja	Datum aktivacije osnovnih sredstev	Letna amortizacija	Odpisana vrednost v ekonomski dobi	Neodpisana vrednost na dan 31.12.2039	Delež v osnovnih sredstvih	Življenjska doba (v letih)	Ponderirana življenjska doba (v letih)
Zasaditve - protivetrna zaščita	927.368,51 €	3,0%	1.07.2025	27.821,06 €	403.405,30 €	523.963,21 €	97,9%	35,0	34
Ostala dela, ki povečujejo vrednost OS	20.010,53 €	3,0%	1.07.2025	600,32 €	8.704,58 €	11.305,95 €	2,1%	35,0	1
SKUPAJ	947.379,04 €			28.421,37 €	412.109,88 €	535.269,16 €	100,0%		35

Ponderirana življenjska doba projekta (ali tehtana ekonomska življenjska doba sredstev) kot osnova za določitev obdobja projekcije denarnih tokov in izračun ostanka vrednosti se izračunava na način, kot ga določa Evropska investicijska banka v dokumentu *The Economic Appraisal of Investment Projects at the EI*, str. 41–43. Pri tem je ponderirana vrednost posamezne vrste investicijskih izdatkov, ki se ga pomnoži s fizično življenjsko dobo posameznega osnovnega sredstva in tako izračunane zneske sešteje. Rezultat je ponderirana življenjska doba projekta. Pri tem je potrebno ločiti med ekonomsko, fizično in finančno življenjsko dobo projekta. Za izračun ekonomske življenjske dobe projekta oziroma posameznega osnovnega sredstva je potrebno najprej oceniti povprečno fizično življenjsko dobo projekta, ki je opredeljena kot stroškovno tehtano povprečje fizične življenjske dobe posameznih osnovnih sredstev pri normalnem obratovanju in vzdrževanju. Pri tem pa je potrebno za izračun ekonomske življenjske dobe projekta upoštevati še vsa tveganja, ki bi lahko znižala ali povečala fizično življenjsko dobo projekta. Iz predhodne tabele vidimo, da znaša **ekonomsko koristna (ponderirana) življenjska doba projekta 35 let.**

13.4 Projekcija prihodkov in odhodkov projekta na podlagi Analize stroškov in koristi (ekonomske analize)

Družbene učinke projekta je mogoče preverjati s pomočjo ekonomske analize / Analize stroškov in koristi (ASK), kot je določeno v členu 101(1)(e) Uredbe (EU) št. 1303/2013. Na ta način je mogoče vrednotiti ekonomske učinke projekta na različne subjekte. S tega vidika je tovrstna analiza bolj celovita kot sama finančna analiza, ki ocenjuje izpolnjevanje projekta z vidika investitorja/nosilca projekta. Ekonomska ocena se dela iz širšega družbenega vidika in poleg finančnih kazalnikov, ki izhajajo iz finančne analize projekta, zajema tudi ostale parametre kot npr. vpliv na okolje, varnost, zdravje ipd., pri čemer se gleda ne posredne učinke ne smo pri investitorju temveč tudi na širšo družbo. Glede na določila 26. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/206, 54/10 in 27/16) ter glede na to, da je vrednost projekta nižja od 25 mio EUR, podrobnejša multikriterijska analiza ni potrebna.

Investicijski projekt prinaša veliko koristi, ki se jih ne da denarno natančno ovrednotiti, in koristi oziroma izgube, ki jih lahko ovrednotimo v denarju. Cilj CBA (Cost Benefit Analysis) - ASK (Analize stroškov in koristi) je opredeliti in ovrednotiti vse morebitne vplive, kot koristi in kot stroške izvedbe projekta. Pri opredelitvi stroškov in koristi nadgradimo finančno analizo z indirektnimi koristmi, tako da dobimo ekonomsko analizo (CBA/ASK-Analizo stroškov in koristi). Ekonomska analiza je skupno ime za ovrednotenje, pri katerem se upoštevajo vsi ekonomski stroški in vse

ekonomske koristi v družbi. Ekonomska analiza utemeljuje upravičenost izvedbe projekta s širšega družbenega, razvojno-gospodarskega in socialnega vidika. Pri ekonomskem vrednotenju izhajamo iz predpostavke, da je treba vložke v okviru izvedbe projekta opredeliti na podlagi njihovih oportunitetnih stroškov, rezultate pa glede na pripravljenost posameznikov, da jih plačajo. Ekonomsko analizo (CBA/ASK-Analizo stroškov in koristi) delamo na podlagi družbenega vidika. Prilagoditve, ki jih moramo narediti, so: davčni popravki, popravki zaradi eksternalij ter popravke cen (od tržnih do obračunskih cen).

13.4.1 Davčni popravki

Tržne cene vsebujejo tudi davke in prispevke ter nekatera transferna plačila, ki lahko vplivajo na relativne cene. Medtem ko je v nekaterih primerih težko oceniti raven cen brez DDV, se vseeno lahko določijo nekateri splošni približki in odpravijo ta nesorazmerja cen. V ekonomski analizi smo opravili davčni popravek investicijskih stroškov ter prihodkov in odhodkov iz obratovanja, tako da smo v izračunih upoštevali vse vrednosti brez DDV in brez ostalih davkov in prispevkov.

13.4.2 Popravek cen (pretvorba tržnih cen v obračunske cene)

Poleg izkrivljanja davkov in zunanjih učinkov lahko tudi drugi dejavniki prispevajo k odmiku cen od konkurenčnega tržnega, t.j. učinkovitega ravnotežja: monopolne ureditve, trgovinske ureditve, ureditve dela, nepopolne informacije ipd. V vseh teh primerih so opazovane tržne (t.j. finančne) cene zavajajoče in je namesto njih potrebno uporabiti računovodske (fiktivne) cene, ki odražajo oportunitetne stroške vložkov in pripravljenost potrošnikov za plačilo v primeru donosa. Računovodske cene smo izračunali z uporabo konverzijskih faktorjev za finančne cene, ki so predstavljeni v spodnji tabeli, za stroške investicijskih vlaganj, ostanka vrednosti ter operativnih odhodkov/stroškov.

Tabela 23: Prikaz konverzijskih faktorjev za posamezne odhodke/stroške v okviru projekta.

Postavka	CF
Stroškovno osebje	1,00
Ostali zaposleni, nespacificirana znanja	0,70
Storitve	0,95
Material	0,80
Administrativni stroški	0,90
Preostala vrednost naložbe	0,85

Operativni stroški	
Stroški tekočeva vzdrževanja in obratovanja	
Stroškovno osebje	25%
Ostali zaposleni, nespacificirana znanja	50%
Storitve	25%
Skupaj	100%
Konverzijski faktor operativnih stroškov	0,84

Tabela 24: Prikaz investicijskih stroškov glede na vrsto stroška po letih, ki je podlaga za izvedbo popravka cen, ter prikaz izračuna investicijske vrednosti projekta po izvedbi popravka cen, stalne cene, v EUR brez DDV.

Letnica (obdobje) Leto (osp. št.)	SESTAVA INVESTICIJSKIH STROŠKOV								
	Izvedba/vzpostavitev protivetne zaščite (zasaditve)				Stroški ostalih del v okviru projekta				SKUPAJ
	Stroški gradnje / Stroški materiala	Stroški dela	Stroški strokovnega osebja	SKUPAJ	Stroški strokovnega osebja	Stroški materiala (administrativni stroški)	Stroški storitev	SKUPAJ	
	45%	45%	10%	100%	50%	25%	25%	100%	
2024 0	56.497,74 €	56.497,74 €	12.555,05 €	125.550,53 €	3.441,63 €	1.720,82 €	1.720,82 €	6.883,26 €	132.433,79 €
2025 1	285.564,42 €	285.564,42 €	63.458,76 €	634.587,59 €	4.759,41 €	2.379,70 €	2.379,70 €	9.518,81 €	644.106,40 €
SKUPAJ	342.062,15 €	342.062,15 €	76.013,81 €	760.138,12 €	8.201,04 €	4.100,52 €	4.100,52 €	16.402,07 €	776.540,19 €

Letnica (obdobje) Leto (osp. št.)	VREDNOST INVESTICIJSKIH STROŠKOV PRERAČUNANIH GLEDE NA SESTAVO STROŠKA IN KONVERZIJSKI FAKTOR											
	Stroški gradnje / Stroški materiala		Stroški dela		Stroški strokovnega osebja		Stroški materiala (administrativni stroški)		Stroški storitev		SKUPAJ VREDNOST INVESTICIJE	
	Skupaj	z CF	Skupaj	z CF	Skupaj	z CF	Skupaj	z CF	Skupaj	z CF	Skupaj	z CF
		0,80		0,70		1,00		0,90		0,95		
2024 0	56.497,74 €	45.198,19 €	56.497,74 €	39.548,42 €	15.996,68 €	15.996,68 €	1.720,82 €	1.548,73 €	1.720,82 €	1.634,77 €	132.433,79 €	103.926,80 €
2025 1	285.564,42 €	228.451,53 €	285.564,42 €	199.895,09 €	68.218,16 €	68.218,16 €	2.379,70 €	2.141,73 €	2.379,70 €	2.260,72 €	644.106,40 €	500.967,24 €
SKUPAJ	342.062,15 €	273.649,72 €	342.062,15 €	239.443,51 €	84.214,85 €	84.214,85 €	4.100,52 €	3.690,47 €	4.100,52 €	3.895,49 €	776.540,19 €	604.894,04 €

13.4.3 Popravek zaradi eksternalij

Namen te faze je določiti koristi ali stroške zaradi zunanjih dejavnikov, ki niso upoštevani pri finančni analizi npr. stroški in koristi, ki izhajajo iz koristi zaradi vzpostavitve protiveternih pasov zaradi zmanjševanja negativnih vplivov razdiralne moči vetra na zemljo, zemljišča in/ali objekte, t.j. na zmanjšanje škode, koristi ob izboljšanja biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, izboljšanja življenjskega prostora za ljudi in prosto živeče živali, na izboljšanje prihodka in dodane vrednosti iz kmetijske in gozdarske gospodarske dejavnosti ipd., multiplikatorski učinek ali na primer višja kvaliteta okolja in bivanjskega prostora za občane. Praviloma je te koristi in stroške težko ovrednotiti, četudi jih je mogoče določiti. Kot splošno pravilo velja, da je potrebno vse družbeno-ekonomske koristi in stroške, ki se prelivajo od projekta k ostalim subjektom brez nadomestila, v CBA/ASK upoštevati kot dodatek k njegovim finančnim stroškov. Zunanjim vplivom pa je potrebno določiti denarne vrednosti, če je le-to mogoče. Če ni, jih je potrebno opisati z nedenarnimi pokazatelji. Zunanje koristi tako ocenjujemo s kvalitativnega in kvantitativnega vidika. V nadaljevanju so prikazane pozitivne koristi projekta, ki jih je možno denarno ovrednotiti, in koristi, ki jih denarno ne moremo ovrednotiti.

Denarno ovrednotene družbeno-ekonomske koristi izvedbe investicijskega projekta

Ovrednotena družbeno korist	Opis
Multiplikatorski učinek za čas izvedbe projekta	Predvidevamo, da bo na področju gospodarskih učinkov nastal multiplikatorski učinek v času izvajanja projekta kot posledica investicijskih vlaganj v letih 2024 in 2025. Multiplikator je ključni pojem moderne ekonomije in ga opredelimo kot koeficient, ki pove za koliko se bo povečal dohodek, če se povečajo izdatki za investicije. Na takšen način lahko dobimo spremembe v dohodku, ki je posledica izvedbe projekta. Predpostavili smo, da se bo zaradi multiplikatorskega učinka povečala dodana vrednost ter posledično dobičkonosnost izvajalcev del za 5%. Ocenjujemo da bo skupna vrednost te družbeno-ekonomske koristi v ekonomski dobi bo znašala 38.827,01 EUR.
Prihranek na stroških škod zaradi izrednih vremenskih razmer	Predvidevamo, da bo zaradi izvedbe projekta v primeru morebitnih ekstremnih vremenskih razmer (burje kot je bila leta 2012 in povzročila ogromno škodo) prišlo do prihranka stroškov škod zaradi ekstremnih vremenskih razmer. Pri izračunu smo predvidevali, da se bosta v celotni opazovani ekonomski dobi lahko dogodila dva ekstremna dogodka in da zaradi izvedbe protiveternih pasov do tako velike škode ne bo prišlo. Ocenjujemo da bo skupna vrednost te družbeno-ekonomske koristi v ekonomski dobi bo znašala 100.000,00 EUR.
Povečanje vrednosti kmetijskih zemljišč vplivnega območja protiveternih pasov	Predvidevamo, da se bo zaradi izvedbe projekta ter posledično izboljšanje kakovosti kmetijskih zemljišč vplivnega območja protiveternih pasov (443,04 ha), saj bodo manj podvržena vremenskim vplivom in bodo omogočala boljšo pridelavo različnih pridelkov, prišlo v prihodnjih letih tudi do povečanja vrednosti kmetijskega zemljišča na m ² . Za izračun predmetne koristi smo predpostavili, da znaša sedaj povprečna vrednost kmetijskega zemljišča 4,0 eur/m ² (izhaja iz izračuna povprečnih cen kmetijskih zemljišč, ki so trenutno na območju v prodaji). Predpostavili smo, da ko se bodo zasajeni protiveterni pasovi toliko zarasli, da bodo pričeli opravljati svojo osnovno funkcijo (t.j. po letu 2027) bo letna cena kmetijskega zemljišča na m ² naraščala za cca od 2%-4% letno. Predpostavke za izračun družbeno-ekonomske koristi in sam izračun le-teh je predstavljen v tabeli v nadaljevanju. Ocenjujemo da bo skupna vrednost te družbeno-ekonomske koristi v ekonomski dobi bo znašala 620.256,00 EUR.
Dodatni prihodki iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti v občini	Ocenili smo, da se bodo zaradi izvedbe protiveternih pasov dvignili tudi prihodki iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti na območju občine, saj bo prišlo do manjšega uničenja pridelka in gozdov kot posledica vetra (burje) in drugih vremenskih razmer. Zaradi ugodnejših razmer smo predpostavili, da bodo prihodki iz omenjene dejavnosti rastle v prvih letih po zasaditvi po 0,5% letno, do leta 2029 ko naj bi dosegli 2% stopnjo rasti glede na zadnje ocenjene podatke o prihodkih iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti v občini iz leta 2022-glede na zadnje podatke Ajpes o poslovanju gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov. Predpostavke za izračun družbeno-ekonomske koristi in sam izračun le-teh je predstavljen v tabeli v nadaljevanju. Ocenjujemo da bo skupna vrednost te družbeno-ekonomske koristi v ekonomski dobi bo znašala 642.110,75 EUR.
Povečanje dodane vrednosti iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti v občini	Ocenili smo povečanje dodane vrednosti občine iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti zaradi boljše kvalitete kmetijskih zemljišč ter posledično manjših stroškov za njihovo vzdrževanje (ne bo več odnosa zemlje, namakanje bo manjše ipd.). Ocenili smo, da se bo dodana vrednost iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti občine pričela povečevati leta 2026 (in sicer postopoma po letih za 1% letno, do leta 2030, ko smo ocenili, da bo narasla za 5% letno glede na ocenjeno dodano vrednost iz leta 2022-glede na zadnje podatke Ajpes o poslovanju gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov). Predpostavke za izračun družbeno-ekonomske koristi in sam izračun le-teh je predstavljen v tabeli v nadaljevanju. Ocenjujemo da bo skupna vrednost te družbeno-ekonomske koristi v ekonomski dobi bo znašala 475.608,60 EUR.
Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti	Oceno koristi zaradi izvedbe projekta in posledično izboljšanja stanja okolja in biotske raznovrstnosti smo določili na osnovi priročnika Evropske komisije »The Economic Benefits of the Environment Natura 2000 Network«, kjer je navedeno, da znaša povprečna dodana vrednost med 50 EUR in 20.000

	EUR na ha revitaliziranih naravnih površin. V okviru projekta se bo uredilo 869,39 ha območja protivetrnih pasov, ki so sedaj zaradi vetra degradirani, zato ocenjujemo, da bo dodana vrednost zaradi boljšega stanja okolja in biotske raznovrstnosti na letni ravni znašala 43.469,50 EUR od leta 2028 naprej, skupaj v ekonomski dobi projekta pa 565.103,50 EUR. Za izračun smo uporabili povprečno dodano vrednost na ha 50 EUR od leta 2028 naprej. Za obdobje od leta 2026-2027 smo upoštevali povprečno dodano vrednost na ha v višini 25 EUR, saj protivetrni pas še ne bo v celoti zaraščen, da bi najbolj učinkovito opravljal svojo funkcijo.
Dodaten prihodek občine zaradi povečane privlačnosti okolja občine	Dodaten prihodek občine zaradi povečane privlačnosti okolja občine zaradi prihoda/priselitev novih prebivalcev/družin in posledično dvig prihodka občine iz povprečnin. Ocena dodatnega prihodka občine iz dviga povprečnine bi tako na letni ravni znašala cca 3.600,00 EUR letno od leta 2026 naprej, v ekonomski dobi skupaj pa 50.400,00 EUR.
Ocena skupnih ovrednotenih družbeno-ekonomskih koristi	2.492.305,86 EUR

Predpostavke za izračun ter sam izračun denarno ovrednotenih družbeno-ekonomskih koristi je predstavljen v tabeli v nadaljevanju, kar je tudi upoštevano pri izračunu kazalnikov upravičenosti investicijskega projekta pri ekonomski analizi v poglavju 14.3.

Tabela 25: Prikaz ocene družbeno-ekonomskih ovrednotenih koristi investicijskega projekta v ekonomski dobi projekta za potrebe izdelave ekonomske analize (CBA/ASK), stalne cene, v EUR.

Letnica (obdobje) Leto (zap. št.)	DRUŽBENO-EKONOMSKE KORISTI - EKONOMSKA ANALIZA																					
	Multiplikatorski učinek za čas izvedbe projekta			Prihranek na stroški škod zaradi vremenskih razmer			Povečanje vrednosti kmetijskih zemljišč vplivnega območja protivetrnih pasov					Dodatni prihodki iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti, ki so neposredna posledica izvedbe projekta za radi zmanjšanja vpliva vetrne erozije zemljišč, manjšega izhlapevanja vode itd.			Povečanje dodane vrednosti iz kmetijske, gozdarske in predelovalne dejavnosti na območju občine, ki bo neposredna posledica izvedbe projekta			OSTALE KORISTI IN POTENCIALNI PRIHRANKI-PRIHODKI			SKUPAJ DRUŽBENO-JAVNE KORISTI	
	Vrednost investicijskih stroškov (v EUR brez DDV)	Povečanje dodane vrednosti in dobička posameznih izvajalcev vključenih v projekt	SKUPAJ KORISTI	Ocena škode	Ocena števila potencialnih ekstremnih dogodkov leto	SKUPAJ KORISTI	Površina vplivnega območja protivetrnih pasov (v ha)	Povprečna cena m2 kmetijskega a zemljišča pred izvedbo projekta	Povprečna cena kmetijskega a zemljišča po izvedbi projekta	Razlika v ceni m2 kmetijskega a zemljišča po izvedbi projekta	SKUPAJ KORISTI	Ocenjeni prihodki gospodarskih družb, zadrug in s.p. v občini	Stopnja rasti prihodkov zaradi izvedbe projekta	SKUPAJ KORISTI	Dodana vrednost občine pred izvedbo projekta (ocena)	Dodana vrednost občine po izvedbi projekta	SKUPAJ KORISTI (v EUR)	Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti	Dodaten prihodek zaradi privlačnega okolja občine (z vidika manjšega vpliva vremenskih razmer na bivanje in delo v občini)	Skupaj ostale koristi		
2024	0	132.433,79 €	5%	6.621,69 €	50.000 €	-	- €	0,00	4.000 €	4.000 €	- €	- €	2.568.443 €	0,0%	- €	792.681 €	792.681 €	- €	- €	- €		- €
2025	1	644.106,40 €	5%	32.205,32 €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.000 €	- €	- €	2.568.443 €	0,0%	- €	792.681 €	792.681 €	- €	- €	- €	- €	32.205,32 €
2026	2	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.000 €	- €	- €	2.568.443 €	0,5%	12.842,22 €	792.681 €	800.608 €	7.926,81 €	21.734,75 €	3.600,00 €	25.334,75 €	46.103,78 €
2027	3	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.008 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	1,0%	25.684,43 €	792.681 €	808.535 €	15.853,62 €	21.734,75 €	3.600,00 €	25.334,75 €	102.316,00 €
2028	4	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.020 €	0,020 €	53.164,80 €	2.568.443 €	1,5%	38.526,65 €	792.681 €	816.461 €	23.780,43 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	162.541,37 €
2029	5	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.036 €	0,036 €	70.886,40 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	824.388 €	31.707,24 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	201.032,00 €
2030	6	- €	5%	- €	50.000 €	1,0	50.000,00 €	443,04	4.000 €	4.048 €	0,048 €	53.164,80 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	241.237,21 €
2031	7	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.068 €	0,068 €	88.608,00 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	226.680,41 €
2032	8	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.076 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	173.515,61 €
2033	9	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.084 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	173.515,61 €
2034	10	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.096 €	0,012 €	53.164,80 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	191.237,21 €
2035	11	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.104 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	173.515,61 €
2036	12	- €	5%	- €	50.000 €	1,0	50.000,00 €	443,04	4.000 €	4.112 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	223.515,61 €
2037	13	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.120 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	173.515,61 €
2038	14	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.128 €	0,008 €	35.443,20 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	173.515,61 €
2039	15	- €	5%	- €	50.000 €	-	- €	443,04	4.000 €	4.140 €	0,012 €	53.164,80 €	2.568.443 €	2,0%	51.368,86 €	792.681 €	832.315 €	39.634,05 €	43.469,50 €	3.600,00 €	47.069,50 €	191.237,21 €
SKUPAJ		776.540,19 €	0,80 €	38.827,01 €			100.000,00 €					620.256,00 €		642.110,75 €		475.608,60 €	565.103,50 €	50.400,00 €	615.503,50 €		2.492.305,86 €	
Diskontirane vrednosti				37.293,42 €			65.152,64 €					414.746,40 €		416.571,18 €		305.085,67 €	371.309,67 €	33.938,20 €	405.247,87 €		1.644.097,17 €	

Družbeno-ekonomske koristi, ki jih denarno ni bilo mogoče ovrednotiti

Izvedba projekta prinaša veliko družbeno ekonomskih koristi (pozitivnih vplivov) na družbo in lokalno skupnost z različnih vidikov (okoljski, gospodarski, razvojni, družbeni in socialni vidik), ki jih ne moremo denarno ovrednotiti. Le-te so predstavljene v poglavju 4.1 Razvojne možnosti in cilji projekta, zato jih tu ponovno ne navajamo.

13.5 Preostala vrednost naložbe/projekta

Delegirana uredba komisije (EU) št. 480/2014 v točki 1 18. člena določa, da je potrebno pri sredstvih s pričakovano življenjsko dobo, ki presega referenčno obdobje oziroma ekonomsko dobo, njihovo preostalo vrednost določiti z izračunom neto sedanje vrednosti denarnih tokov v preostalih letih trajanja projekta. V poglavju 13.3.2.2 Stroški amortizacije smo izračunali, da znaša ponderirana življenjska doba projekta 35 let, kar presega referenčno obdobje projekta.

Tabela 26: Izračun preostale vrednosti naložbe v okviru finančne in ekonomske analize, stalne cene, v EUR brez DDV.

Preostala vrednost naložbe / projekta (v EUR)	FINANČNA ANALIZA	EKONOMSKA ANALIZA
Ekonomsko doba (v letih) (2024-2039)	15	15
Število let obratovanja v ekonomski dobi (2025-2039)	14	14
Ponderirana življenjska doba projekta (v letih)	35	35
Razlika med ponderirano življenjsko dobo in let obratovanja v ekon. dobi (v letih)	21	21
Neto prihodki iz obratovanja (v EUR)	- 58.846,62 €	148.154,79 €
Preostala vrednost naložbe / projekta (v EUR)	- €	3.111.250,51 €

Delegirana uredba komisije (EU) št. 480/2014 v točki 2 18. člena določa, da je potrebo preostalo vrednost naložbe/projekta vključiti v izračun diskontiranega neto prihodka projekta, le če prihodki presegajo odhodke/stroške, t.j. če so ustvarjeni pozitivni neto prihodki.

V okviru izračunanega diskontiranega neto prihodka podjetja v okviru finančne analize vidimo, da odhodki/stroški presegajo prihodke, t.j. da projekt ustvarja negativne neto prihodke. Zaradi navedenega v izračun diskontiranega neto prihodka projekta v okviru finančne analize nismo vključili preostale vrednosti naložbe/projekta. V okviru izračunanega diskontiranega neto prihodka projekta v okviru ekonomske analize pa vidimo, da prihodki presegajo odhodke/stroške, t.j. da projekt ustvarja pozitivne neto prihodke. Zaradi navedenega smo v okviru ekonomske analize v izračun diskontiranega neto prihodka projekta vključili tudi preostalo vrednost naložbe/projekta.

14 PRESOJA UPRAVIČENOSTI IZVEDBE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA V EKONOMSKI DOBI Z IZDELAVO FINANČNE IN EKONOMSKE ANALIZE

Glavni namen tega poglavja je, da na temelju do sedaj obravnavanih podatkov in informacij o obstoječem stanju, tehnologiji, stroških in prihodkih obratovanja, zaposlenih in financiranju, pripravimo finančno-tržno oceno projekta. Upravičenost izvedbe projekta smo merili tako, da smo izračunali denarne tokove za finančno in ekonomsko analizo projekta ter zanje izračunali pripadajoče statične in dinamične kazalnike upravičenosti izvedbe le-tega. Pri analizi smo skušali ugotoviti, kakšne finančne in ekonomske rezultate bo prinesel projekt v ekonomski dobi.

14.1 Predpostavke za izdelavo finančne in ekonomske analize

Namen finančne analize je izdelati napovedi finančnih oziroma realnih denarnih tokov projekta, da bi lahko izračunali kazalnike finančne učinkovitosti/upravičenosti izvedbe projekta. Namen izdelave ekonomske analize (Analize stroškov in koristi) pa je opredeliti in ovrednotiti prispevek projekta na širše družbeno ekonomsko okolje. Ekonomska analiza utemeljuje upravičenost izvedbe projekta s širšega razvojno-gospodarskega, ekološkega, družbenega in socialnega vidika.

Finančna analiza in ekonomska analiza sta izvedeni na podlagi naslednjih predpostavk:

- ⇒ Finančna in ekonomska analiza sta izdelani na podlagi 15 letne ekonomske dobe projekta (2024-2039).
- ⇒ Dinamični kazalniki upravičenosti projekta so izračunani za obdobje izvedbe projekta (2023-2024) in za 14 letno dobo obratovanja projekta, in sicer od prvega leta rednega obratovanja (07/2025), ko se bodo nova osnovna sredstva aktivirala, pa do leta 2039 (12/2039).
- ⇒ Ekonomsko koristna življenjska doba projekta presega 15 letno referenčno časovno obdobje (ekonomsko dobo), in sicer znaša 35 let.
- ⇒ Prvo leto rednega obratovanja je 2025, natančneje 01.07.2025, ko se bodo nova osnovna sredstva aktivirala.
- ⇒ Finančna in ekonomska analiza sta izdelani kot enovit projekt (konsolidirana analiza) s stališča investitorja (lastnika) ter prihodnjega upravljavca (Občine Ajdovščina). Ker sta investitor in upravljavec ista pravna oseba, t.j. Občina Ajdovščina, se ni izdelalo oziroma ni bilo potrebe po izdelavi konsolidirane bilance (v skladu z navodili Evropske komisije v priložniku za izdelavo Analize stroškov in koristi; december 2014; ter prilogo III, točko 2.2 Izvedbene uredbe komisije (EU) št. 2015/207).
- ⇒ Projekt ni namenjen pridobitni dejavnosti investitorja/lastnika in upravljavca. Izvedeni protivetrni zaščitni pasovi ne bodo prinašali prihodkov iz obratovanja.
- ⇒ Pri izračunu prihodkov in odhodkov/stroškov se je upoštevala inkrementalna metoda, kar pomeni, da so upoštevani dodatni prihodki in odhodki/stroški, ki bodo nastali zaradi implementacije investicije. Navedeno je skladno s točko 3 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014, ki pravi »Prihodki in stroški se izračunajo po t.i. metodi prirasta, ki temelji na primerjavi prihodkov in stroškov v scenariju nove naložbe s prihodki in stroški v scenariju brez nove naložbe. Kadar operacija zajema nova sredstva, so prihodki in stroški prihodki in stroški nove naložbe.«
- ⇒ Vsi obratovalni odhodki/stroški in prihodki ter preostala vrednost naložbe so skladno s točko 4 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014 prikazani v finančni analizi v stalnih cenah z DDV, saj je DDV upravičen strošek projekta, kakor tudi vrednost investicijskih stroškov je prikazana v stalnih cenah z DDV (v skladu z navodili Evropske Komisije, in sicer priložnika za izdelavo Analize stroškov in koristi, december 2014; Izvedbene uredbe komisije (EU) št. 2015/207 in Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014); v ekonomski analizi pa so bili izvedeni davčni popravki in popravek cen.
- ⇒ Projekt na letni ravni v okviru finančne analize prinaša negativne neto prihodke, zato skladno s točko 2 18. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014 v izračun diskontiranega denarnega neto prihodka v okviru finančne analize v zadnjem letu ekonomske dobe ni vključena preostala vrednost naložbe/projekta.

Projekta na letni ravni v okviru ekonomske analize prinaša pozitivne neto prihodke, zato je skladno s točko 2 18. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014 v izračun diskontiranega neto prihodka projekta v zadnjem referenčnem letu v okviru ekonomske analize vključena preostala vrednost naložbe/projekta.

- ⇒ Vsi odhodki/stroški obratovanja pri finančni analizi so ocenjeni v višini normativov ter na podlagi primerljivih odhodkov/stroškov podobne okoljske infrastrukture, katerih lastnik in upravljavalec je Občina Ajdovščina.
- ⇒ Analizo upravičenosti izvedbe projekta smo pripravili na podlagi statičnih in dinamičnih kazalnikov upravičenosti projekta tako za finančno kot tudi za ekonomsko analizo.
- ⇒ Diskontna stopnja, s katero smo diskontirali denarne tokove investicijskega projekta pri finančni analizi, znaša 4,0% in je določena z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) ter Delegirano uredbo komisije (EU) št. 480/2014 (člen 15. do 19.).
- ⇒ Diskontna stopnja, s katero smo diskontirali denarne tokove investicijskega projekta pri ekonomski (CBA/ASK) analizi, znaša 5%, t.j. socialna diskontna stopnja (SDS), v kohezijskih državah članicah in je določena z Delegirano uredbo komisije (EU) št. 480/2014 (člen 15. do 19.) in Izvedbeno uredbo komisije (EU) št. 2015/207 (člen 3 in Priloga III: Metodologija za pripravo analize stroškov in koristi (ASK)) ter Priročnikom Evropske komisije Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020 (European Commission, december 2014).

14.2 Finančna analiza

14.2.1 Finančna analiza denarnih tokov projekta

V nadaljevanju je prikazan **finančni oziroma realni denarni tok projekta**, ki temelji na primerjavi prihodkov in odhodkov/stroškov v scenariju nove naložbe, t.j. scenarija »z investicijo«, s prihodki in odhodki/stroški v scenariju brez nove naložbe, t.j. scenarij »brez investicije«, oziroma kadar projekt zajema nova sredstva so prihodki in odhodki/stroški prihodki in odhodki/stroški nove naložbe skladno s točko 3 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014. Izvedba projekta prinaša neposredne prihodke/prilive in neposredne odhodke/odlive, ki so povzeti iz predpostavk in podatkov v poglavju 13.2 za ekonomsko dobo projekta. V finančni analizi nismo upoštevali ne-denarne knjigovodske postavke (npr. amortizacija,⁶ rezervni sklad ipd.). Prikaz nediskontiranih in diskontiranih finančnih denarnih tokov projekta je predstavljen v nadaljevanju tega poglavja. Le-ta je osnovna za izračun kazalnikov upravičenosti izvedbe investicijskega projekta. Predpostavke za izračun:

- ⇒ Skladno s točko 4 15. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014 se je izvedlo izračun diskontiranega neto prihodka z upoštevanjem DDV, saj je DDV upravičen strošek projekta, kar pomeni, da se je upoštevalo prihodke, odhodke/stroške in preostanek vrednosti projekta z DDV. V izračunu se je upoštevalo investicijske stroške z DDV, saj le-ta predstavlja za investitorja strošek projekta in tudi upravičeni strošek projekta.
- ⇒ Preostala vrednost naložbe ob koncu ekonomske dobe nismo vključili v izračun diskontiranega neto prihodka projekta, skladno s točko 2 18. člena Delegirane uredbe komisije (EU) št. 480/2014, saj projekt ustvarja negativne neto prihodke, t.j. odhodki/stroški presegajo prihodke.
- ⇒ V finančni analizi se ni upoštevalo ne-denarnih knjigovodskih postavk (npr. amortizacija, rezervni sklad ipd.) ter finančnih odhodkov (stroške financiranja).
- ⇒ Uporabljena je 4% diskontna stopnja.

---

⁶ Amortizacija v dinamični analizi ne predstavlja denarnega odliva in je v denarnem toku zajeta v negativnih odlivih od investicijskih vlaganj. Vse rezervacije za bodo investicijska vlaganja ravno tako ne predstavljajo dejanskega denarnega odliva oziroma dejanske porabe blaga in storitev. Vse rezerve za nepredvidene dogodke, kar pomeni negotovost prihodnjih denarnih tokov, so upoštewane v analizi tveganj, ne pa v oceni odhodkov/stroškov.

Za obravnavani projekt v ekonomski dobi pa so v nadaljevanju izdelani tudi naslednji izračuni:

- ⇒ likvidnostni tok (financial sustainability) ter
- ⇒ donosnost lastnega kapitala.

V okviru **likvidnostnega toka investicijskega projekta (finančna vzdržnost projekta)**, kjer so prikazani dejanski odlivi in prilivi v ekonomski dobi, ugotavljamo dejansko finančno pokritost projekta. Analiza finančne vzdržnosti projekta temelji na napovedih nediskontiranega denarnega toka. Uporablja se za prikaz, ali bo za projekt vsako leto v ekonomski dobi na voljo dovolj denarnih sredstev, ki bodo omogočila sprotno kritje izdatkov tako za investicijo kot za odhodke/stroške obratovanja investicije. Finančno pokritost projekta ocenjujemo s preverjanjem, ali so skupni (nediskontirani) neto denarni tokovi v celotni ekonomski dobi pozitivni. Ti neto denarni tokovi morajo vključevati investicijske stroške, vse vire financiranja in neto prihodke. V primeru negativnih neto denarnih tokov je potrebno za navedeni znesek zagotoviti v proračunu občine dodatna sredstva za kritje le-teh.

V okviru izračuna **donosnosti lastnega kapitala** pa se bo preučilo učinkovitost projekta z vidika donosnosti lastnega kapitala (občine) vloženega v projekt. V okviru donosnosti lastnega kapitala se bo izračunalo neto sedanjo vrednost lastnega vloženega kapitala, ki je vsota neto diskontiranih denarnih tokov, ki nastanejo zaradi izvajanja projekta, ter ustrezno finančno interno stopnjo donosa lastnega kapitala. Izračun nam bo podal finančno neto sedanjo vrednost in finančno interno stopnjo donosa z upoštevanjem sofinanciranja projekta s strani MKGP.

Tabela 27: Finančni oziroma realni denarni tok investicijskega projekta po finančni analizi v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.

Letnica (obdobje)	Leto (zap.št.)	FINANČNA ANALIZA - FINANČNI oz. REALNI DENARNI TOK V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA													
		DENARNI TOK VEZAN NA OBRATOVANJE			DENARNI TOK NA KONCU EKONOMSKE DOBE Preostala vrednost naložbe	DENARNI TOK - INVESTICIJSKA VLAGANJA	SKUPAJ				DISKONTIRANE VREDNOSTI (4,0%)				
		PRILIVI Prihodki v fazi obratovanja	ODLIVI Odhodki v fazi obratovanja (Operativni odhodki/stroški)	SKUPAJ DENARNI TOK VEZAN NA OBRATOVANJE			POZITIVEN DENARNI TOK (PRILIVI)	NEGATIVEN DENARNI TOK (ODLIVI)	NETO PRIHODKI	NETO DENARNI TOK (PRILIVI-ODLIVI)	INVESTICIJSKA VLAGANJA	NETO PRIHODKI	NETO DENARNI TOK		
2024	0	- €	- €	- €		161.569,23 €	- €	161.569,23 €	- €	-	161.569,23 €	161.569,23 €	- €	-	161.569,23 €
2025	1	- €	49.414,93 €	- 49.414,93 €		785.809,81 €	- €	835.224,74 €	- 49.414,93 €	-	835.224,74 €	755.586,36 €	- 47.514,36 €	-	803.100,71 €
2026	2	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €		- €	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	-	98.829,87 €	- €	- 91.373,77 €	-	91.373,77 €
2027	3	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €		- €	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	-	98.829,87 €	- €	- 87.859,39 €	-	87.859,39 €
2028	4	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €		- €	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	-	98.829,87 €	- €	- 84.480,18 €	-	84.480,18 €
2029	5	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €		- €	- €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	-	98.829,87 €	- €	- 81.230,95 €	-	81.230,95 €
2030	6	- €	78.838,24 €	- 78.838,24 €		- €	- €	78.838,24 €	- 78.838,24 €	-	78.838,24 €	- €	- 62.307,01 €	-	62.307,01 €
2031	7	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 44.718,59 €	-	44.718,59 €
2032	8	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 42.998,65 €	-	42.998,65 €
2033	9	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 41.344,85 €	-	41.344,85 €
2034	10	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 39.754,67 €	-	39.754,67 €
2035	11	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 38.225,64 €	-	38.225,64 €
2036	12	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 36.755,42 €	-	36.755,42 €
2037	13	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 35.341,75 €	-	35.341,75 €
2038	14	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €		- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 33.982,46 €	-	33.982,46 €
2039	15	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- €	- €	- €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	-	58.846,62 €	- €	- 32.675,44 €	-	32.675,44 €
SKUPAJ		- €	1.053.192,21 €	- 1.053.192,21 €	- €	947.379,04 €	- €	2.000.571,25 €	- 1.053.192,21 €	-	2.000.571,25 €				
Diskontirane vrednosti		- €	800.563,13 €	- 800.563,13 €	- €	917.155,59 €	- €	1.717.718,72 €	- 800.563,13 €	-	1.717.718,72 €	917.155,59 €	- 800.563,13 €	-	1.717.718,72 €

Tabela 28: Likvidnostni tok investicijskega projekta v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.

Letnica (obdobje) Leto (zap.št.)	LIKVIDNOSTNI TOK INVESTICIJSKEGA PROJEKTA (Financial Sustainability)									
	PRILIVI				ODLIVI				NETO DENARNI TOK oz. NETO PRILIVI (razlika med prilivi in odlivi)	KUMULATIVA NETO DENARNEGA TOKA (Neto prilivov)
	PRILIVI Prihodki v fazi obratovanja	Viri financiranja investicije - lastna sredstva občine	Viri financiranja investicije - nepovratna sredstva	Skupaj prilivi	Investicijska vlaganja	Obveznosti do virov financiranja	ODLIVI Odhodki v fazi obratovanja (Operativni odhodki/stroški)	Skupaj odlivi		
2024 0	- €	161.569,23 €	- €	161.569,23 €	161.569,23 €	- €	- €	161.569,23 €	- €	- €
2025 1	- €	141.558,70 €	927.368,51 €	785.809,81 €	785.809,81 €	- €	49.414,93 €	835.224,74 €	- 49.414,93 €	- 49.414,93 €
2026 2	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	- 148.244,80 €
2027 3	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	- 247.074,66 €
2028 4	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	- 345.904,53 €
2029 5	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €	- 444.734,39 €
2030 6	- €	- €	- €	- €	- €	- €	78.838,24 €	78.838,24 €	- 78.838,24 €	- 523.572,64 €
2031 7	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 582.419,26 €
2032 8	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 641.265,87 €
2033 9	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 700.112,49 €
2034 10	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 758.959,11 €
2035 11	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 817.805,73 €
2036 12	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 876.652,35 €
2037 13	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 935.498,97 €
2038 14	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 994.345,59 €
2039 15	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €	- 1.053.192,21 €
SKUPAJ	- €	20.010,53 €	927.368,51 €	947.379,04 €	947.379,04 €	- €	1.053.192,21 €	2.000.571,25 €	- 1.053.192,21 €	-

V zgornji tabeli, kjer je predstavljen likvidnostni tok projekta, vidimo, da se projekt po zaključku investicijskih vlaganj ne pokriva sam, saj izvedena dela v okviru projekta, t.j. zasaditev protivetrnih pasov, ne prinašajo nobenih prihodkov iz obratovanja. Projekt investitorju in upravljavcu, t.j. Občini Ajdovščina, prinaša le odhodek/odlive za vzdrževanje zasajenih protivetrnih pasov. Zaradi navedenega, ko odhodki/stroški presegajo prihodke/prilive projekta, se skladno z Izvedbeno uredbo komisije (EU) št. 2015/207 investitor zavezuje, da bo zagotovil ustrezne vire financiranja za pokrivanje negativnih prilivov (presežka odlivov nad prilivi) iz lastnih virov (zagotovil bo ustrezno financiranje primanjkljaja iz proračuna Občine Ajdovščina). Upravljanje in vzdrževanje bo v največji možni meri moralo upoštevati racionalno porabo javnih sredstev oziroma davkoplačevalskega denarja.

Tabela 29: Finančni oziroma realni denarni tok za izračun donosnosti lastnega kapitala investicijskega projekta po finančni analizi v ekonomski dobi projekta, stalne cene, v EUR.

Letnica (obdobje)	Leto (zap.št.)	IZRAČUN DONOSNOSTI LASTNEGA KAPITALA OBČINE VLOŽENEGA V PROJEKT (upoštevano sofinanciranje MKGP)								
		PRILIVI			ODLIVI					NETO DENARNI TOK oz. NETO PRILIVI (razlika med prilivi in odlivi)
		PRILIVI Prihodki v fazi obratovanja	Denarni tok na koncu ekonomske dobe - Preostala vrednost naložbe	Skupaj prilivi	Lastna sredstva občine	Potencialni ostali viri financiranja (privatni partnerji)	Odpločilo kredita in obresti	ODLIVI Odhodki v fazi obratovanja (Operativni odhodki/stroški)	Skupaj odlivi	
2024	0	- €	- €	- €	161.569,23 €	- €	- €	- €	161.569,23 €	- 161.569,23 €
2025	1	- €	- €	- €	141.558,70 €	- €	- €	49.414,93 €	92.143,77 €	- 92.143,77 €
2026	2	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €
2027	3	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €
2028	4	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €
2029	5	- €	- €	- €	- €	- €	- €	98.829,87 €	98.829,87 €	- 98.829,87 €
2030	6	- €	- €	- €	- €	- €	- €	78.838,24 €	78.838,24 €	- 78.838,24 €
2031	7	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2032	8	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2033	9	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2034	10	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2035	11	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2036	12	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2037	13	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2038	14	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
2039	15	- €	- €	- €	- €	- €	- €	58.846,62 €	58.846,62 €	- 58.846,62 €
SKUPAJ		- €	- €	- €	20.010,53 €	- €	- €	1.053.192,21 €	1.073.202,74 €	- 1.073.202,74 €
Diskontirane vrednosti		- €	- €	- €	25.455,10 €	- €	- €	800.563,13 €	826.018,23 €	- 826.018,23 €

14.2.2 Finančni kazalniki upravičenosti izvedbe investicijskega projekta

Tabela 30: Finančni kazalniki upravičenosti investicijskega projekta.

Finančni kazalniki	Vrednost
FINANČNA NETO SEDANJA VREDNOST (FNPV)	-1.717.718,72 EUR
FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA (FIRR)	ni izračunljiva (<0,0%)
FINANČNA NETO SEDANJA VREDNOST KAPITALA (FNPV/K)	-826.018,23 EUR
FINANČNA INTERNA STOPNJA DONOSA KAPITALA (FIRR/K)	ni izračunljiva (<0,0%)
FINANČNA RELATIVNA NETO SEDANJA VREDNOST (FRNPV)	-1,87 EUR
FINANČNI KOLIČNIK RELATIVNE KORISTNOSTI (f K/S)	0,0000
DOBA VRAČANJA SREDSTEV (v letih)	se ne povrne

Finančna neto sedanja vrednost (FNPV) (brez sofinanciranja) je pri 4% diskontni stopnji **negativna** in znaša **-1.717.718,72 EUR**, kar pomeni, da projekt ne prinaša nobenega donosa. Ravno tako je **negativna** in nižja od 4% diskontne stopnje tudi **finančna interna stopnja donosa (FIRR)**.

Finančna neto sedanja vrednost lastnega kapitala občine (FNPV/K) (s sofinanciranjem) je pri 4% diskontni stopnji **negativna** in znaša **-826.018,23 EUR**, kar pomeni, da projekt ne prinaša na vloženi lastni kapital občine nobenega donosa, kar nam pove tudi negativna finančna interna stopnja donosa kapitala (FIRR/K).

Doba vračanja vloženi sredstev po finančni analizi presega tako ekonomsko kot tudi amortizacijsko dobo, kar pomeni, da se vložena sredstva ne povrnejo v ekonomski dobi projekta.

Izračunana **finančna relativna neto sedanja vrednost (FRNPV)** projekta je **negativna** in znaša **-1,87 EUR**, kar pomeni, da nam vsak vloženi EUR prinaša izgubo v višini 1,87 EUR.

Da so po finančni analizi stroški projekta višji od vseh koristi, ki jih prinaša investicijski projekt, nam pove **finančni količnik relativne koristnosti (f K/S)** (razmerje koristi/stroški), ki je manjši od 1, in sicer znaša **0,0000**.

14.2.3 Sklep finančne analize

Izračunani finančni kazalniki projekta so pokazali, da je obravnavani projekt gledano samo s finančnega vidika nerentabilen in s tem tudi neupravičen za izvedbo, saj vsi finančni kazalniki ne dosegajo vrednosti, ki bi potrjevale njegovo upravičenost. **Investicijski projekt je na podlagi izvedene finančne analize ter izračunanih dinamičnih in statičnih finančnih kazalnikov neupravičen za izvedbo, zato ga posledično upravičujemo na podlagi širših družbeno ekonomskih koristi oziroma z izvedbo ekonomske analize (Analize stroškov in koristi), saj le-ta predstavlja vlaganja v javno okoljsko infrastrukturo, protivetrno zaščito območja ter ga zato ne moremo primerjati s tržnimi kazalniki upravičenosti izvedbe.**

14.3 Ekonomska analiza

14.3.1 Ekonomska analiza denarnih tokov projekta

Ekonomska analiza je analiza, ki se izvede z uporabo ekonomskih vrednosti in odraža socialne oportunitetne stroške blaga in storitev. Ekonomska analiza se izvede z vidika celotne družbe in ne le z vidika lastnika oziroma upravljavca infrastrukture. Namen ekonomske analize je analiziranje in ovrednotenje stroškov in koristi, ki bi jih imela družba (občina, država) zaradi izvedbe projekta v primerjavi s trenutno situacijo.

Ekonomska analiza pokaže, ali ima projekt pozitivne neto koristi za družbo in je posledično upravičen do sofinanciranja iz skladov EU. Zato je pogoj, da:

- ⇒ koristi presegajo stroške projekta,
- ⇒ sedanja vrednost ekonomskih koristi presega sedanjo vrednost stroškov.

Izpolnjenost pogojev se dokaže s pomočjo izračuna naslednjih kazalnikov gospodarske uspešnosti:

- ⇒ **Ekonomska neto sedanja vrednost (ENPV)** je glavni referenčni kazalnik za ocenjevanje projekta. Opredeljena je kot razlika med diskontiranimi skupnimi socialnimi koristmi in stroški. Da bi bil projekt sprejemljiv z ekonomskega vidika, bi morala biti ekonomska neto sedanja vrednost projekta pozitivna ($ENPV > 0$), kar dokazuje, da bo projekt koristen za družbo v dani regiji ali državi, ker njegove koristi presegajo stroške, in bi se projekt zato moral izvesti.
- ⇒ **Ekonomska stopnja donosa (EIRR)** je interna stopnja donosa, izračunana z uporabo ekonomskih vrednosti, in izraža socialno-ekonomsko donosnost projekta. Ekonomska stopnja donosa bi morala biti večja od socialne diskontne stopnje ($EIRR > SDS$), da se upraviči podpora za projekt.
- ⇒ **Razmerje med koristmi in stroški (K/S)** je opredeljeno kot neto sedanja vrednost koristi projekta, deljena z neto sedanjo vrednostjo stroškov projekta. Razmerje med koristmi in stroški bi moralo biti večje od ena ($K/S > 1$), da se upraviči podpora za projekt.

Denarni tokovi iz finančne analize se štejejo kot izhodišče za finančno analizo.

Kljub finančnemu bremenu prinaša izvedba investicijskega projekta tudi širše družbeno-ekonomske učinke (koristi), ki pomembno vplivajo na blaginjo celotne družbe. V nadaljevanju je prikazan ekonomski denarni tok (ekonomski oziroma denarni tok na podlagi CBA/ASK) investicijskega projekta. Osnova za izračun kazalnikov ekonomske učinkovitosti investicijskega projekta predstavljajo parametri, upoštevani v finančni analizi, ki so nadgrajeni še s parametri proučevanja vpliva projekta na širše okolje in jih je mogoče ovrednotiti v denarju. Investicijski projekt prinaša tako neposredne in posredne koristi (prilive) kot tudi neposredne in posredne stroške (odlive), ki so povzeti po predhodnih prikazih v poglavju 13.4 za ekonomsko dobo projekta. Uporabljena je 5,0% diskontna stopnja, t.j. socialna diskontna stopnja (SDS) v kohezijskih državah članicah.

Projekt ne predstavlja investicije za dobičkonosne namene. Zaradi tega projekta po finančnih kazalnikih ne moremo neposredno primerjati z investicijami, ki jih izvajajo gospodarske družbe in katerih namen je ustvarjanje dobička. S tega vidika različni izračuni dinamičnih in statičnih kazalnikov uspešnosti naložbe predstavljeni v okviru finančne analize niso najbolj primerni za odločanje o upravičeni izvedbi projekta v javno okoljsko, protivetrno zaščito. Namen ekonomske analize je ocena vplivov projekta na širše družbeno-ekonomsko okolje. V okviru ekonomske analize se ugotovi, ali je družba v boljšem položaju, če se projekt kljub njegovi finančni nerentabilnosti izvede, ker njegove koristi presegajo stroške.

Tabela 31: Ekonomski denarni tok investicijskega projekta po ekonomski analizi v ekonomski dobi projekta, v EUR.

Letnica (obdobje) Leto (zap. št.)	EKONOMSKA ANALIZA - EKONOMSKI DENARNI TOK V EKONOMSKI DOBI INVESTICIJSKEGA PROJEKTA																		
	DENARNI TOK VEZAN NA OBRATOVANJE					DENARNI TOK NA KONCU EKONOMSKE DOBE Preostala vrednost naložbe	DENARNI TOK - INVESTICIJSKA VLAGANJA	SKUPAJ				DISKONTIRANE VREDNOSTI (5,0%)							
	PRILIVI (PRIHODKI)			ODLIVI Odhodki v fazi obratovanja (Operativni stroški) - Konverzijski faktor 0,84	SKUPAJ DENARNI TOK VEZAN NA OBRATOVANJE			POZITIVEN DENARNI TOK (PRILIVI)	NEGATIVEN DENARNI TOK (ODLIVI)	NETO PRIHODKI	NETO DENARNI TOK (PRILIVI-ODLIVI)	INVESTICIJSKA VLAGANJA	NETO PRIHODKI	NETO DENARNI TOK					
	Prihodki v fazi obratovanja	Družbeno-ekonomske koristi	SKUPAJ																
2024	0	- €	6.621,69 €	6.621,69 €	- €	6.621,69 €		103.926,80 €	6.621,69 €	103.926,80 €	6.621,69 €	-	97.305,11 €	103.926,80 €	6.621,69 €	-	97.305,11 €		
2025	1	- €	32.205,32 €	32.205,32 €	36.831,61 €	-	4.626,29 €	500.967,24 €	32.205,32 €	537.798,85 €	-	4.626,29 €	-	505.593,53 €	477.111,65 €	-	4.405,99 €	-	481.517,64 €
2026	2	- €	46.103,78 €	46.103,78 €	73.663,22 €	-	27.559,44 €	- €	46.103,78 €	73.663,22 €	-	27.559,44 €	-	27.559,44 €	- €	-	24.997,23 €	-	24.997,23 €
2027	3	- €	102.316,00 €	102.316,00 €	73.663,22 €	-	28.652,78 €	- €	102.316,00 €	73.663,22 €	-	28.652,78 €	-	28.652,78 €	- €	-	24.751,35 €	-	24.751,35 €
2028	4	- €	162.541,37 €	162.541,37 €	73.663,22 €	-	88.878,16 €	- €	162.541,37 €	73.663,22 €	-	88.878,16 €	-	88.878,16 €	- €	-	73.120,28 €	-	73.120,28 €
2029	5	- €	201.032,00 €	201.032,00 €	73.663,22 €	-	127.368,78 €	- €	201.032,00 €	73.663,22 €	-	127.368,78 €	-	127.368,78 €	- €	-	99.796,77 €	-	99.796,77 €
2030	6	- €	241.237,21 €	241.237,21 €	58.372,82 €	-	182.864,39 €	- €	241.237,21 €	58.372,82 €	-	182.864,39 €	-	182.864,39 €	- €	-	136.456,22 €	-	136.456,22 €
2031	7	- €	226.680,41 €	226.680,41 €	43.082,42 €	-	183.597,99 €	- €	226.680,41 €	43.082,42 €	-	183.597,99 €	-	183.597,99 €	- €	-	130.479,66 €	-	130.479,66 €
2032	8	- €	173.515,61 €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	- €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	-	130.433,19 €	- €	-	88.282,31 €	-	88.282,31 €
2033	9	- €	173.515,61 €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	- €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	-	130.433,19 €	- €	-	84.078,39 €	-	84.078,39 €
2034	10	- €	191.237,21 €	191.237,21 €	43.082,42 €	-	148.154,79 €	- €	191.237,21 €	43.082,42 €	-	148.154,79 €	-	148.154,79 €	- €	-	90.954,19 €	-	90.954,19 €
2035	11	- €	173.515,61 €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	- €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	-	130.433,19 €	- €	-	76.261,58 €	-	76.261,58 €
2036	12	- €	223.515,61 €	223.515,61 €	43.082,42 €	-	180.433,19 €	- €	223.515,61 €	43.082,42 €	-	180.433,19 €	-	180.433,19 €	- €	-	100.471,95 €	-	100.471,95 €
2037	13	- €	173.515,61 €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	- €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	-	130.433,19 €	- €	-	69.171,50 €	-	69.171,50 €
2038	14	- €	173.515,61 €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	- €	173.515,61 €	43.082,42 €	-	130.433,19 €	-	130.433,19 €	- €	-	65.877,62 €	-	65.877,62 €
2039	15	- €	191.237,21 €	191.237,21 €	43.082,42 €	-	148.154,79 €	3.111.250,51 €	- €	3.302.487,72 €	43.082,42 €	-	3.259.405,29 €	3.259.405,29 €	- €	-	1.567.829,68 €	-	1.567.829,68 €
SKUPAJ		- €	2.492.305,86 €	2.492.305,86 €	777.599,11 €	-	1.714.706,75 €	3.111.250,51 €	604.894,04 €	5.603.556,37 €	1.382.493,15 €	-	4.825.957,25 €	4.221.063,22 €	-	-	-	-	-
Diskontirane vrednosti		- €	1.644.097,17 €	1.644.097,17 €	555.911,87 €	-	1.088.185,30 €	1.496.564,69 €	581.038,45 €	3.140.661,86 €	1.136.950,32 €	-	2.584.749,99 €	2.003.711,54 €	581.038,45 €	-	2.584.749,99 €	-	2.003.711,54 €

14.3.2 Ekonomski kazalniki upravičenosti izvedbe investicijskega projekta

Tabela 32: Ekonomski kazalniki upravičenosti investicijskega projekta.

Ekonomski kazalniki	Vrednost
EKONOMSKA NETO SEDANJA VREDNOST (ENPV)	2.003.711,54 EUR
EKONOMSKA INTERNA STOPNJA DONOSA (EIRR)	20,86%
EKONOMSKA RELATIVNA NETO SEDANJA VREDNOST (ERNPV)	3,45 EUR
EKONOMSKI KOLIČNIK RELATIVNE KORISTNOSTI (e K/S)	4,0532
DOBA VRAČANJA SREDSTEV (v letih)	3

Ekonomska neto sedanja vrednost (ENPV) je pri 5% diskontni stopnji **pozitivna** in znaša **2.003.711,54 EUR**, kar pomeni, da je projekt donosen, saj prinaša investitorju/lastniku in upravljavcu absolutni donos. **Ekonomska interna stopnja donosa (EIRR)** je **pozitivna** in znaša **20,86%**.

Doba vračanja vloženih sredstev po ekonomski analizi znaša **3 leta**, kar pomeni, da se vložena sredstva na podlagi ekonomske analize, ki upošteva širše družbeno-ekonomske koristi, povrnejo v opazovani ekonomski dobi.

Ekonomska relativna neto sedanja vrednost (ERNPV) je **pozitivna** in znaša **3,45 EUR**, kar pomeni, da na vsak vložen EUR nam projekt prinaša 3,45 EUR donosa v obliki družbeno-ekonomskih koristi.

Da so po ekonomsko analizi vse koristi, ki jih prinaša investicijski projekt, višje od vseh stroškov, nam pove **ekonomski količnik relativne koristnosti (e K/S)**, ki je višji od 1, in sicer znaša **4,0532** (na vsako enoto stroškov projekt prinaša 4,0532 enot koristi).

14.3.3 Sklep ekonomske analize

Predmetni projekt je po ekonomski analizi rentabilen in upravičen za izvedbo (ASK upravičen), kar potrjujejo vsi izračunani ekonomski kazalniki, saj vsi dosegajo vrednosti, ki potrjujejo upravičeno izvedbo projekta. Vsi trije ključni pokazatelji upravičenosti izvedbe projekta nam pokažejo, da je izvedba projekta z vidika prispevka k družbenim koristim in z vidika upravičenosti za sofinanciranje s strani Skupnosti upravičena, saj je razmerje med koristmi in stroški večje od 1 ($e K/S > 1$), ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna ($ENPV > 0,0$ EUR), istočasno pa je ekonomska interna stopnja donosa večja od uporabljene socialne diskontne stopnje ($EIRR > SDS = 5,0\%$).

Na podlagi dobljenih rezultatov ekonomske analize smo prišli do sklepa/potrditve, da je izvedba projekta ekonomsko upravičena oziroma upravičena na podlagi Analize stroškov in koristi (ASK/CBA), saj je njegova izvedba družbeno ekonomsko koristna. Če pa upoštevamo še vse koristi, ki se jih ne da denarno ovrednotiti in bi jih prinesla izvedba projekta, ter vse stroške v primeru njegove neizvedbe vidimo, da je na podlagi Analize stroškov in koristi (ekonomske analize), smiselno in ekonomsko upravičeno izvesti investicijski projekt »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina«.

15 ANALIZA OBČUTLJIVOSTI IN TVEGANJ

15.1 Analiza občutljivosti

V času obratovanja/uporabe so dejanski poslovni rezultati le redko enaki tistim, ki so načrtovani v investicijski dokumentaciji. Vseh dogodkov namreč ne moremo vnaprej predvideti, zato načrtujemo le bolj ali manj verjetne rezultate in na njihovi osnovi izračunamo kazalnike upravičenosti izvedbe projekta. Ravno zaradi negotovosti, s tem pa tudi tveganosti takšnih ocen, je pri presojanju upravičenosti izvedbe projekta pomembno tudi, da ugotovimo, koliko se lahko spremenijo posamezni stroški in prihodki, da investicijski projekt, katerega upravičenost dokazujemo s pomočjo izbranih kriterijev, ne postane še bolj finančno neupravičen. Cilj analize občutljivosti je opredeliti kritične spremenljivke projekta.

Pri analizi občutljivosti je potrebno najprej ugotoviti tiste spremenljivke, ki so po svoji velikosti in pomembnosti ključne za celoten projekt. Le-te imenujemo ključne spremenljivke projekta in so tisti elementi poslovnih napovedi, katerih majhna sprememba močno spreminja končni rezultat in s tem tudi kazalnike upravičenosti izvedbe projekta. Pri obravnavanem projektu smo ocenili kot ključne in testirali naslednje spremenljivke:

- investicijski stroški,
- odhodki iz obratovanja (obratovalni odhodki/stroški) ter
- prihodki iz obratovanja (v okviru ekonomske analize so upoštevne tudi prihodki od družbeno ekonomskih koristi projekta).

Analizo občutljivosti smo izvedli tako, da smo ključne spremenljivke projekta spreminjali za +1,0% in -1,0%, nato pa smo opazovali posledice teh sprememb (učinke) na finančnih in ekonomskih dinamičnih kazalnikih upravičenosti projekta. Spremenljivke smo spreminjali posamično in pri tem smo ohranili ostale spremenljivke projekta nespremenjene. V priložniku za izdelavo Analize stroškov in koristi, t.j. Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Project – Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020, ki ga je Evropska komisija izdala decembra 2014, je predlagano, da so kot kritične spremenljivke obravnavane tiste, katerih 1,0% sprememba ima za posledico 1,0% spremembo prvotne vrednosti neto sedanje vrednosti (NPV) in interne stopnje donosa (IRR).

15.1.1 Občutljivost finančne interne stopnje donosa (FIRR) in finančne neto sedanje vrednosti (FNPV) na spremembo ključnih spremenljivk

Tabela 33: Analiza občutljivosti FIRR in FNPV na spremembo ključnih spremenljivk.

Preizkušena sprejemljiva	Finančna interna stopnja donosa (FIRR)					Finančna neto sedanja vrednost (FNPV)				
	Bazična vrednost	Sprememba	Vrednost	% spremembe	kritičnost spremenljivke	Bazična vrednost	Sprememba	Vrednost	% spremembe	kritičnost spremenljivke
Investicijski stroški	ni izračunljiva	1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	1,0%	- 1.726.890,26 €	0,53%	NI KRITIČNA
	ni izračunljiva	-1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	-1,0%	- 1.708.547,15 €	-0,53%	NI KRITIČNA
Odhodki iz obratovanja	ni izračunljiva	1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	1,0%	- 1.733.810,04 €	0,94%	NI KRITIČNA
	ni izračunljiva	-1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	-1,0%	- 1.701.787,51 €	-0,93%	NI KRITIČNA
Prihodki iz obratovanja	ni izračunljiva	1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	1,0%	- 1.717.718,72 €	0,00%	NI KRITIČNA
	ni izračunljiva	-1,0%	ni izračunljiva	/	/	- 1.717.718,72 €	-1,0%	- 1.717.718,72 €	0,00%	NI KRITIČNA

Iz zgornje tabele je razvidno, da je FNPV znotraj mej občutljivosti pri vseh ključnih spremenljivkah, saj se pri povečanju oziroma zmanjšanju vseh ključnih spremenljivk za 1,0% FNPV spreminja za manj kot 1,0%. Iz navedenega sledi, da v okviru finančne analize nobena ključna spremenljivka ni kritična spremenljivka projekta. Najbolj značilen vpliv na spremembo FNPV ima sprememba odhodkov iz obratovanja. Občutljivost FIRR nismo izvedli, saj FIRR v okviru finančne analize ni izračunljiva.

15.1.2 Občutljivost ekonomske interne stopnje donosa (EIRR) in ekonomske neto sedanje vrednosti (ENPV) na spremembo ključnih spremenljivk

Tabela 34: Analiza občutljivosti EIRR in ENPV na spremembo ključnih spremenljivk.

Preizkušena spremenljivka	Ekonomska interna stopnja donosa (EIRR)					Ekonomska neto sedanja vrednost (ENPV)				
	Bazična vrednost	Sprememba	Vrednost	% spremembe	kritičnost spremenljivke	Bazična vrednost	Sprememba	Vrednost	% spremembe	kritičnost spremenljivke
Investicijski stroški	20,86%	1,0%	20,74%	-0,57%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	1,0%	1.998.274,09 €	-0,27%	NI KRITIČNA
	20,86%	-1,0%	20,98%	0,58%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	-1,0%	2.009.148,99 €	0,27%	NI KRITIČNA
Odhodki iz obratovanja	20,86%	1,0%	20,71%	-0,74%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	1,0%	1.983.790,37 €	-0,99%	NI KRITIČNA
	20,86%	-1,0%	21,01%	0,73%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	-1,0%	2.023.434,49 €	0,98%	NI KRITIČNA
Prihodki iz obratovanja ter Ekonomske koristi projekta	20,86%	1,0%	21,06%	0,98%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	1,0%	2.039.470,07 €	1,78%	KRITIČNA
	20,86%	-1,0%	20,65%	-0,99%	NI KRITIČNA	2.003.711,54 €	-1,0%	1.967.953,01 €	-1,78%	KRITIČNA

Iz zgornje tabele je razvidno, da je ENPV znotraj mej občutljivosti pri dveh ključnih spremenljivkah, t.j. investicijski stroški in odhodki iz obratovanja, saj se pri povečanju oziroma zmanjšanju obeh ključnih spremenljivk za 1,0% ENPV spreminja za manj kot 1,0%. Navedeni spremenljivki nista kritični. ENPV pa ni znotraj mej občutljivosti pri spreminjanju ključne spremenljivke prihodki iz obratovanja in ekonomske koristi projekta, saj se pri povečanju oziroma zmanjšanju le-te ta 1,0% ENPV spreminja za več kot 1,0%. Navedeno pomeni, da je ključna spremenljivka prihodki iz obratovanja in ekonomske koristi projekta kritična spremenljivka projekta ter da ji bo potrebno v času samega izvajanja projekta kot tudi skozi celotno ekonomsko dobo projekta nameniti večjo pozornost ter preprečiti tveganja, da bi prišlo do spremembe predvidenih vrednosti. Iz zgornje tabele pa vidimo, da je EIRR znotraj mej občutljivosti pri vseh treh ključnih spremenljivkah projekta. Najbolj značilen vpliv na spremembo ENPV kot tudi na spremembo EIRR ima sprememba ekonomskih koristi projekta (prihodki iz obratovanja).

15.1.3 Izračun mejnih vrednosti za kritične spremenljivke

V nadaljevanju smo za kritično spremenljivko v okviru ekonomske analize izračunali njene mejne vrednosti. Mejna vrednost je odstotna sprememba kritične spremenljivke, na podlagi katerih finančna oziroma ekonomska neto sedanja vrednost postane nič, pri ostalih nespremenjenih parametrih.

Tabela 35: Mejne vrednosti za posamezne kritične spremenljivke v okviru finančne in ekonomske analize.

Kritične spremenljivke	FINANČNA ANALIZA			EKONOMSKA ANALIZA		
	Diskontirane vrednosti kritičnih spremenljivk			Diskontirane vrednosti kritičnih spremenljivk		
	Bazična vrednost	ENPV = 0	% spremembe	Bazična vrednost	ENPV = 0	% spremembe
Investicijski stroški	NI KRITIČNA			NI KRITIČNA		
Odhodki iz obratovanja	NI KRITIČNA			NI KRITIČNA		
Prihodki iz obratovanja ter Ekonomske koristi projekta	NI KRITIČNA			1.644.097,17 €	1.136.950,32 €	-30,8%

Vrednost kazalnika ENPV bi postala 0,00 EUR, v kolikor bi se diskontirani prihodki iz obratovanja ter ekonomske koristi projekta zmanjšale za 30,8%, ob predpostavki da bi vrednosti ostalih parametrov ostale nespremenjene.

15.1.4 Rezultati in sklep analize občutljivosti

Rezultati analize občutljivosti v okviru finančne analize kažejo, da nobena izmed ključnih spremenljivk v okviru finančne analize ni kritična spremenljivka projekta. Rezultati analize občutljivosti v okviru ekonomske analize pa kažejo, da v

analizi upoštevana ključna spremenljivka prihodki iz obratovanja in ekonomske koristi projekta bistveno spreminja ekonomske kazalnike projekta (ENPV), kar pomeni, da je ključna spremenljivka prihodki iz obratovanja in ekonomske koristi projekta v okviru ekonomske analize kritična spremenljivka projekta. Ostali dve ključni spremenljivki (investicijski stroški in odhodki iz obratovanja) v okviru ekonomske analize nista kritični spremenljivki projekta.

Za kritično spremenljivko je bila izračunana mejna vrednost, ki nam pove, % spremembe kritične spremenljivke na podlagi katerega bo ENPV projekta postala 0,00 EUR. Vrednost kazalnika ENPV bi postala 0,00 EUR, v kolikor bi se diskontirani prihodki iz obratovanja ter ekonomske koristi projekta zmanjšale za 30,8%, ob predpostavki da bi vrednosti ostalih parametrov ostale nespremenjene.

15.2 Analiza tveganj

Analiza tveganj je ocenjevanje verjetnosti, da projekt ne bo dosegel pričakovanih rezultatov oziroma učinkov. Osredotoča se na identificiranje in definiranje možnih tveganj, ki bi lahko ogrozila oziroma negativno vplivala na izvedbo projekta. Vrste tveganj, ki se pojavljajo pri izvedbi projekta, so:

- tveganje razvoja projekta in splošna tveganja;
- tveganje v času izvajanja projekta ter
- tveganje v času obratovanja.

Tveganja so opredeljena glede na oceno tveganja:

0,0 (ni prisotno tveganje; minimalno tveganje)
0,1 - 1,0 (nizko tveganje)
1,1 - 2,0 (srednje tveganje)
2,1 - 3,0 (visoko tveganje)

15.2.1 Opis faktorjev tveganja s predvidenimi ukrepi za omejitev tveganj

Tabela 36: Opis faktorjev tveganja s predstavitvijo ukrepov za omejitev tveganj.

Faktor in vrsta tveganja		Opis faktorja tveganja	Ukrepi za omejitev tveganja
TVEGANJE RAZVOJA PROJEKTA IN SPLOŠNA TVEGANJA			
FT 1	Tveganje povezano z vodenjem projekta	Prvi faktor je povezan s tveganjem zaradi neizkušenosti in/ali preobremenjenosti in strokovne usposobljenosti odgovornega vodje projekta. Pri tem gre predvsem za tveganje neuspešnega vodenja in pravočasnega zaključka projekta, sprejemanja napačnih odločitev, nejasnega delegiranja nalog in opredelitve odgovornosti in pristojnosti udeležencev na projektu ipd. Pri obremenjenosti vodje projekta pa gre predvsem za tveganje neuspešnega vodenja in izvedbe projekta ter ne-zagotavljanja primerne spremljanja in posledično ne sprotne reševanja problemov ipd. V primeru, da je za odgovornega vodjo imenovana strokovno usposobljena oseba in da le-ta ni preobremenjena z drugimi nalogami ter da ima na razpolago ne preobremenjeno in usposobljeno strokovno skupino, prejme oceno 1. V nasprotnem primeru, da odgovorni za izvedbo projekta ne izpolnjujejo niti ene zahteve, prejme oceno 3.	Tveganje preobremenjenosti in strokovne usposobljenosti vodje projekta se bo omejilo tako, da bo vodja projekta imel ustrezno kadrovske podporo pri izvedbi projekta. Vodja projekta je tudi sam ustrezno usposobljen za vodenje tako zahtevnega projekta. Zagotovilo se je ustrezne kadrovske kapacitete in organizacijske rešitve za izvedbo projekta.
FT 2	Tveganje pridobivanja dokumentacije	Drugi faktor je povezan s tveganjem pridobivanja dokumentacije. Pri tem gre predvsem za PD in ID, dokumentacijo s področja varstva okolja, prostorske akte ipd. Drugi dejavniki, ki vplivajo na tveganja, so povezani z obsegom vrednosti investicijskega projekta, kompleksnostjo projekta, lokacijo posegov, zakonodaja na področju predmetnega projekta ipd. V primeru, da gre za drag in kompleksen projekt, za katero je potrebna obsežna	Tveganje pridobivanja dokumentacije se je omenijo s preverbo vse potrebne dokumentacije pred pričetkom projekta, kar pomeni, da se je to tveganje, ki bi lahko vplivalo na časovno izvedbo projekta, omejilo in odpravilo. V času izdelave tega

		dokumentacija (OPN, PVO, ...), prejme oceno 3. Če je navedeno, v času izdelave ID že vse pridobljeno, prejme oceno 0.	dokumenta je izdelana vsa potrebna dokumentacija (elaborat s predvideno zasaditvijo) za izvedbo projekta.
FT 3	Tveganje pridobivanja soglasij/mnenj in dovoljenj	Tretji faktor tveganja je povezan s tveganjem pridobivanja soglasij/mnenj in dovoljenj. Dejavniki, ki vplivajo na tveganja, povezana s pridobivanjem soglasij so: merila in pogoji za gradnjo objektov, ki izhajajo iz prostorskih aktov, lastništva zemljišč, kjer se bo projekt izvajal, vrsta gradnje in drugih del ter namembnost objekta, lokacija projekta ipd. Tako npr. veliko število soglasij, ki jih je potrebno pridobiti za izvedbo projekta pomeni višje tveganje (3,0) kot če gre za manjše število soglasij (1,0). Če je navedeno v času izdelave ID že vse pridobljeno, prejme oceno 0.	Tveganje pridobivanja soglasij/mnenj in dovoljenj se je omejilo za čas izdelave ustrezne dokumentacije/elaborata. S tem se je omejilo in odpravilo tveganje, ki bi vplivalo na časovno izvedbo te aktivnosti. V času izdelave tega dokumenta so vsa mnenja in soglasja že pridobljena.
FT 4	Tveganje usklajenosti projekta s cilji, strategijami, politikami in zakonodajo	Četrty faktor tveganja je povezan s skladnostjo projekta s tveganjem usklajenosti projekta s cilji, strategijami in politikami investitorja in države. Dejavniki, ki vplivajo na tveganje, so: neusklajenost projekta s cilji in strategijo investitorja, neusklajenost projekta z državnimi strategijami in z veljavno zakonodajo ipd. V kolikor je projekt usklajen z vsemi strategijami, cilji in politikami ter zakonodajo, prejme oceno 0. V obratnem primeru prejme oceno 3.	Tveganje usklajenosti projekta s cilji, strategijami in politikami ne obstajata, saj je projekt usklajen s cilji, strategijami in politikami ter zakonodajo občine in države.
FT 5	Splošna tveganja (nestabilne politične razmere, odklonilno javno mnenje ipd.)	Peti faktor tveganja je povezan s tveganji zaradi nestabilnosti političnih dejavnikov ter odklonilnega javnega mnenja do realizacije projekta (npr. vpliv na kvaliteto življenjskega okolja prebivalcev ipd.). Navedeni faktorji tveganja vplivajo predvsem na zaustavitev ali le na zastoj projekta in s tem podaljšanje roka njegove izvedbe. V kolikor tega tveganja ni zaznati, projekt prejme oceno 0; v najslabšem obratnem primeru prejme oceno 3.	Tveganje zaradi nestabilnih političnih dejavnikov ter odklonilnega javnega mnenja ne obstaja, saj je projekt usklajen s cilji, strategijami, politikami in zakonodajo občine in države in ima pozitivno javno mnenje.
TVEGANJE V ČASU IZVAJANJA PROJEKTA			
FT 6	Tveganje izvedbe projekta	Šesti faktor tveganja je povezan s tveganjem izvedbe projekta. Dejavniki, ki vplivajo na ta tveganja, so: izvedba postopka JN, sprejemanja ustreznih občinskih sklepov in aktov ter oddaje del izbranemu izvajalcu, izkušnost izvajalca del in podizvajalcev, geološko, geomehansko in prostorsko zahteven teren gradnje, konstrukcijsko zahteven objekt, veliko število podizvajalcev, zanesljivost projektnega izvajalca, finančna stabilnost izvajalca projekta. V primeru, da se predvideva probleme v postopku JN, da gre za zahteven projekt in teren izgradnje, da izbrani izvajalec del nima dovolj izkušenj z gradnjo takih objektov in da ima veliko število podizvajalcev, da predvidevamo nezanesljivost projektnega izvajalca, prejme oceno 3.	Navedeno tveganje se bo omejilo s pripravo ustrezne, kakovostne RD za izvedbo JN za izbor izvajalca del, s tem da se bo iz izbora izločilo nezanesljive, finančno slabe izvajalce del. Od izbranih izvajalcev se bo zahtevalo ustrezna zavarovanja tako v času izvajanja del kot tudi v času obratovanja. Skozi celotno obdobje izvedbe projekta se bo stalno spremljalo potek del in spremljalo rezultate in realizacijo posameznih projektnih aktivnosti ter ustrezno ukrepalo v primeru odstopanj.
FT 7	Tveganje uspešnega in pravočasnega prevzema izvedenih del	Sedmi faktor tveganja je povezan s tveganjem uspešnega in pravočasnega prevzema na novo zasajenih protivetrnih pasov ter predaje v upravljanje. Dejavniki, ki vplivajo na tveganje, so: vrsta stavbe (stavba z vplivi na okolje, stavba, pri katerem je predpisan monitoring) oziroma prevedenih posegov, izkušnje izvajalca projekta (skladnost gradnje v skladu s tehnično in projektno dokumentacijo, izpolnjevanje obveznosti izvajalca) in izkušnje investitorja (obveznosti investitorja: nadzor nad gradnjo, tehnični pregled in pridobitev uporabnega dovoljenja, prevzem, projekt vzdrževanja in obratovanja ipd.). Tu je zelo pomemben dejavnik tudi pravočasnost izvedbe projekta ter primopredaje izvedenih del in priprave zapisnika o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod. V primeru, da investitor in izvajalec del ne izpolnjujeta svojih obveznosti, prejme oceno 3.	Navedeno tveganje se bo omejilo z najetjem zanesljivega strokovnjaka za izvedbo nadzora nad deli in sprotne reševanja nastalih problemov pri izvedbi del, konstruktivnega dialoga med izvajalcem in investitorjem ipd. Poleg tega se bo od posameznega izbranega izvajalca del zahtevalo ustrezne zavarovanja. Sam potek del bo spremljal tudi pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.
FT 8	Tveganje financiranja projekta	Osmi faktor tveganja je povezan z oceno tveganja financiranja projekta. Če ima investitor zadostne finančne vire, da lahko sam nadomešča nižje prihodke projekta ali izgubo virov financiranja, da ima dobre rezultate prejšnjega delovanja, prejme oceno 0,0. V nasprotnem primeru prejme oceno 3,0.	Ker je sam projekt izredno finančno in izvedbeno zahteven ter investitor nima zadostnih finančnih virov, da bi sam v tako kratkem času z lastnimi viri financiral izvedbo celotnega projekta, bo tveganje omejil s pripravo kakovostne ID in PD (Elaborata zasaditve) ter same vloge za prijavo na JR MKGP za pridobitev nepovratnih sredstev.

TVEGANJE V ČASU OBRATOVANJA PROJEKTA			
FT 9	Poslovna tveganja	Deveti faktor tveganja je povezan s poslovnim tveganjem. Dejavniki, ki vplivajo na poslovno tveganje so: povpraševanje, cene storitev, izpolnjevanje standardov, ki so potrebni za opravljanje dejavnosti itd. V primeru, da obstaja velika možnost za upad prihodkov iz naslova predmetnega projekta, prejme oceno 3,0. V primeru, da je stavba javnega, družbenega pomena in je namenjen nepridobitni dejavnosti, prejme oceno 0,0.	Poslovnih tveganj ni, saj izvedena zasaditev protivetrnih pasov na območju ne prinaša direktnih prihodkov investitorju in upravljavcu.
FT 10	Tveganje upravljanja, koriščenja in doseganja družbeno-ekonomskih koristi	Deseti faktor tveganja je povezan z oceno tveganja upravljanja, obratovanja in vzdrževanja ter družbeno-ekonomskih koristi. Dejavniki tveganja so: višina stroškov tekočega, rednega vzdrževanja, višina stroškov investicijskega vzdrževanja, višina stroškov obratovanja, višina planiranih družbeno-ekonomskih koristi, časovno obdobje, ko se pojavijo stroški investicijskega vzdrževanja ipd., ter doseženi cilji projekta (zmanjšati negativne posledice burje, izboljšati kakovost bivanjskih pogojev ter posledično izboljšanja kakovosti in življenja občanov, ohranitev biodiverzitete območja ipd.). V primeru, da so stroški višji od predvidenih oziroma da se ne dosega predvidenih družbeno-ekonomskih koristi projekta, projekt prejme oceno 3,0.	Po izvedbi del se bo ustrezno poskrbelo za navedena tveganja, saj bo poskrbljeno za ustrezno, primerno vzdrževanje in upravljanje novih pasov protivetrne zaščite, predvsem prvih pet let, ko se drevnine in grmovnice šele vkoreninajo in so še občutljive. Za ustrezno vzdrževanje novih protivetrnih pasov bo občina v svojem proračunu zagotovila zadostna proračunska sredstva.
FT 11	Okoljska tveganja	Enajsti faktor tveganja je povezan z okoljskim tveganjem. Okoljska tveganja se nanašajo tako na negativne vplive projekta na okolje kot tudi na spremembe zakonodaje in standardov na področju varstva okolja. V primeru, da je stopnja uresničitve okoljskega tveganja visoka, prejme oceno 3,0.	Okoljska tveganja so omejena z izvedbo predvidenih ukrepov v času obratovanja, ki so navedeni v poglavju 10. Po izvedbi projekta se bo pozitivno pripomoglo k zaščiti naravnega okolja pred vremenskimi vplivi in tako se bo uspešno prilagajalo podnebnim spremembam.

15.2.2 Točkovanje in rangiranje faktorjev tveganja

Faktorji tveganja imajo določeno utež (ponder) glede na tveganje, ki ga predstavljajo za uresničitev projekta. Faktorji tveganja so točkovani na podlagi ocene tveganja. Stopnja tveganja je seštevek ponderiranih ocen tveganja in je prikazana v odstotkih glede na največje možno število točk. Nižji delež vseh možnih točk pomeni nižjo stopnjo tveganja.

V analizi tveganja smo izračunali pripadajočo stopnjo tveganja investicijskega projekta za scenarij »z investicijo«. Pri vrednotenju tveganj smo upoštevali ugotovitve do katerih smo prišli tako na podlagi finančne kot tudi ekonomske (CBA/ASK) analize.

15.2.3 Rezultati in sklep analize tveganj

Iz izračuna **stopnje tveganja** izhaja, da investicijski projekt, ocenjen po zgoraj opisanih faktorjih tveganja, dosega **25,6%** vseh možnih točk, kar je še vedno dokaj **nizka stopnja tveganja**.

Tabela 37: Izračun stopnje tveganja investicijskega projekta.

Faktorji tveganja	Koefficient pomembnosti faktorja (ponder)	Maksimalno možno število točk	Investicijski projekt	
			Ocena tveganja	Rezultat
FT1 tveganje povezano z vodenjem projekta (odgovornim vodjo)	2	6	1,0	3,0
FT2 tveganje pridobivanja dokumentacije	2	6	0,0	0,0
FT3 tveganje pridobivanja dovoljenj in soglasij	2	6	0,0	0,0
FT4 tveganje usklajenosti s cilji, strategijami, politikami in z zakonodajo	1	3	0,0	0,0
FT5 splošna tveganja (nestabilne politične razmere, odklonilno javno mnenje ipd.)	1	3	0,0	0,0
Tveganje razvoja projekta in splošna tveganja		24		2,0
FT6 tveganje izvedbe projekta	3	9	2,0	6,0
FT7 tveganje uspešnega in pravočasnega prevzema protivetrne zaščite	3	9	1,5	4,5
FT8 tveganje financiranja investicijskega projekta	3	9	1,5	4,5
Tveganje v času izvajanja zasaditev (izvedbe del)		27		15,0
FT9 poslovna tveganja	3	9	0,0	0,0
FT10 tveganje upravljanja, koriščenja in doseganja družbeno-ekonomskih koristi	3	9	1,0	3,0
FT11 okoljska tveganja	3	9	0,0	0,0
Tveganje v času obratovanja		27		3,0
Skupaj število točk		78		20,0
STOPNJA TVEGANJA (delež od max možnih točk)				25,6%

Z vidika analize tveganja lahko zaključimo, da je projekt najbolj tvegan predvsem z vidika tveganj v času izvajanja zasaditev (izvedbe del), in sicer z vidika FT6-Tveganje izvedbe projekta, FT7-Tveganja uspešnega in pravočasnega prevzema protivetrne zaščite in FT8-Tveganje financiranja projekta. Z ostalih vidikov faktorjev tveganja, pa je investicijski projekt manj tvegan. **Zaključimo lahko, da projekt tako z razvojnega vidika kot tudi z vidika izvedljivosti in obratovanja, predvsem pa z vidika doseganja družbeno-ekonomskih koristi, ne predstavlja visokega tveganja ter je izvedba projekta na podlagi analize tveganj ekonomsko upravičena.**

15.2.4 Upravljanje in zmanjševanje tveganj (matrika tveganj)

Poleg tveganj spremembe prihodkov/eksternih koristi, spremembe obratovalnih stroškov in spremembe investicijskih stroškov lahko identificiramo tudi druga tveganja, ki spremljajo implementacijo projekta.

Predvidevanje objektivnih tveganj, na katere ne moremo vplivati v času priprave projekte, lahko zmanjša ali celo minimizira tveganja. V nadaljevanju v matriki tveganj identificiramo morebitna objektivna tveganja ter navajamo preventivne ukrepe, s katerimi želimo preprečiti uresničitev tveganj oziroma njihove negativne posledice, če ne bodo izvedeni posamezni ukrepi. V skladu z določili, ki jih opredeljuje Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020 (European Commission, december 2014) je potrebno najprej določiti legendo matrike tveganj, in sicer je potrebno v njej opredeliti:

- ⇒ verjetnost nastopa tveganj,
- ⇒ klasifikacijo stopnje/pomembnosti tveganj,
- ⇒ stopnjo tveganja in
- ⇒ kombinacijo naštetih dejavnikov (stopnja tveganja/verjetnost nastopa tveganja).

Tabela 38: Legenda matrike tveganj.

Verjetnost nastopa tveganja	
A	Zelo neverjetno
B	Neverjetno
C	Srednja verjetnost
D	Verjetno
E	Zelo verjetno
Klasifikacija stopnje/pomembnosti tveganja	
I	Nima vpliva na socialni vpliv.
II	Manjši vpliv na socialni del projekta, ki se generira s projektom; minimalno vpliva na dolgoročno izvajanje; potrebne so korektivni ukrepi.
III	Srednje: Vpliv socialni del projekta obstaja znotraj projekta: vpliv na finančne izgube za srednje-dolgoročni plan projekta: korektivni ukrepi lahko popravijo morebitni problem.
IV	Kritična: Visok vpliv socialnega dela znotraj projekt: pojavnost rizika vpliva na primarne funkcije projekta: korektivni vplivi niso dovolj za zmanjšanje potencialne škode.
V	Katastrofalne: Neuspeh projekta lahko privede do delne ali popolne izgube projekta.
Stopnja tveganja	
	Nesprejemljiva
	Visoka
	Srednja
	Nizka

Tabela 39: Stopnja tveganja/verjetnost nastopa tveganja (kombinacija naštetih dejavnikov tveganj).

Stopnja tveganja / Verjetnost nastopa tveganja	I	II	III	IV	V
A	Nizka	Nizka	Nizka	Nizka	Srednja
B	Nizka	Nizka	Srednja	Srednja	Visoka
C	Nizka	Srednja	Srednja	Visoka	Visoka
D	Nizka	Srednja	Visoka	Nesprejemljiva	Nesprejemljiva
E	Srednja	Visoka	Nesprejemljiva	Nesprejemljiva	Nesprejemljiva

Tabela 40: Matrika tveganj projekta z identifikacijo tveganj in ukrepi za njihovo zmanjšanje.

Identifikacija tveganja	Verjetnost nastopa tveganja	Klasifikacija stopnje tveganja	Stopnja tveganja	Ukrepi/Aktivnosti za zmanjšanje tveganja	Odgovorne institucije	Stopnja tveganja po ukrepih
TVEGANJE NAČRTOVANJA						
Neracionalne in/ali nefunkcionalne tehnične rešitve	B	II	Nizka	Tveganje morebitne neizkušenosti izdelovalcev Elaborata protivetrne zaščite se je omejilo tako, da se je za njegovo izdelavo najelo Zavod za gozdove RS, OE Tolmin, s katerim je investitor že sodeloval in ima preverjene pozitivne izkušnje z njim.	Investitor Zavod za gozdove RS	Nizka
Neustrezne ocene stroškov načrtovanja	B	II	Nizka	Izdelana bo tudi vsa potrebna dokumentacija (elaborat), v okviru katere je izdelan tudi natančen projektantski popis del z zadnjimi cenami posameznih del in materiala na trgu.	Investitor Zavod za gozdove RS	Nizka

UPRAVNA TVEGANJA						
Zamude v postopkih pri pridobivanju soglasij/mnenj	B	II	Nizka	V času izdelave tega dokumenta so pridobljena že vsa potrebna mnenja in soglasja za izvedbo projekta.	Investitor	Nizka
TVEGANJA JAVNIH NAROČIL						
Zamude v postopkih javnih naročil	C	II	Srednje	Tveganje bi se lahko pojavilo, v kolikor bi bila nestrokovno pripravljena RD in/ali izpeljan postopek JN. Za omejitev tveganja se bo skrbno pripravilo RD in izpeljalo postopek JN. Investitor ima zaposlen ustrezno usposobljen kader z izkušnjami za pripravo RD in izpeljavo postopka JN. Časovni načrt projekta je izdelan na način, da je postopek JN za izbor izvajalca del moč izpeljati.	Investitor	Nizko
Morebitni sodni postopki	B	II	Nizko	Investitor ima izkušnje s pripravo RD in izvedbo JN. Za preprečitev morebitnih sodnih sporov v postopku JN se bo pripravilo kvalitetno RD.	Investitor	Nizko
TVEGANJA V ČASU IZVAJANJA DEL (ZASADITEV)						
Prekoračitev stroškov projekta	D	III	Visoko	Skozi celotno odboje izvajanja projekta se bo stalno spremljalo potek del in rezultatov ter spremljalo realizacijo projektnih aktivnosti, predvsem pa investicijskih stroškov projekta. V času izvajanja del se bo izbralo zanesljivega strokovnjaka za izvajanje strokovnega nadzora nad deli, ki bo skupaj z investitorjem tudi skrbno proučil in analiziral upravičenost izvajalčevih zahtevkov po dodanih plačilih (delih).	Investitor Zavod za gozdove RS Nadzornik	Nizko
Zamude pri izvedbi del (zamude pri izvedbi in posledično pri primopredaji izvedenih del in pridobitvi potrdila o prevzemu del)	D	III	Visoko	Navedeno tveganje se bo omejilo z najetjem zanesljivega strokovnjaka za izvedbo strokovnega nadzora ter tudi s stalnim sodelovanjem s predstavniki Zavoda za gozdove RS, OE Tolmin. Sproti se bo reševalo nastale probleme pri izvedbi del, imelo konstruktiven dialog med izvajalcem in investitorjem ipd. Poleg tega se bo od izbranega izvajalca del zahtevalo ustrezno zavarovanje za čas trajanja izvedbe del in za čas trajanja garancijske dobe po izvedbi del.	Investitor Zavod za gozdove RS Izvajalec Nadzornik	Nizko
Tveganja v zvezi z izvajalci (stečaj, pomanjkanje virov, neizkušenosť ipd.)	C	II	Srednje	Navedeno tveganje se bo omejilo s pripravo ustrezne, kakovostne RD za izvedbo JN, s tem da bodo iz izbora izvajalcev del izključeni nezanesljivi, finančno slabi izvajalci del ter tudi izvajalci del, ki ne bodo imeli ustreznih, specifičnih referenc glede na naravo projekta.	Investitor	Nizko
TVEGANJA V ČASU OBRATOVANJA						
Višji odhodki/stroški vzdrževanja in obratovanja od predvidenih	B	III	Srednje	Tveganje bi lahko nastopilo zaradi slabe izvedbe del (zasaditve) oziroma slabega vzdrževanja. Navedeno tveganje se bo omejilo z ustrezno utemeljitvijo želene kakovosti izvedbe in materiala (drevnin in grmičevja) v RD že ob izvedbi JN, z ustreznim in rednim vzdrževanjem ter z zagotovitvijo zadostnih finančnih sredstev za redno in investicijsko vzdrževanje. Stalno se bo spremljalo stroške in pregledovalo območje zasaditev protivetrnih pasov, da se bo hitro odkrilo težave, zaradi katerih bi se lahko stroški povišali.	Investitor= Upravljavlec	Nizko
Težave s kakovostjo izvajanja storitev rednega vzdrževanja	A	III	Nizko	Tveganje bi lahko nastopilo z neustreznim vzdrževanjem novih zasaditev protivetrnih pasov izvedenih v okviru projekta ter z neusposobljenostjo oseb za izvajanje določenih vzdrževalnih del. Tveganje se bo omejilo s pripravo ustreznega plana rednega in investicijskega vzdrževanja ter oddajo teh del izvajalcu z ustreznimi izkušnjami in znanjem. Odgovorne službe investitorja = upravljavca pa bodo stalno spremljale dogajanje in ustrezno ukrepale v primeru odstopanj oziroma problemov.	Upravljavlec= Investitor	Nizko

FINANČNA TVEGANJA						
Pridobitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje izvedbe projekta	C	IV	Visoko	Ker je sam projekt izredno finančno in izvedbeno zahteven ter investitor nima zadostnih finančnih virov, da bi sam v tako kratkem času z lastnimi viri financiral izvedbo celotnega projekta, bo tveganje omejit s pripravo kakovostne ID in PD (Elaborata zasaditve) ter same vloge za prijavo na JR MKGP za pridobitev nepovratnih sredstev.	Investitor	Nizka
Višji odhodki/stroški obratovanja od predvidenih	B	III	Srednje	Tveganje bi lahko nastalo zaradi slabe izvedbe del, vzdrževanja, zvišanja cen materiala in stroškov delovne sile, slabe organizacije nabav materiala ipd. Navedeno tveganje se bo omejilo z ustrezno opredelitvijo želene kvalitete izvedbe del in materiala (drevenin in grmovnic) v RD v okviru JN, z izvajanje ustreznega rednega in investicijskega vzdrževanja, z zagotovitvijo zadostnih finančnih sredstev za redno in investicijsko vzdrževanje, z izvajanje racionalizacije pri izvajanja vzdrževanja, nabavi materialov ipd.	Upravljavец= Investitor	Nizka
Nezmožnost občine za pokrivanje primanjkljaja za zagotavljanje sredstev za obratovanje in vzdrževanje	A	III	Nizka	Investitor se zaveda, da bo moral v skladu z možnostmi, zagotoviti likvidnostna sredstva za zagotavljanje nemotenega vzdrževanja in obratovanja nove okoljske infrastrukture, t.j. protivetrnih pasov, saj bo le-ta služil v dobrobit vseh občanov. Potrebne stroške vzdrževanja in upravljanja le-te bo skrbno vključeval v lasten vsakoletni proračunu.	Investitor	Nizka
REGULATIVNA TVEGANJA						
Nepričakovani politični ali regulativni dejavniki	A	I	Nizka	Tveganje zaradi nestabilnih političnih dejavnikov ter odklonilnega javnega mnenja ne obstajata, saj je projekt usklajen s cilji, strategijami in politikami občine, regije in države ter ima pozitivno javno mnenje, tako s politične strani kot tudi s strani javnosti.	Investitor	Nizka
DRUGA, SPLOŠNA TVEGANJA						
Tveganje odklonilnega javnega mnenja (nasprotovanje javnosti)	A	I	Nizka	Tveganje odklonilnega javnega mnenja se je in se ga bo tudi v prihodnje omejilo s pripravo učinkovitega komunikacijskega načrta ter obveščanja javnosti. Javnost je že seznanjena glede projekta, v prihodnje pa se bo redno obveščalo ožjo in širšo javnost s potekom del v okviru projekta.	Investitor	Nizka

16 PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV

Aktivnosti za izvedbo investicijskega projekta se odvijajo skladno s časovnim načrtom, ki je bil izdelan v okviru DIIP-a. V času izdelave tega dokumenta je bil že izdelan Elaborat zasaditve protivetrnih pasov ter pridobljena so bila že vsa potrebna mnenja in soglasja za izvedbo projekta. Izdelan in potrjen je bil DIIP, ki je pokazal optimalen scenarij izvedbe oziroma izbora scenarij »z investicijo«. Investicijski program (IP) je zato v skladu s 13. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) je izdelan za optimalen scenarij »z investicijo«.

Investicijski program (IP) je podal naslednje rezultate:

- ⇒ **Analiza obstoječega stanja in potreb** je pokazala potrebo po izvedbi projekta pod scenarijem »z investicijo«, saj bo le-ta vplival na zmanjševanje posledic vetrne erozije, na prilaganje podnebnim spremembam in na krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine oziroma na območju predvidenih protivetrnih zaščitnih pasov. Potreba po postavitvah zaščit se izrazito povečuje, saj je zaradi podnebnih sprememb število vetrovnih dni na teh lokacijah vedno večje, prav tako se povečujejo tudi njegove hitrosti. Navedena območja v večini predstavljajo območja intenzivne kmetijske pridelave, zato je potreba po vzpostavitvi mejic/protivetrnih zaščitnih pasov zelo velika. Zasaditev mejic mora biti primerna in usklajena z ostalimi deležniki v prostoru, zasajena z avtohtonimi in lokalnimi grmovnimi in drevesnimi vrstami, ki bodo omogočale zaščito in okolje živalskim in drugim rastlinskim vrstam. Zasaditev drevja in/ali grmovja oziroma kombinacija obojega v vrstne nasade na kmetijskih ali celo urbanih površinah, ima lahko več različnih ciljev in namenov. Eden od ciljev zasaditve vrstnih nasadov drevja in grmovja je zaščita tal pred erozijo vetra, t.j. zaščitna funkcija vrstnih nasadov drevja in grmovja pred škodljivim delovanjem vetra, kar je eden izmed temeljnih razlogov za investicijsko namero projekta. **Razlogi za izvedbo projekta izhajajo iz obstoječega stanja in opisane problematike podnebnih razmer (predvsem burje) na območju občine Ajdovščina, predvsem na škodljivi vpliv vetra (burje) na kmetijska zemljišča.** Zaradi močnega vetra (burje) na območju občine Ajdovščina prihaja do vetrne erozije, kar pomeni odnašanje plodne zemlje iz zgornjih plasti obdelovalne zemlje, ter prekomernega izhlapevanja vode tako iz same zemlje kot tudi pospešeno izhlapevanje vode iz samih rastlin. Posledično pa tudi ne nudijo ustreznega življenjskega prostora prostoživečim živalim, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranskega koridorja za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.
- ⇒ **Osnovni namen** izvedbe projekta je **vzpostavitev protivetrne zaščite s ciljem zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilagajanje podnebnim spremembam in krepitev biotske raznovrstnosti na območju občine Ajdovščina.** Z izvedbo zasaditve protivetrnih zaščitnih pasov se bo zaščitilo zemljišča pred erozijo vetra in zmanjšalo izhlapevanja vode z odprtih kmetijskih površin, kar bo vplivalo na povečanje in izboljšanje pridelave kmetijskih pridelkov. Namen izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu se bo tako zmanjšalo hitrost vetra ter s tem zmanjšalo njegovo razdiralno moč oziroma negativen vpliv na zemljo, zemljišča in/ali objekte. Poleg osnovnega namena izvedbe protivetrnega zaščitnega pasu pa je njegov namen tudi izboljšanje biodiverzitete pretežno kmetijske krajine, saj je pestrost živalskih in rastlinskih vrst v njih bistveno višja kot v monokulturni kmetijski krajini, še zlasti, če so le-ti oblikovani iz avtohtonih dreves in grmovnic. Protivetrni zaščitni pas tako poleg svoje osnovne funkcije predstavlja tudi življenjski prostor za prosto živeče živali, ki so vezane na kmetijsko krajino in so pomemben selitveni ter prehranski koridor za živali, ki na kmetijsko krajino niso strogo vezane.
- ⇒ **Glavni cilj** projekta je stvarne narave, in sicer **na območju občine Ajdovščina** v načrtovanem obdobju **vzpostaviti protivetrne zaščitne pasove, skupne dolžine 23.185 m**, zasajenih v najmanj treh vrstah z avtohtonim, ekosistemu primernim sadnim materialom (64.061 dreves in 98.234 grmovnic) z gostoto zasaditve najmanj 6.500 sadik/ha. S tem se bo prispevalo k **vzpostavitvi območja protivetrne zaščite površine 869,39 ha**, od tega površine **vplivnega območja protivetrne zaščite 443,04 ha**, v okviru katerega znašajo odprta kmetijska zemljišča 277,76 ha oziroma 62,69%.
- ⇒ Izvedba projekta bo s svojimi cilji omogočila doseganje ciljev, strategij, normativov, standardov in zakonskih zahtev tako na občinski, regionalni, državni in EU ravni, saj je usklajen z njihovimi cilji, smernicami, razvojnimi strategijami in programi.

- ⇒ **Analiza tržnih možnosti in ciljnega trga** je pokazala, da projekt v svoji osnovni naravnosti ni namenjen trženju, zato analiza tržnih možnosti ni potrebna in smiselna.
- ⇒ **Vrsta investicijskega projekta** je zasaditev drevja in grmovnic z namenom vzpostavitve protivetrnih zaščitnih pasov. Za izvedbo projekta ni potrebna pridobitev gradbenega dovoljenja, saj gre za zasaditev posameznih dreves in grmičevja. Za izvedbo projekta mora investitor pridobiti projektne pogoje, ki bodo izhajali iz mnenj soglasodajalcev. Le-ta so v času priprave tega dokumenta že pridobljena. Po izvedbi projekta se bo izvedlo primopredajo izvedenih del ter izdalo se bo zapisnik o prevzemu del, ki ga bo potrdil pristojni kmetijsko-gozdarski zavod.
- ⇒ **Analiza zaposlenih** je pokazala, da zaradi izvedbe projekta ne bo prišlo do nastanka oziroma potrebe po odpiranju neposrednih novih delovnih mest pri investitorju/lastniku in prihodnjem upravljavcu Občini Ajdovščina tako za čas izvajanja projekta kot tudi za čas njegove obratovanja/upravljanja.
- ⇒ **Vrednost investicijskega projekta** smo ocenili v stalnih in tekočih cenah. Vrednost projekta po stalnih cenah znaša 776.540,19 EUR brez DDV oziroma 947.379,04 EUR z DDV, po tekočih cenah pa znaša 798.439,81 EUR brez DDV oziroma 974.096,58 EUR z DDV, od tega znašajo upravičeni stroški 941.279,04 EUR, sofinancirani upravičeni stroški pa 927.368,51 EUR.
- ⇒ **Analiza lokacije** je prikazala primernost izbranih območij za postavitev protivetrnih zaščitnih pasov ter usklajenost s prostorskimi akti.
- ⇒ **Analiza vplivov na okolje** ni prikazala negativnih vplivov na okolje. Pokazala pa je pozitivne vplive na okolje, predvsem z vidika okoljske učinkovitosti, učinkovitosti izrabe naravnih virov, trajnostne dostopnosti, nediskriminatornosti (upoštevanje načela enakih možnosti), izboljšanja naravnega, delovnega in bivalnega okolja ter zmanjšanja negativnih vplivov na okolje.
- ⇒ **Časovni načrt izvedbe** je prikazal, da bo projekt ob optimalnem poteku vseh predvidenih aktivnosti izveden in predan namenu do 31.05.2025. Zaključek projekta (finančni zaključek in zaključek vseh predvidenih aktivnosti v okviru projekta) je predviden do 30.06.2025.
- ⇒ **Kadrovsko organizacijska shema izvedbe** projekta je pokazala, da za izvedbo projekta ni predvidene posebne organizacije ter da se po izvedbi projekta kadrovsko organizacijska shema upravljanja ne spreminja. Ravno tako je pokazala, da investitor razpolaga z ustrezno usposobljenim in izkušenim kadrom za izvedbo projekta.
- ⇒ **Analiza izvedljivosti** je pokazala, da so časovni načrt ter sama organizacija izvedbe projekta zastavljeni tako, da bo v celoti možna izvedba v predvidenem časovnem roku in v predvidenem obsegu. Investicijski projekt ima jasno časovno in upravljavsko strukturo, poleg tega so rešena bistvena vprašanja, zato menimo, da je projekt s tega vidika realen in izvedljiv.
- ⇒ **Načrt financiranja** investicijskega projekta je pokazal, da je finančna konstrukcija investicijskega projekta zaprta z lastnimi, proračunskimi viri Občine Ajdovščina v višini 46.728,07 EUR ter s pridobitvijo nepovratnih sredstev, t.j. javnih virov RS (MKGP) v okviru 1. Javnega razpisa za podukrep 4.4: Podpora za neproizvodne naložbe, povezane z doseganjem kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev, v skupni višini 927.368,51 EUR, od tega iz PP 140021 Program razvoja podeželja 2014-2020-EU v višini 695.526,39 EUR in iz PP 140022 Program razvoja podeželja 2014-2020-slovenska udeležba višini 231.842,12 EUR.
- ⇒ Prikazana je projekcija prihodkov in stroškov (odhodkov) projekta za ekonomsko dobo 15-ih let obratovanja ter prihodkov (koristi) in stroškov na podlagi Analize stroškov in koristi, ki so potrebni za izdelavo finančne in ekonomske (ASK) analize.
- ⇒ Rezultati **finančne analize** so pokazali, da je obravnavani projekt gledano samo s finančnega vidika nerentabilen in s tem tudi neupravičen za izvedbo, saj vsi finančni kazalniki ne dosegajo vrednosti, ki bi potrjevale upravičenost njegove izvedbe. Projekt je na podlagi izvedene finančne analize in izračunanih dinamičnih in statičnih finančnih kazalnikov neupravičen za izvedbo, zato ga posledično upravičujemo na podlagi širših družbeno ekonomskih koristi oziroma z izvedbo ekonomske analize (ASK).
- ⇒ Rezultati **ekonomske analize** so pokazali, da je obravnavani projekt po ekonomski analizi rentabilen in upravičen za izvedbo, kar so potrdili tudi vsi izračunani ekonomski kazalniki, saj vsi dosegajo vrednosti, ki potrjujejo upravičeno izvedbo projekta. Vsi trije ključni pokazatelji upravičenosti izvedbe projekta nam pokažejo, da je izvedba projekta z vidika prispevka k družbenim koristim in z vidika upravičenosti za sofinanciranje Skupnosti upravičen, saj je razmerje med koristmi in stroški večje od 1 ($eK/S > 1$), ekonomska neto sedanja vrednost je

pozitivna ($ENPV > 0,0$ EUR), istočasno pa je ekonomska interna stopnja donosa večja od uporabljene socialne diskontne stopnje ($EIRR > SDS=5,0\%$). Na podlagi dobljenih rezultatov ekonomske analize smo prišli do sklepa/potrditve, da je izvedba projekta ekonomsko upravičena oziroma upravičena na podlagi Analize stroškov in koristi, saj je njegova izvedba družbeno ekonomsko koristna. Če pa upoštevamo še vse koristi, ki se jih ne da denarno ovrednotiti in bi jih prinesla izvedba projekta, ter vse stroške v primeru njegove neizvedbe vidimo, da je na podlagi Analize stroškov in koristi (ekonomske analize), smiselno in ekonomsko upravičeno izvesti projekt.

- ⇒ **Analiza občutljivosti** je pokazala, da je v okviru finančne analize nobena ključna spremenljivka ni kritična spremenljivka projekta ter da je v okviru ekonomske analize edina kritična spremenljivka projekta prihodki iz obratovanja ter ekonomske koristi projekta, kar pomeni, da ji bo potrebno v času izvajanja projekta, kakor tudi v času obratovanja posvečati večjo pozornost, da ne pride do navedenih sprememb. Za kritično spremenljivko je bila izračunana mejna vrednost, ki nam pove, % spremembe kritične spremenljivke na podlagi katerega bo ENPV postala 0,00 EUR. Vrednost kazalnika ENPV bi postala 0,00 EUR, v kolikor bi se diskontirani prihodki iz obratovanja ter ekonomske koristi projekta zmanjšale za 30,8%, ob predpostavki da bi vrednosti ostalih parametrov ostale nespremenjene.
- ⇒ **Analiza tveganj** je pokazala, da izvedba projekta tako z razvojnega vidika kot tudi z vidika izvedljivosti in obratovanja, predvsem pa z vidika doseganja družbeno-ekonomskih koristi, ne predstavlja visoke stopnje tveganja ter da je izvedba projekta na podlagi analize tveganj ekonomsko upravičena. Pripravilo se je tudi matriko tveganj, s katero se je predvidelo ukrepe za upravljanje in zmanjševanje morebitnih tveganj, ki bi se lahko pojavila pri pripravi, izvajanju in obratovanju projekta.

Investicijski program (IP) je pokazal upravičeno izvedbo projekta »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina« ter da projekt zelo dobro uresničuje javni interes na področju zmanjševanja posledic vetrne erozije, prilaganja podnebnim spremembam in krepite biotske raznovrstnosti (t.j. pripomore k doseganju kmetijsko-okoljskih-podnebnih ciljev) ter da zasleduje in uresničuje cilje občinskih, regijskih, državnih in tudi EU razvojnih strategij in programov.

Investitorju se predlaga, da se investicijski program (IP) potrdi in da se odloči za nadaljevanje aktivnosti za izvedbo projekta ter za samo izvedbo projekta pod scenarijem »z investicijo«. Odločitev za izvedbo investicijskega projekta »Vzpostavitev protivetrne zaščite na območju Občine Ajdovščina« pa je odvisna od investitorja.